

Flugfiske i Norden

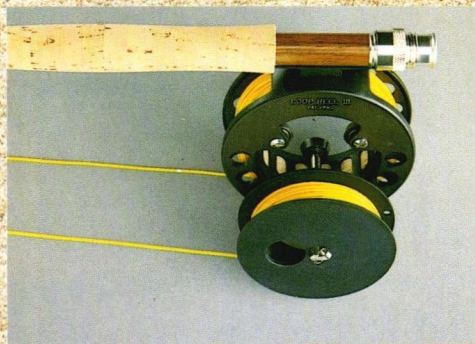
Öste fiskar Hallingdal Miekak – pärla i norr
Lax på flytlina Catch & Release Mellanljusnans bästa pooler

LEAP

fly reel system

Den mest funktionella flugrulle som någonsin tillverkats.

Svensk kvalitet och design.
Patentsökt.

- ★ Finns i fem storlekar
- ★ Nytt, unikt, enklare och billigare linbytessystem.
- ★ Läs mer — faktabroschyr endast från Karpens.

INTRODUCING NEW SAGE GRAPHITE II

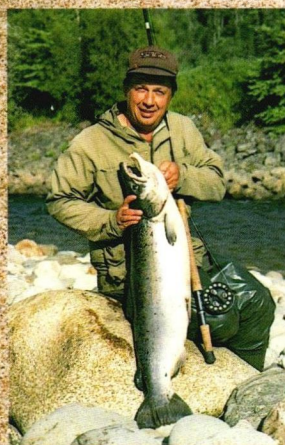
SAGE

Inför säsongen har vi utökat Sage-programmet rejält. Främst med spön av den nya generationen kolfiber — Graphite II.

En stor NYHET för året är också de nya SAGE-black. Äkta SAGE med något förenklad finish. Finns i två modeller 9' # 6-7 samt 8' # 5-6 till helt otroliga priset 975.—.

Ett gott råd — har du aldrig provat ett SAGE — gör det INNAN nästa spököp!

LAXFISKEKOLA

För fjärde året i rad arrangeras Karpens laxflugfiskeskola i Norge. Vi fiskar på ett eget "vall" i älven Gaula. Förra årets största fisk, 17,5 kg, togs av huvudansvarig lärare Göran Andersson. Göran är garantin för en lyckad kurs. Mer info — per tel.

Ny postorderkatalog

Kat. No 4 beräknas komma ut mitten mars. Beställ ditt nya exemplar nu. Kostnad 10:— sedel eller postgiro 437 25 65-4. (Gamla postorderkunder får katalogen hemsänd automatiskt)

Karpens

SWEDEN

Postadress

Karpens Flugfiske & Fritid AB
Box 19136, 104 32 Stockholm
Tel 08-15 58 50, 15 59 60

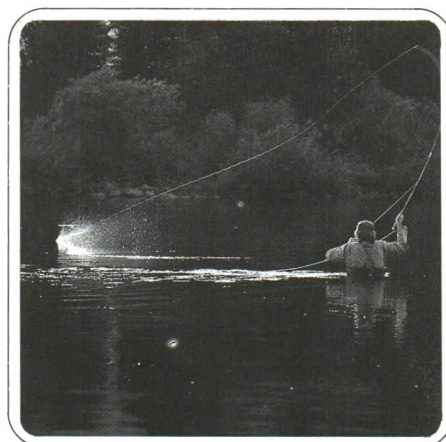
Butiksadress

Valhallavägen 46 Stockholm

INNEHÅLL i detta nummer:	Sid
<i>Ledaren: Pajkastning i Norrland</i>	5
<i>Miekak. Norrländsk sportfiskepärla i hjärtat av Arjeplogsfjällen</i>	6
<i>Att vara eller inte vara – den bittra frågan för norska laxen</i>	12
<i>Så bereder du fågelskinn. Lär dig preparera ditt eget flugbindningsmaterial</i>	14
<i>Catch & Release – avancerat djurplågeri eller aktiv fiskevård?</i>	16
<i>Det perfekta korthållskastet. Att kasta långt är bra – att kasta kort och rätt är bättre!</i>	19
<i>Lågen. Vi fortsätter färden längs den norska älven</i>	22
<i>Mellan trösklarna i Hallingdal. Bengt Öste har försökt fiska och vada i ett "nyfött" norskt vatten</i>	26
<i>Terskelprojektet. Norsk metod ger resultat i reglerade vatten</i>	29
<i>Lax på flytlina. Dags att "damma av" de gamla engelska metoderna</i>	30
<i>Mellanljusnan. De bästa poolerna i ett av Hälsinglands många fina harrovatten</i>	34
<i>DT-linan är min lina! Kärleksförklaring till en lina, som allt färre använder</i>	38
<i>Flueflipp. Den perfekta säsongstarten...</i>	41
<i>Tänkt och tyckt. Nya synpunkter från FiN-läsarna</i>	42
<i>Bokbiten – har den här gången tittat på video...</i>	44
<i>Tre favoriter. Nya flugmönster från läsarna</i>	46
<i>Köp, sälj och byt. Vårfynda bland läsarnas annonser!</i>	48
<i>Aktuella notiser. Om en aktiv 100-åring, tjuvfiskare i Mörrum, laxen i Skjern Å, mm</i>	50
<i>Tankar på strandkanten. Om "laxkalvar" i kjolar och bara ben...</i>	54

Omslagsbilden

Tor Skarpodde
fiskar i Hallingdal
Foto: Lennart Bergqvist.

SPORTFISKE-86

– MÄSSAN MED DRAG I –

SOLLENTUNAMÄSSAN 16–19 MAJ.

SPORTFISKE -86 är en helt ny konsumentmässa som främst vänder sig till Sport- o söndagsfiskare över hela Norden.

På SPORTFISKE -86 kommer inte bara spön och rullar att visas upp, utan allt runt omkring som regnkläder, sportfiskekonfektion, båtar, kanoter och småmotorer, knivar, ekolod, tält, jaktutrustning och mycket, mycket mera.

Det kommer också att finnas information om skärgårdsfiske från båt, fiskeutflykter, fiskeklubbar och fjällhotell.

SPORTFISKE -86 är mässan för Ditt företag. Vi är säkra på att det kommer att löna sig att vara med – ett deltagande ger merförsäljning.

SPORTFISKE -86 arrangeras av Sollentunamässan AB i samarbete med Sportfiskarna.

Vik därför redan nu den 16–19 maj i Din planeringskalender!

För ytterligare information, ring Jan-Olov Eriksson på Sollentunamässan, telefon 08-96 00 60 eller till Sportfiskarnas kansli, telefon 08-19 78 20.

VÄLKOMMEN TILL SPORTFISKE -86

ÖPPEN FÖR ALLMÄNHETEN.

Sollentunamässan ligger 16 minuter med pendeltåg (Märstabanan) från Stockholms Central.
Med bil ca 8 km från Norrtull längs E4 mot Arlanda. Avfart Sollentuna centrum.
God tillgång på parkeringsplatser.

SOLLENTUNA **m**ÄSSAN

BOX 174 · 191 23 SOLLENTUNA · TEL 08-96 00 60
TELEX 12955 SOFAIR-S

Norrländsk klasskamp på pajkastarnivå

Två tidningsurklipp ligger på bordet framför mig. De är saxade ur Norrländska Socialdemokraten respektive Norrbotten-kuriren. Det första är ett kåseri om sportfiske vid Råsto, där kåsören tar ettochetthalvkielosharrar och dessutom en stor bäckröding (!) – en i sanning märklig fångst...

Fortsättningen är lika märklig. Skribenten berättar, att "i England är det bara överklassen, som fiskar med fluga", och man får också veta, att på Island kostar fiskekortet betydligt över tusen kronor. Han beskriver dessutom flugfiskaren – experten – som fiskar sina flugor med exotiska namn. Avslutningsraden lyder, jag citerar: "Övriga spöslitare är andra klassens medborgare".

Skribenten heter Lennart Wallström, och om hans kåseri är avsett som ett medvetet inlägg i den lokala debatten och ett försök att misskreditera och undergräva förtroendet för de norrländska flugfiskarna och deras kamp att rädda vad som finns kvar av outbyggda vatten, det vet jag inte, men det får onekligen den effekten. En läsande allmänhet lär naturligtvis inte känna några större sympatier för dessa flugfiskande "överklassmedborgare", som i Wallströms tappning dessutom tydligt har en så uppenbart kusligt otäck människosyn.

I det andra urklippet, från Norrbotten-kuriren, ondgör sig signaturen "Byggaren" över Gunnar Westrin och Juris Viklands, vilka enligt skribenten kör med grovt förenklade, vulgära och felaktiga argument i sin kamp för Råneälven. Endast av lärare (!) kan man vänta sig en så världsfrånvänd uppfattning, säger han. Älvar skapades av den gode Guden för att ge arbetstillfällen åt Vattenfalls rallare, tycks anmälaren mena, och ser

fortsättningsvis lärarkåren i sin helhet som en privilegierad klass med en världsfrånvänd uppfattning om hur samhället fungerar.

Arbetarklassen däremot får slåss för sitt levebröd, medan läraren – med 20 timmars arbetsvecka och 2,5 månaders semester – tillsammans med andra naturdyrkare kan klä på sig fransade skinnkläder och leka indianer vid älven...

Ovanstående är endast två pressklipp ur en infekterad pajkastardebatt. Men de visar med kuslig tydlighet, att det kanske inte i första hand är kraftbolagen i sig, som utgör det största hotet mot älvarna och därmed också är våra värsta motståndare, utan lika mycket, eller mer, de illvilliga skribenter, som sprider hatstämning genom sitt klassevangelium till en okunnig och därmed lättpåverkad allmänhet.

Ordet ska vara fritt, men debatten har verkligen nått bottenivå. Kan man över huvud taget föra en debatt, om motståndarna ser det hela som en klasskamp, där de outbyggda älvarna tydligt för dem endast representerar en tummelplats för naiva, sommarlediga skollärare? Är det meningen att älvarna ska byggas ut för att vi behöver mer energi, eller är det enbart för att skapa arbetstillfällen för en liten grupp vattenrallare? Där trodde jag i min enfald att problematiken låg. Men debatten visar att det tydligen också finns ytterligare ett motiv – älvarna kan fungera som ett vapen i en avdammad klasskamp mot en välkommen fiende representerad av en flugfiskande, sommarledig överklass...

Jag vägrar tro, att de båda norrlandstidningarnas läsare besitter samma infama dumhet, som några av deras medarbetare har visat prov på. Men fan vet vilka frön sådana skrivelser kan få att gro...

Gunnar Johnson

Miekak – i hjärtat av Arjeplogsfjällen

Günther Fröhlich har under många år återkommit för att fiska vid Miekak i Piteälvens källflöden. Med Miekaks fiskecamp som basläger har han utforskat de många sjöarna och strömmarna.

Här finns både röding, öring och harr. Området har ren vildmarksprägel, men genom flygförbindelsen med fiskecampen har det gjorts tillgängligt för sportfiske.

Av Günther Fröhlich

För dem som känner Arjeplogsfjällen har det aldrig varit en hemlighet, att vattnen kring Miekak är bland de

allra bästa i hela området. Sjöarna och älvarna, ca 35 kilometer norr om Polcirkeln och mitt i ett fantastiskt fjäll-

landskap, är som skapta för ett fiske-läger.

Under långa tider har samerna i

En typisk Peske-röding, som tog en "Wasserseelchen" – en nattsländelarv – bunden på krok nr 12.

Mavas, som också har Piteälvens övre tillopp som sina fiskevatten, fiskat här, och lite överallt hittar man vittnesbörd om deras fiske i form av gamla trähus eller båthus, en del fortfarande i gott skick, andra nötta av tiden.

Helt säkert har också dessa fiskande samer bidragit till laxfiskens ytterligare spridning genom utsättning i avsidade liggande fjällsjöar och vatten-system. Än i dag har vart och ett av dessa vatten sin egen typiska fiskpopulation. Inte minst detta faktum gör fisket här väl så intressant.

Miekak omfattar ca 2100 hektar fiskevatten av ganska skiftande utseende, men alla så rena och klara att de nästan förefaller överkliga. I terrassform bakom oss ligger stora fjällsjöar, som binds samman av brusande strömmar.

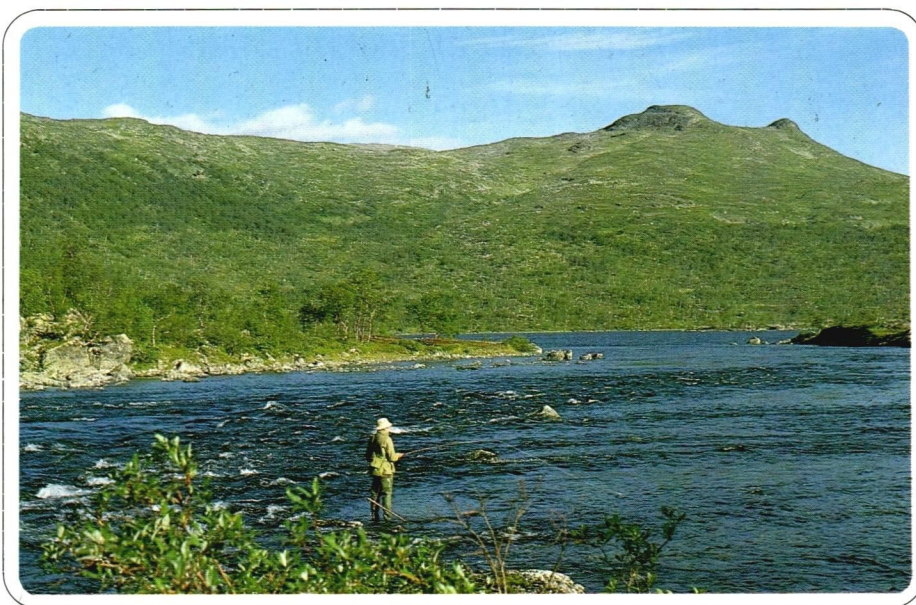
Genom den ca 4 km långa Luoddeströmmen forsar vattnet från Luoddejaure ner till den 42 m lägre belägna Alep Mäkak. Peskeströmmen, som kommer från den väldiga Peskehauare, brusar från nordväst ner mot Mäkak. Under sin 10 km långa färd bildar den ett pärlband av forsar och fall. Fastän endast Radjafjällen skiljer de två älvarna åt, är Luodde och Peskeströmmen varandra helt olika inte bara vad gäller landskapets utseende utan även ifråga utseendet hos öringen och rödingen.

Den som noga betraktar den glest bevuxna dalen vid Luoddeströmmen kan utan större kunskap i geologi konstatera, att här en gång brusat en väldig älv ner mot dalen och gett landskapet dess utseende. I djupa strömmar och sel rinner den från det praktfulla vattenfallet från Luoddejaure, vidgar sig här och var till mindre sjöar och kastar sig halvvägs ner i det så kallade Akvariet.

Röding på småflugor

Denna jättehölja är ett verkligt akvarium, som under sommarmånaderna hyser ett stort antal rödingar, vilka dygnet runt vakar på kläckande knott. Men fisken står inte i den skummande huvudströmmen utan i strömspetsarna från de fem små fall som mynnar i Akvariet.

När vattenståndet är lämpligt, kan man här ha ett helt fantastiskt fiske med de allra minsta torrflugor eller nymfer. De mycket starkt tecknade rödingarna är i otrolig kondition och

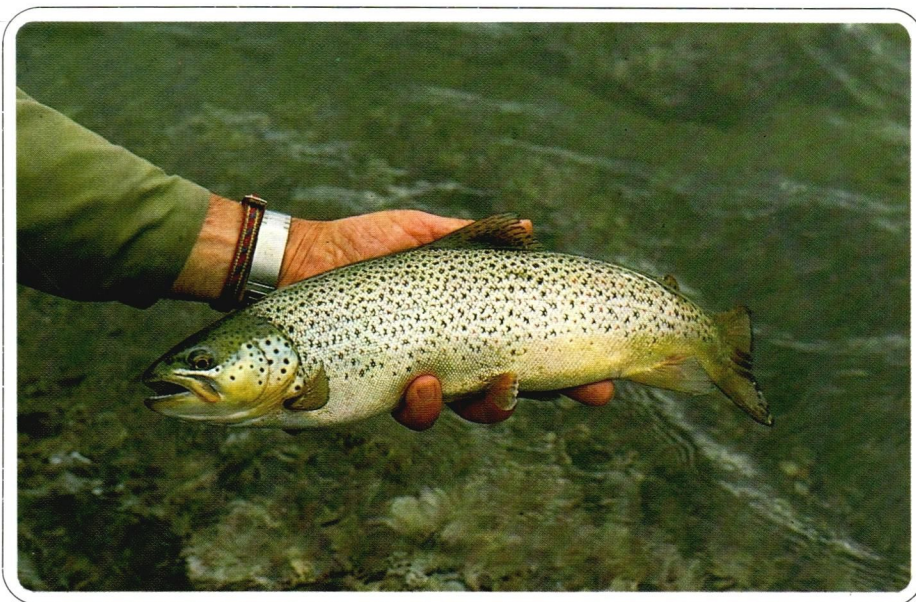
I Storselets strömmar står alltid fina rödingar.

de större exemplaren är verkliga kämpar.

Öringen är en minst lika god kämppe, och Låddaures öringar sägs vara de färgstarkaste i hela Lappland. Mörkryggade, med otaliga svarta prickar och karmosinröda fläckar rusar de vid drillnigen mot djupet. Hoppas gör de däremot sällan. I slutet av augusti får de sin lekdräkt, som glänser som koppar, och när de stiger från det grönskimrande djupet mot en driftande nymf är det nästan så man tappar andan. Även inloppet i Låddaure är ett utmärkt ställe att presentera en fluga för dessa öringar. Om inte vattnet är för lågt, kan man träffa på verkligt grov öring.

När vi tältade där i juli 1980 hade vattnet gått ner och det stod bara småfisk i den ringa strömmen. Verkliga praktexemplar såg vi däremot i en samebåt. Dessa samer hade åter börjat sitt nätfiske i Låddaure och närliggande sjöar. Fiskecampens ledning är med rätta bekymrad över denna utveckling, eftersom inte ens en sjö av Låddaures storlek kan klara av ett intensivt nätfiske i längden. En minskning av laxfisken skulle påverka fisket ända ner i Luoddeströmmen.

Miekaks vackraste ström är den vilda Peskeströmmen, som helt förhärskar sina besökare och ger fiskeäventyr,
forts på nästa sida

En blank skönhhet – men vi hade redan fått dagens matfisk, så den här fick gå tillbaka.

Rödingen i Peske är vackert pastellfärgad och kan nå vikter upp till tre kilo!

forts från föreg sida

som man aldrig glömmer – tunga, breda, hoppande och silverglänsande öringar. Då de första gången får sin lekdräkt, väger de drygt ett kilo. När de nått 2–2½ kilo kan man fortfarande locka dem till hugg på små flugor. Men de är både skygga och selektiva.

Även rödingen i Peske är speciell i sitt slag, vackert pastellfärgad. Först vid en vikt av 1½ kilo får den sin lysande röd-orange dräkt. Den kan bli upp till tre kilo, verkliga trofödingar alltså.

Hängbroar över Peske

Redan de första 800 m av Peskeströmmen är med sina breda forsar och djupa strömmar ett drömvatten för flugfiskaren. Här dominerar rödingen. I slutet av sträckan mynnar älven ut i Vuojasavon. Själva utloppet, en ca två km lång sträcka även kallad Storselet, är en av de bättre fiskeplatserna i Peske. En annan intressant sträcka är utloppet från Lillselet. Nedanför slingrar sig älven i djupa partier och ännu längre ner kastar den sig utför två fall in i Storchöljan. Hela denna sträcka kan bjuda på ett utmärkt fiske. Nerströms till fallet vid Mäkaksjön, som fisken inte kan passera, är chanserna till stor fisk mindre.

Där Peske mynnar i Alep Mäkak kan man korsa älven över en smal hängbro. Men då man nu byggt broar

även i det övre loppet, behöver man inte bestämma sig för ena eller andra älvsidan redan nere vid utloppet. Att vada över Peske ens vid lågvatten är inte tillrådligt.

Peskes mynning är ett bra rödingställe, och även "kanalen" mellan Alep och Lulep Mäkak kan ge bra fiske från båt. Rödingen i Mäkak är däremot inte särskilt stor. Då har man bättre chanser där sjön övergår i Sarta, även på röding.

Det ca 15 m höga fallet i Sarta är så att säga Piteälvens vagga. Strax nedanför och i den hårdaste strömmen kan man fånga de första harrarna, smala, slanka piteharrar, typiska för denna stora älv. Miekaks fiske sträcker sig ända ner till Sartos utlopp, dit man lätt kan ta sig med båt, om man nu kan få tag i någon av de få båtar som ligger nedanför fallen.

Fjällsjö-området

De stora och små sjöarna i Njarkalis fjällområde och längre västerut avvattnas även de av Piteälv-systemet. Den viktigaste sjön i detta område söder om fiskecampen är Njarkalisjåure, som med sina 690 m över havet ligger nästan 200 m högre än Mäkak. På 830 meters höjd ligger sedan Njuossejåure, även kallad sjö 830, som en glänsande pärla. På 850 meter blänker sjön Tjerbmakjåure.

Dessa sjöar är isfria bara under några månader om året. Fastän det kan vara svårt att hitta insekter på eller i

vattnet, är de likväl givande öring- och rödingvatten. I sjö 830 fångas då och då några stora öringar. Även Råggejaure, som ligger något lägre, har ett bestånd av öring. Under stilla sensommarkvällar drar dessa kämpaglad öringar på näringssök utmed stränderna och kan då fiskas med torrfluga.

I ett antal mindre sjöar har man satt ut fisk med hjälp av helikopter. En av småsjöarna är Mikkajåure, som nu håller öring upp till ett kilo. Där finns en koja, som man kan övernatta i om fisken inte skulle vara i hugget, och kanske nästa dag ha en stunds spännande fiske, innan man återvänder till fiskecampen.

Sådana kojor finns på flera ställen i området. De flesta ger bara skydd mot dåligt väder eller lämpar sig för en kafferast, men i några kan man övernatta. Många vatten ligger nämligen för långt från campen för en dagsutflykt. Har man bara med sig en sov-säck och fjälltält har detta ingen betydelse. Men sommarnätterna kan här uppevara kalla och vädret växlar ofta.

Att beskriva alla Miekaks vatten låter sig inte göra i denna artikel. De är allt för många. Men i samtliga är flugfiske det bästa sättet att fiska. Konstigt nog är det inte särskilt många flugfiskare som besöker Miekak, och nästan ingen fiskar enbart fluga. Kanske saknar de uthållighet, som är ett villkor för fiske i dessa vatten. Den som är en inbiten flugfiskare kan emellertid ha ett fantastiskt fiske i Miekak.

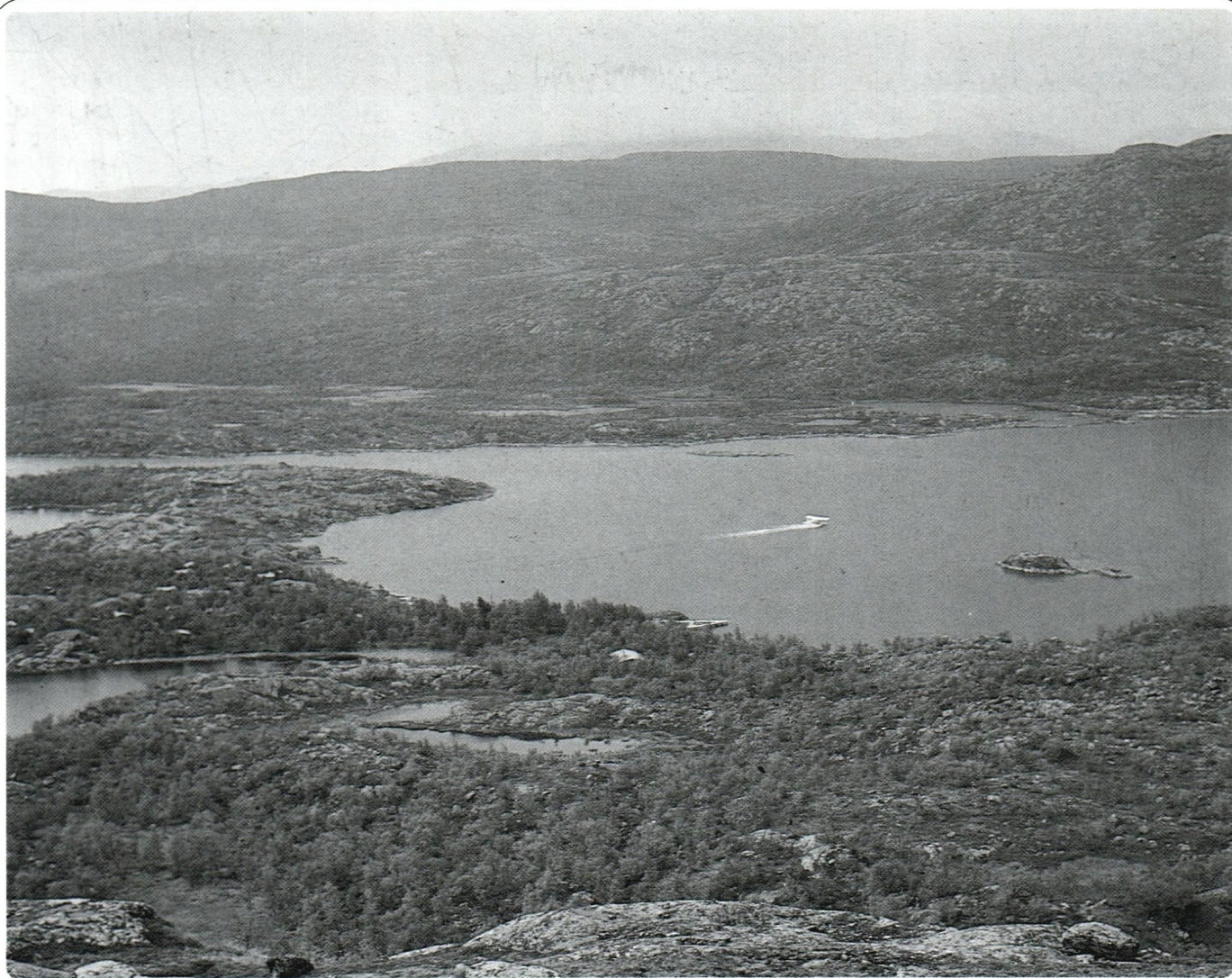
Slutet juli och augusti

Fisket i Piteälvens källområden skiljer sig avsevärt från fiskeförhållandena längre söderut. Nästan alla som första gången fiskar i Miekak tycker det är svårt, och det blir ofta slumpen som ger fisk – om ens det.

Vattenståndet har här ett mycket stort inflytande på fiskens beteende, dvs näringsvanor och val av ståndplats. Först i maj blir sjöarna isfria, och början av säsongen från mitten till slutet av juni är ur fiskesynpunkt

Peske-öringar är fiskar man sällan glömmer...

Fiskecampen sedd från Miekavare.

inte särskilt bra. Rödingen och öringen står fortfarande på djupet i sjöarna – deras naturliga uppehållsplatser – och drar först i juli till strömvattnen.

Vid varmt väder kan redan de första julidagarna ge gott fiske. Sedan kommer snösmältningen in i bilden. Vissa sträckor blir svärfiskade. De stora sjöarna verkar som dammar och avger vattnet långsamt. Normalt är vattenståndet bra först tredje juli-veckan. Under tiden har även insektlivet tagit fart, och förhållandena är idealiska ända fram till säsongslutet den 31 augusti.

Men även en erfaren fiskare upplever ibland att inget händer. På grund av riklig tillgång på föda är fisken i utmärkt kondition, selektiv som alltid, och ibland tycks den nästan helt strunta i att äta. Det är inte alltid lätt att komma underfund med öringens och rödingens matperioder. Ofta ser det kristallklara vattnet helt dött ut fastän fisken står där. Man måste allt-

så söka fisken systematiskt, om man inte redan känner ståndplatserna.

Här uppe litat de flesta fiskarna till nattfisket. Visst finns det många vatten där laxfisken är aktiv främst på natten. I Miekak gäller detta främst för fisken i stilla vatten och nära stränderna i skymningen.

I strömvattnen har vi däremot tagit våra största rödingar mitt på dagen, och ofta storöring i strålände solsken. De snabba strömmarna är rödingens favoritplats under juli och augusti. En del blir kvar i sjöarna och dem kan man fiska på kvällen eller natten.

Öringens och rödingens vanor är ganska oklara. Många fiskar uppehåller sig i strömmande vatten endast för att skaffa sig föda, men har sina viloperioder i sjön. Till- och utflödena är därför i högsta grad intressanta. I Peskeströmmen t ex tycks endast rödinghanar ha sina fasta ståndplatser i det snabba vattnet, ibland t o m i de starkast strömmande partierna. Honorna

däremot verkar föredra de lugna och djupa delarna, om de nu överhuvudtaget har sina ståndplatser i älven annat än tillfälligtvis.

De stora öringar jag krokade och behöll hade var och en högst fem flygfän i svalg och mage. Vad de tar på ytan är således helt betydelselöst, kanske en hågkomst från barnkamartiden, som den vuxna fisken bara för tillfället och nästan på skoj fångar.

Men när de väl tar ytinsekter bör man passa på. Min största öring på 2,5 kg tog jag i Peskeströmmen på en torr Butcher storlek 16. Runtomkring vakade betydligt större fiskar, som jag tyvärr inte kunde få att ta.

Insekterna

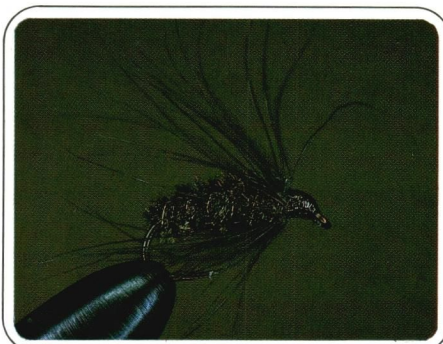
Av alla vattenlevande insekter i Miekaks strömvatten är knottlarverna viktigast. Det som i strömmen lik-

forts på nästa sida

Flugor för Miekak

Günther Fröhlich har efter många resor till Miekak lärt sig vilka flugor som är mest gångbara och rekommenderar det här bassortimentet:

Foto flugor: Bertil Ekholm-Erb

Black & Peacock – "Björnlusen"

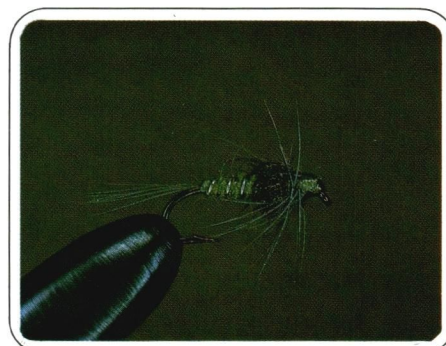
Peske-Butcher

Peter Ross

P-Nymfen (eget mönster)

Grön nymf (eget mönster)

Das "Wasserseelchen" – vattenanden

Coachman

Alfred Sougnés "Universelle Claire"

forts från föreg sida

nar "tät moss" är just knottlarver i otrolig mängd, vilka uppskattas av fisk i alla storlekar.

Dagsländor kommer först på andra plats. Under vår färd såg vi gul forslända (Heptagenia sulphurea) kläcka i mängd utan att Miekaks kräna fiskar så mycket som "rörde en fena". Likväl har dagsländorna en ganska stor betydelse både för fisken och vårt fiske. Även nattsländorna, särskilt larverna, har viss betydelse och fisken tycks föredra de frilevande arterna. Bäcksländorna spelar rätt liten roll.

Dagsländorna här kläcker oavsett väder, och en kläckning kan pågå i flera timmar och utlösa stor aktivitet hos fisken. Särskilt mindre röding föredrar duns, medan större fisk hellre

tar stigande nymfer. Detta gäller i än högre grad öringen. Men man måste vara mycket observant, för i det snabba vattnet är det ofta svårt att skilja mellan nymfvak och ytvak. En kläckning äger natutligtvis bara rum inom den särskilda sländans biotop och inte överallt i älven, och då lönar det sig självklart bara att fiska på just denna sträcka.

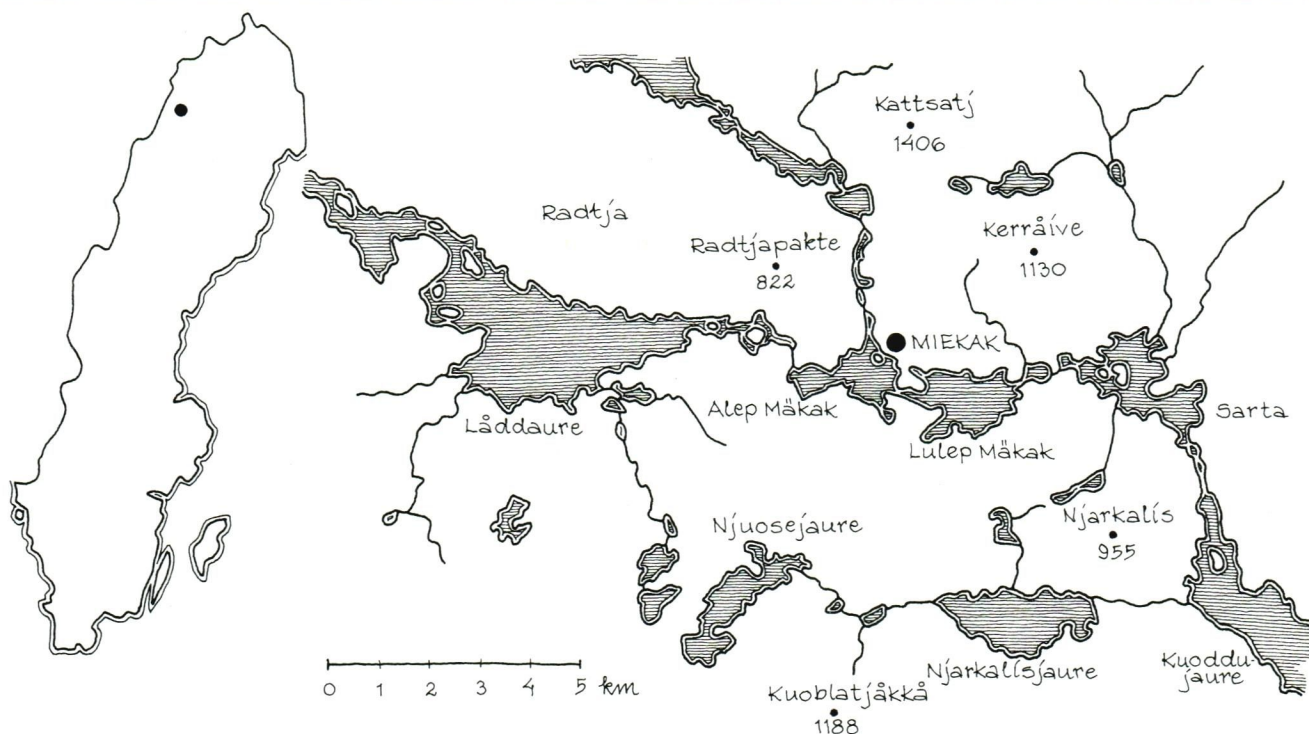
Man behöver inte ens gå nära vattnet för att konstatera en sådan kläckning. Redan på långt håll visar oss tärnorna att den är i full gång. De kretsar över vattnet och plockar i sig lyftande duns. Som fiskare skulle man bli lycklig, om även fisken intresserade sig lika mycket för de kläckande nymfarna.

Bäst utdelning i Miekak får man med våtfluga eller nymf. Men man

måste vara noga då man väljer imitation. Det var nog inte en slump, som gjorde att Frank Sawyer "uppfann" sin Grey Goose och Swedish Nymph vid en svensk å, och till sina värdars förvåning tog öringar som ingen annan lyckats locka. Också i Miekak struntar de större öringarna i nymfer som inte till färg, storlek och form svarar till den art de för tillfället tar. Fri drift eller en lyftning i slutdriften ger endast sällan resultat.

Även klassiska våtflugor

I starkt strömmande eller forsende vatten är förhållandena annorlunda. Här är ofta de klassiska våtflugorna i storlek 8–10 gångbara, framför allt då

Information om fisket vid Miekak:

Bokning av fiske i Miekak kan göras på telefon 0961/104 40. Priserna inkluderar flyg från Tjärnberg T o R (tidigare gick flyget från Sädvaluspen). Max 20 kilo frivikt på bagage.

Pris för 2 personer 3 personer 4 personer

3 dygn 1.080:- 980:- 890:-

6 dygn 1.240:- 1.140:- 1.080:-

Priserna gäller per person. Barn under 10 år halva priset.

Priser för 3 dygn 6 dygn

Fiskekort 50:- 80:-

Familjekort 80:- 120:-

Båthyra 25:- per dygn

Hyra av båtmotor 40:- per dygn

Miekaks fiskecamp ligger vid en udde som skiljer övre och nedre Mäkaksjön. Fjällstugorna ligger i små grupper omgivna och skyddade av björkskog. Anläggningen kan hysa ett åttioatal personer och stugorna har god klass. De är utrustade med kök, gasolbelysning och oljekamin. I anslutning till anläggningen finns också en kiosk, där man kan köpa mat eller komplettera flugförrådet.

Inom området sker transporter lämpligen med båt. Men vädret kan vara ostadigt och snabbt kasta om. Sjöarna kan då bli farliga, och flytväst är därför mer än nödvändigt.

För vidare information se också FiN nr 3/1983 sidorna 24-27.

man inte kan märka någon särskild aktivitet hos fisken.

Rödingen tar gärna Teal-mönster. Peter Ross och Butcher, särskilt den s k Peske-Butcher med himmelsblå vingar, samt Orange & Partridge gav oss öring. Min hustru landade en fin hanöring på en Peter Ross storlek 8 en kall junidag, och den fisken hade magen full av småfisk. Jag får naturligtvis inte utelämnas Iven's Black & Peacock Spider, som gav mig mina första fiskar i Miekak och som senare döptes till Björnhusen av dåvarande lägervärden Sören Nilsson. Den fiskar bra i ganska högt vatten, sämre under sensommaren.

Även om vi fiskade med snabb-sjunkande lina i de hårda, djupa strömmarna, fick vi våra finaste fiskar

på flytlina eller i mycket högt vatten på sink-tip. Fiskar man våtfluga i sjöarna bör man självklart använda en sjunkande lina AFTM 6-7 på grund av den ofta rätt hårda vinden. Om man vill ha DT, WF eller Long Belly är en smaksak.

Ofta måste man variera kastlängden och många gånger krävs kast på 25 meter. Ett långt spö rekommenderas därför och inte minst därför att det går lättare att drilla en stor fisk på ett långt spö.

Öringen och rödingen i Miekak är otroliga kämpar. Jag har aldrig tidigare upplevt sådana fighters. Det är otroligt spännande att på 0.18-0.20 tafs och en liten hullinglös krok drillas dessa urstarka fiskar där utgången är oviss intill sista sekund. Har en Pes-

ke-öring bara utrymme, rusar den ett femtiotal meter efter sina första hopp, och innan stor-rödingen ger upp kan det ha gått dryga tre kvart.

Det är bara synd att de allra flesta fiskarna, som besöker Miekak, har en så krass syn och bara tycks uppskatta dessa fantastiska fiskar på grund av deras röda kött, och att de egentligen inte är ute efter att fånga just dessa utan bara för att fånga fisk - mycket fisk. Hur länge skall det dröja innan även dessa fiskare får upp ögonen och inser vilka oskattbara tillgångar de har i vatten som Miekak? Eller måste man kanske vara utlänning för att förstå det?

Miekak, med sina vilda vatten och fantastiska fiskar, är i alla fall förverkligandet av vår nordiska dröm.

Att vara eller inte vara – det är frågan för den norska atlantlaxen

Av Manfred Raguse
Teckning Svend Saabye

För närvarande går norska miljö-
vänner i spänd väntan på ett beslut i
Norges riksdag – ett beslut som kan
bli helt avgörande för atlantlaxens
möjlighet att överleva i norska vatten.

Huvudfrågan gäller om man skall
totalförbjuda det yrkesmässiga driv-
garnsfisket efter lax innanför en gräns
på 12 sjömil från kusten.

Direktoratet för Vilt og Ferskvannsfisk har lagt fram ett förslag till riksdagen om en sådan åtgärd, som syftar till att garantera den norska laxens fortbestånd. Förslaget har vunnit stor uppskattning bland sportfiskare i hela Europa. Om Norges regering inte snarast lagstiftar mot drivgarnsfisket, hotas en av Norges främsta naturtillgångar – laxen.

Laxen borta

Förslaget kommer efter nära tio års biologisk forskning, sedan laxbeståndet under ett antal år visat en nästan katastrofal nedgång. Redan 1978 slog World Life Fund larm om att atlantlaxen var starkt utrotningshotad. Anledningen var de rapporter från biologer, vilka visade att det knappast fanns någon lax kvar i många av Norges mest ansedda laxälvar. Då rapporten offentliggjordes, väckte den berättigad oro i hela landet över att drivgarnsfisket skulle få fortsätta.

Ätta år senare tycks krisen nära sin höjdpunkt. I Årøy, känd för några av världens största spöfångade laxar, togs 1985 sammanlagt 24 fiskar. Jon Neset, förståndare för laxodlingen, berättar att endast 12 laxar lekt i älven förra året. I Driva, Rauma och Vallengdalselva togs varje år tidigare 20 till 30 ton fisk på spö. 1985 gav de tre älvar-

na inte mer än 1,5 ton i total fångst. Dykare som under laxens lekperiod undersökte Driva, rapporterade endast en stor lax. Med undantag av några få älvar, bland dem Gaula, visade fångstrapporter över sportfisket, att det skett en allvarlig nedgång i laxbeståndet i de norska älvarna.

Utan tvivel får det kustnära drivgarnsfisket bära det tyngsta ansvaret för den kraftiga minskningen av antalet lekvandrande atlantlax. Den norska drivgarnsflottan består av ca 700 båtar med igenomsnitt 1,33 km garn per båt, eller totalt omkring 950 kilometer, tillräckligt för att spärra ungefär 2/3 av Norges kust.

Den lax som återvänder från sina tillväxtområden i havet till de älvar där den föddes kommer i stim från flera olika områden och vandrar till olika älvar. Genom att använda högmodern fiskeutrustning och stora mängder nät kan några få drivgarnsfiskare, åtminstone teoretiskt sett, slå ut hela beståndet lekvandrande lax till en enda älv.

1979 licensbelades drivgarnsfisket, vilket fick till följd att omkring 1000 icke-yrkesfiskare tvingades sluta fiska, eftersom de inte kunde klara kraven i de nya bestämmelserna. Tack vare mindre konkurrens, ökad kunskap om laxens vandring och förbättrade redskap har drivgarnsfiskarna sedan dess mer än fördubblat den genomsnittliga årsfångsten av lax. Fram till 1978 stod drivgarnsfisket för i snitt 22% av all laxfångst i Norge. Idag utgör den mer än 50%. Under 1985 var det inte ovanligt, att man fångade mellan sjuttio och hundra laxar per dag och båt, de flesta fiskar i storlek fem till sju kilo, alltså just den klass

som synes vara klart underrepresenterad i de norska laxälvarna.

Utöver förslaget att helt förbjuda fiske med drivgarn har Direktoratet för Vilt og Ferskvannsfisk lämnat följande rekommendationer:

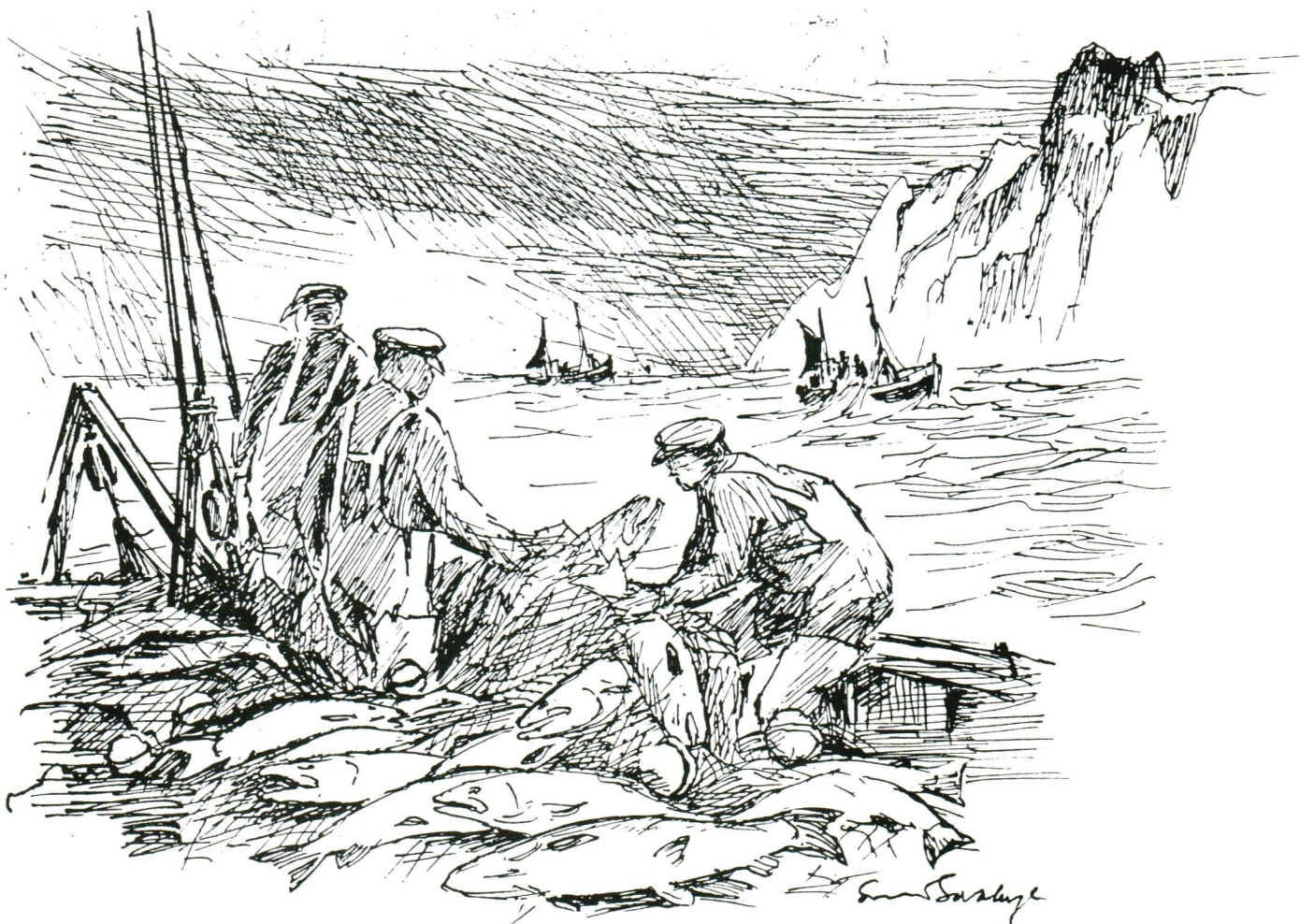
1. sportfiskesäsongen kortas med tio dagar vad gäller lax.
2. förbud att använda nät av heldragen nylon.
3. tillståndskrav för fiske efter lax med fasta nät.

Förslaget att korta sportfiskesäsongen är knappast mer än ett lamt försök att blidka de inflytelserika drivgarnsanhängare som vänder sig mot att endast yrkesfiskarna drabbas av reformen. Enligt Norges Statistiska Centralbyrå såldes mellan åren 1980 och 1983 varje år i snitt 550.000 sportfiskekort till norska laxfiskare. Cirka 5% av all fångad lax under de åren togs av sportfiskare. Det säger sig själv, att inte ens en mycket kraftig begränsning av sportfisket kan få mer än rent perifer betydelse för den norska atlantlaxens framtid.

Betydligt större verkan får då förslaget till förbud att använda heldragna nylonnät – om den norska regeringen nu tar det. Målselv, en av Norges mest berömda laxälvar, visar en oroväckande ökning av antalet nät-skadade laxar. 1980 var 27% av den där fångade laxen skadad. 1983 visade sig inte mindre än 97% av all lax som togs i Målselv ha skador, som orsakats av yrkesfiskarnas nät. Nät av heldragen nylon anses allmänt "vasare" än vanliga nät och är därför farligare för fisken. Förutom att dessa märken efter nät förfular fisken, kan de så småningom medföra, att de öppna sårn angrips av svamp och bakterier av olika slag. En hög procent av den lekvandrande lax som varit i kontakt med dessa nylonnät uppvisar skador på gälarna. Dessa skador är ofta så allvarliga, att de leder till döden inom bara några timmar.

Det sista förslaget, att licensbelägga det fasta nätfisket, är ett nödvändigt steg i kampen att skydda atlantlaxen. En anledning till att yrkesfisket med fasta nät hittills kunnat accepteras nära strandlinjen eller utanför älvmyningarna är, att de stora stimmen blandlax har brutits upp i mindre och ganska homogent sammansatta stim innan de närmar sig näten. Om allt nätfiske blev licensbelagt skulle man dessutom lättare kunna få en uppfattning om antalet uppvandrande lax och kunna anpassa fisket efter de speciella betingelserna i varje enskild älv.

Slutligen skall sägas, att Direktoratet väl inser, att dess rekommenda-

tion att licensbelägga det fasta nätfisket i sig självt är en otillräcklig åtgärd då det gäller att skydda atlantlaxen. De olika faror, ofta av lokalt slag som hotar den norska laxen, kräver att drivgarnsfisket helt upphör. Det måste bli den naturliga följden om ett licensbelagt fast nätfiske skall behållas.

Men det finns andra faror. Den dödliga parasiten *Gyrodactylus salaris* är enligt många biologer orsak till att en stor del av leklaxen i Driva och Rauma under senare år visat sig vara steril. Laxen i Driva, Rauma och de övriga 30 älvar, där parasiten förekommer, kan inte räddas, om de få ännu friska laxar som utvandrar fångas i drivgarn utanför kusten.

Med anledning av det allvarliga hotet mot atlantlaxen hölls 1982 ett möte med alla laxproducerande länder i Nordeuropa. Även Norge deltog. Man skrev under ett avtal, som förbjöd laxfiske på internationellt vatten, tillika ett avtal som syftade till internationellt samarbete för att skydda varje lands ekonomiska intressen. Det stod emellertid klart för under-teknarna, att man bröt mot fördragets innebörd, om än inte mot dess bokstavliga mening, genom att förbjuda laxfiske utanför 12 sjömil grän-

sen men tillåta drivgarnsfiske alldeles innanför samma gräns.

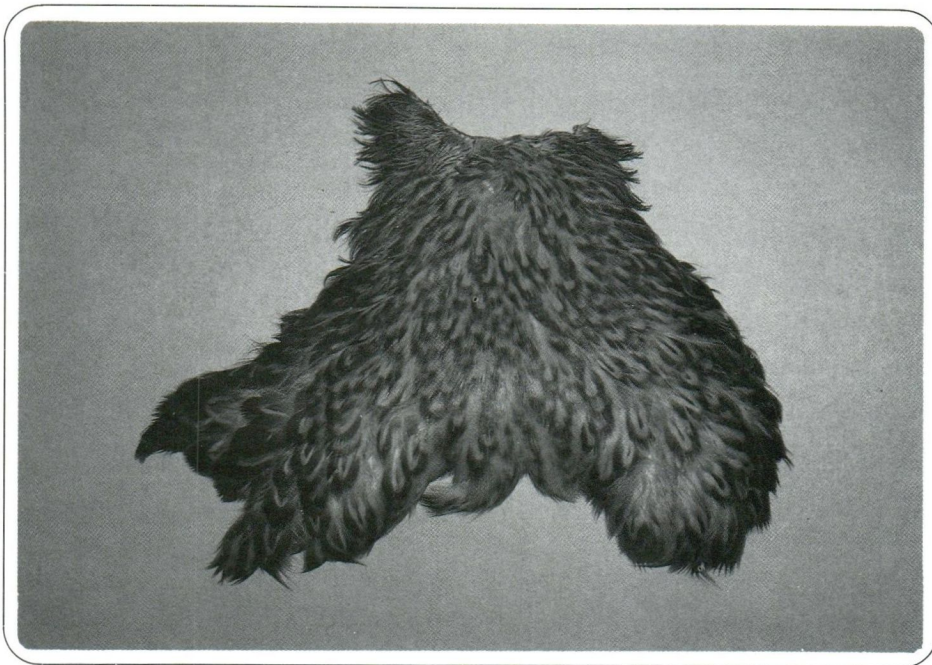
Det är beklagligt att Norge envist vägrar förbjuda fiske med drivgarn, särskilt som en stor del av laxstimmen utanför landets kuster till avsevärd del innehåller lax, som *inte* har kläckts i norska älvar. Danska sportfiskeorganisationer har redan publicerat ett antal artiklar, som är starkt kritiska mot den norska regeringens uppenbara likgiltighet för internationella protester mot drivgarnspolitiken. Säkert kommer ännu starkare och samordnade internationella protester att följa, om regeringen även i fortsättningen struntar i att vidtaga åtgärder mot drivgarnsfisket.

Innan det är försent

Förutom rent ekologiskt och internationellt kan man även ur ekonomisk synpunkt ställa sig kritisk till det norska drivgarnsfisket. En norsk ekonom, P. Gerhardsen i Bergen, har i en statistisk redogörelse visat, att yrkesfisket efter lax ger de norska fiskarna ca 50 miljoner kronor per år, medan sportfiskeindustrin med biinkomster inbringar Norge 445 miljoner!

Odlingen av lax avkastar 22.000 ton fisk och 1.1 miljard i bara exportintäkter varje år. Denna odling är till stor del beroende av tillgången på friska smolt från norska älvar, något som är alltmer hotat, eftersom drivgarnsfisket urskillningslöst drabbar hela laxbeståndet. Vidare kräver fiske med drivgarn, en större arbetsinsats än fisket med fasta nät och kostar många hundratusen kronor mer i drivmedel.

Norges Direktorat for Vilt og Ferskvannsfisk har föreslagit totalförbud mot drivgarnsfiske senast 1987. Ett sådant förbud borde ha kommit för länge sedan, menar sportfiskare över hela världen. För alla dem som arbetar för att bevara atlantlaxen har "Norge" alltid haft en särskild klang – snabba, kristallklara älvar och hopande, silverblänkande lax. Detta Norge har givit landet rykte som världens mest älskade fristad för atlantlaxen. Det är hög tid att Norges regering ger garantier för att detta anseende inte bara blir en kort passus i sportfiskets historia. Direktoratet for Vilt og Ferskvannsfisk tycks inse detta och har handlat därefter. Hur länge skall det dröja innan Norges regering gör gemensam sak med sina egna experter?

Så här fint blir resultatet av det "hemmeredda" skinnet.

Så bereder du fågelskinn

Trafikdödade fåglar du hittar på vägen, gräsanden du får av en jagande fiskekamrat eller ripan du köper oplockad i delikatessaffären – alla har de fjädrar lämpliga för flugbindning. Men det gäller att kunna bereda skinnen på rätt sätt.

Av Are Lundström

Alla vi, som tillhör det flugfiskande skräet och som binder våra egna flugor, har många gånger önskat oss en möjlighet att tillvarata fjäderskruden från en fågel, som vi skaffat oss på det ena eller andra sättet. Vi har kanske fått den av en jägare i bekantskapskretsen, köpt fågeln i en viltaffär eller tagit tillvara en fågel som haft oturen att komma i vägen för människornas okontrollerade framfart utefter vägar. Visst har vi kunnat slita loss några fjädrar, men det har svidit i det egna skinnet att lämna resten kvar. Frysboxen har varit det återstående alternativet. Oftast har dock skinnet legat illa till i boxen – längst ner – då man skulle behöva skatta det på några av de åtråvärda fjädrarna.

I en amerikansk flugbindartidskrift läste jag om en metod att bereda fågelskinn, som jag provat med framgång, och som jag gärna vill förmedla till FiN:s läsare. Vi kan kalla den för "Boraxmetoden".

Detta behöver du för arbetet:
1 st platta cirka 40×40 cm (bygg-, spån-, plywood eller vad du har hemma).

**vass kniv
rakblad
borax
tång
kökskniv
spik alt. häftpistollapparat
plastfat och plastkasse**

Borax köper du i färghandeln i kilospaket. Ett kilo kostar drygt 30 kronor och räcker till minst två stora skinn.

Arbetsgången

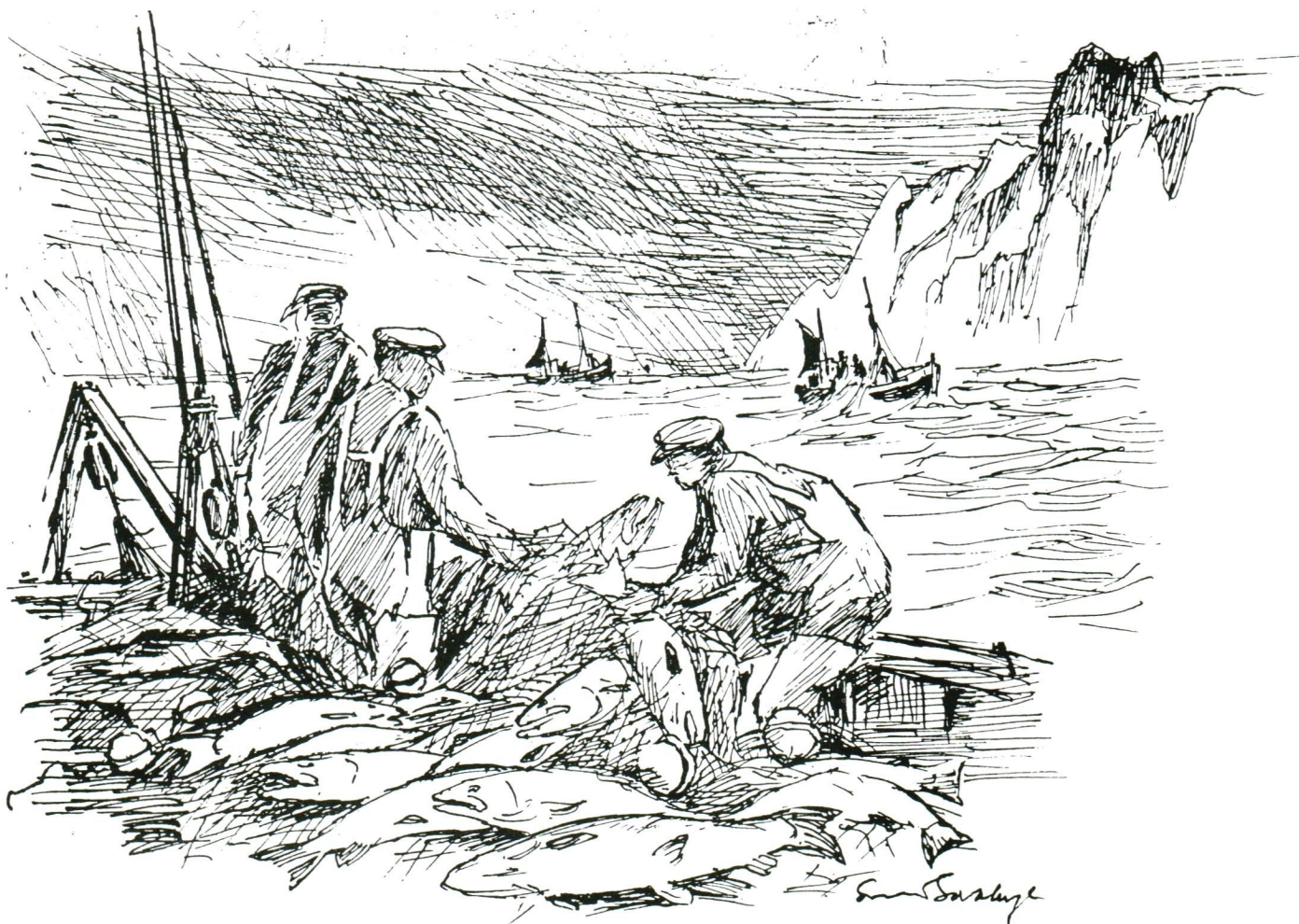
Då du kommer hem med fågeln gör du på följande sätt:

Med tången knipsar du av vingarna och benen. Lagg sedan fågeln på rygg på plattan. Med ett rakblad eller en vass kniv gör du ett långsgående

snitt. Börja så långt upp på halsen som möjligt. Sen använder du kniven och får loss skinnet. Arbeta hela tiden nedför skinnet, det vill säga längs med fjädrarna. Var försiktig i detta moment. Det är lätt att skära sönder skinnet.

Flå loss den bit av skinnet du vill tillvarata. När skinnet lossats lägger du det på plattan och ansar till kanterna. Det ser dels snyggare ut och dels underlättar det de senare momenten av arbetet. Har fågeln dött vid en bilolycka, skär du loss de sargade delarna av skinnet.

När nu skinnet ligger fritt och ansat på plattan lossar du de synliga fett- och köttresterna. För detta ändamål använder du kniven och tummen. Skrapa inte, då är risken mycket stor att du kommer att skära sönder skinnet på ett eller flera ställen. Var mycket noga i detta moment. Det gäller förresten under hela arbetsprocessen.

tion att licensbelägga det fasta nätfisket i sig självt är en otillräcklig åtgärd då det gäller att skydda atlantlaxen. De olika faror, ofta av lokalt slag som hotar den norska laxen, kräver att drivgarnsfisket helt upphör. Det måste bli den naturliga följderna om ett licensbelagt fast nätfiske skall behållas.

Men det finns andra faror. Den dödliga parasiten *Gyrodactylus salaris* är enligt många biologer orsak till att en stor del av leklaxen i Driva och Rauma under senare år visat sig vara steril. Laxen i Driva, Rauma och de övriga 30 älvar, där parasiten förekommer, kan inte räddas, om de få ännu friska laxar som utvandrar fångas i drivgarn utanför kusten.

Med anledning av det allvarliga hotet mot atlantlaxen hölls 1982 ett möte med alla laxproducerande länder i Nordeuropa. Även Norge deltog. Man skrev under ett avtal, som förbjöd laxfiske på internationellt vatten, tillika ett avtal som syftade till internationellt samarbete för att skydda varje lands ekonomiska intressen. Det stod emellertid klart för under-tecknarna, att man bröt mot fördragets innebörd, om än inte mot dess bokstavliga mening, genom att förbjuda laxfiske utanför 12 sjömil grän-

sen men tillåta drivgarnsfiske alldeles innanför samma gräns.

Det är beklagligt att Norge envist vägrar förbjuda fiske med drivgarn, särskilt som en stor del av laxstimmen utanför landets kuster till avsevärd del innehåller lax, som *inte* har kläckts i norska älvar. Danska sportfiskeorganisationer har redan publicerat ett antal artiklar, som är starkt kritiska mot den norska regeringens uppenbara likgiltighet för internationella protester mot drivgarnspolitiken. Säkert kommer ännu starkare och samordnade internationella protester att följa, om regeringen även i fortsättningen struntar i att vidtaga åtgärder mot drivgarnsfisket.

Innan det är försent

Förutom rent ekologiskt och internationellt kan man även ur ekonomisk synpunkt ställa sig kritisk till det norska drivgarnsfisket. En norsk ekonom, P. Gerhardsen i Bergen, har i en statistisk redogörelse visat, att yrkesfisket efter lax ger de norska fiskarna ca 50 miljoner kronor per år, medan sportfiskeindustrin med biinkomster inbringar Norge 445 miljoner!

Odlingen av lax avkastar 22.000 ton fisk och 1.1 miljard i bara exportintäkter varje år. Denna odling är till stor del beroende av tillgången på friska smolt från norska älvar, något som är alltmer hotat, eftersom drivgarnsfisket urskillningslöst drabbar hela laxbeståndet. Vidare kräver fiske med drivgarn, en större arbetsinsats än fisket med fasta nät och kostar många hundratusen kronor mer i drivmedel.

Norges Direktorat för Vilt og Ferskvannsfisk har föreslagit totalförbud mot drivgarnsfiske senast 1987. Ett sådant förbud borde ha kommit för länge sedan, menar sportfiskare över hela världen. För alla dem som arbetar för att bevara atlantlaxen har "Norge" alltid haft en särskild klang – snabba, kristallklara älvar och hopande, silverblänkande lax. Detta Norge har givit landet rykte som världens mest älskade fristad för atlantlaxen. Det är hög tid att Norges regering ger garantier för att detta anseende inte bara blir en kort passus i sportfiskets historia. Direktoratet för Vilt og Ferskvannsfisk tycks inse detta och har handlat därefter. Hur länge skall det dröja innan Norges regering gör gemensam sak med sina egna experter?

Så här fint blir resultatet av det "hemmeredda" skinnet.

Så bereder du fågelskinn

Trafikdödade fåglar du hittar på vägen, gräsanden du får av en jagande fiskekamrat eller ripan du köper oplockad i delikatessaffären – alla har de fjädrar lämpliga för flugbindning. Men det gäller att kunna bereda skinnen på rätt sätt.

Av Are Lundström

Alla vi, som tillhör det flugfiskande skräet och som binder våra egna flugor, har många gånger önskat oss en möjlighet att tillvarata fjäderskruden från en fågel, som vi skaffat oss på det ena eller andra sättet. Vi har kanske fått den av en jägare i bekantskapskretsen, köpt fågeln i en viltaffär eller tagit tillvara en fågel som haft oturen att komma i vägen för människornas okontrollerade framfart utefter vägar. Visst har vi kunnat slita loss några fjädrar, men det har svidit i det egna skinnet att lämna resten kvar. Fryboxen har varit det återstående alternativet. Oftast har dock skinnet legat illa till i boxen – längst ner – då man skulle behöva skatta det på några av de åtråvärda fjädrarna.

I en amerikansk flugbindartidskrift läste jag om en metod att bereda fågelskinn, som jag provat med framgång, och som jag gärna vill förmedla till FiN:s läsare. Vi kan kalla den för "Boraxmetoden".

Detta behöver du för arbetet:
1 st platta cirka 40×40 cm (bygg-, spån-, plywood eller vad du har hemma).

**vass kniv
 rakblad
 borax
 tång
 kökskniv
 spik alt. häftpistol/apparat
 plastfat och plastkasse**

Borax köper du i färghandeln i kilospaket. Ett kilo kostar drygt 30 kronor och räcker till minst två stora skinn.

Arbetsgången

Då du kommer hem med fågeln gör du på följande sätt:

Med tången knipsar du av vingarna och benen. Lägg sedan fågeln på rygg på plattan. Med ett rakblad eller en vass kniv gör du ett långsgående

snitt. Börja så långt upp på halsen som möjligt. Sen använder du kniven och får loss skinnet. Arbeta hela tiden nedför skinnet, det vill säga längs med fjädrarna. Var försiktig i detta moment. Det är lätt att skära sönder skinnet.

Flå loss den bit av skinnet du vill tillvarata. När skinnet lossats lägger du det på plattan och ansar till kanterna. Det ser dels snyggare ut och dels underlättar det de senare momenten av arbetet. Har fågeln dött vid en bilolycka, skär du loss de sargade delarna av skinnet.

När nu skinnet ligger fritt och ansat på plattan lossar du de synliga fett- och köttresterna. För detta ändamål använder du kniven och tummen. Skrapa inte, då är risken mycket stor att du kommer att skära sönder skinnet på ett eller flera ställen. Var mycket noga i detta moment. Det gäller förresten under hela arbetsprocessen.

När du är nöjd med denna rensning, strör du borax på skinnets kött-sida. Gnid så skinnets med fingertopparna. När boraxen känns moddig tillsätter du mer och fortsätter behandlingen. Byt gärna ut boraxen helt ett par gånger under detta moment. Överarbeta gärna ingnidningen och arbeta ända ut i kanterna, som annars är lätta att missa. Finns större valkar av fettrester kvar längs kanterna avlägsnas dessa med tumnageln. Då du känner dig nöjd med arbetet, skakar du av boraxen från skinnets. Hur länge ingnidningen skall pågå, beror helt och hållet på hur mycket fett, som fanns på skinnets från början.

Nu övergår du till en lätt skrapning av skinnets. Själv använder jag en smörkniv av trä. Med kniven – som också kan vara av metall – avlägsnar du hinnor och fettrester som kan finnas kvar. Gnid så in borax en gång till.

Skölj skinnets. Det gör du under rinnande kallt vatten. Fortsätt att skölja tills eventuella blodrester helt avläsnats. Denna sköljning är mycket viktig om skinnets är från en ihjälkörd fågel. Hoppa inte över sköljmomentet. Du har nämligen nu möjlighet att kontrollera resultatet av det tidigare nedlagda arbetet. Skinnets skall ha en jämn och slät yta. Efter sköljningen kommer skinnets att se rent bedrövt ut. Men lugn! Nu är det dags att restaurera det. Krama försiktigt ur vatten. Börja uppförifrån men vrid ej. Skaka sedan skinnets så att ytterligare vatten avlägsnas.

Tag plastfatet, som bör ha höga kanter, och täck botten med borax. Lägg i skinnets och täck med borax. Stoppa fatet i plastkassen (en sån som du bär hem varor i från affären är utmärkt). Snurra ihop kassen och tejpa eventuellt till den. Fatta fatet med båda händerna och sväng fatet runt i vida rörelser. Sväng runt i ett par minuter. Kontrollera om skinnets känns torrt. Är det inte det och boraxen känns alltför moddig, så byt till ny borax och gör om processen. Sedan skinnets och fjäderarna blivit torra, skakar du av boraxen som finns kvar i fjäderdräkten, och så är det dags att spänna upp skinnets.

Spänn upp och låt torka

Rengör plattan. Om den är blodig och fet så tvätta den, eftersom fettets annars härskar och ruttnar. Fäst skinnets med köttssidan utåt med två spikar i halsen. Själv använder jag en häftpistol. Dels är den snabb, och dels har jag hela tiden ena handen ledig för att sträcka skinnets. Var noga med

Boraxmetoden kräver inga avancerade verktyg eller redskap.

När skinnets är helt befriat från senhinnor och fettrester sköljs det och spikas upp på en platta för att torka.

sträckningen, annars får du ett skinn som buktar och korvar sig. Beströ skinnets med borax och ställ plattan med skinnets på tork i cirka två dygn. Under mellantiden kan du vid något tillfälle gnida in boraxen. Känns den moddig strö på mera eller byt ut den. Normalt skall det ej behövas.

Så kommer det stora ögonblicket då man kan beskåda slutresultatet. Avlägsna spikarna/häftklamrarna och se till att skinnets är helt torrt. Finns eventuella fuktfläckar kvar, så gnid in dem med borax. Skulle fukt finnas kvar i kanterna kan du ansa bort dem med ett rakblad.

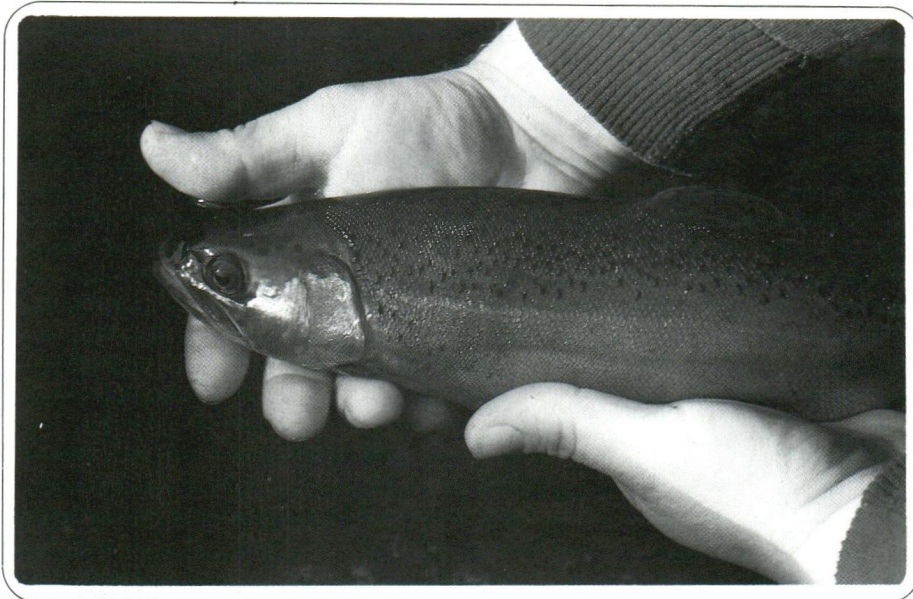
Nu kommer du, under förutsättning att du inte slarvat i arbetet, att ha ett skinn du med stolthet kan stoppa in i en plastpåse och lägga tillsammans med det övriga flugbindnings-

materialet för att skatta på fina fjädrar i takt med att du binder upp nya flugor.

Hela arbetsprocessen tar cirka en timme i anspråk – fransett arbetet med att flå fågeln.

Har du ett nytt skinn, vill jag rekommendera att alltid lägga det i fryboxen en tid för att ta död på eventuell ohyra som kan finnas bland fjäderarna. Det tar död på vuxna kvalster – men inte alltid på äggen från dem. Tag därför ut skinnets några dygn i värmen igen, så att eventuella ägg får kläckas, och lägg därefter in det i frysen på nytt. Nu bör skinnets vara garanterat fritt från ohyra. Men det är ändå alltid lämpligt att förvara allt sitt flugbindningsmaterial i tätslutande plastpåsar tillsammans med lite malmedel.

Catch and release

—avancerat djurplågeri eller aktiv fiskevård?

Alla som har hund vet att denna blir helt försvarslös, om man håller den i ett fast grepp om underkäken. Detta är ett nygammalt trick, som också gäller för öring och regnbåge, och är välkänt för dem som ofta handskas med fisk. Därför sticker fiskodlare, fiskevårdare och professionella fiskeguder gärna in ett finger i fiskens mungipa eller håller den i underkäken, för att få fisken att ligga stilla medan man hanterar den för märkning, avkrokning eller liknande.

Jag har alltid förvånats över att så få flugfiskare känner till detta, och lika förvånade blir de själva sedan de provat metoden och konstaterar hur väl den fungerar. Tidigare har de kramat fisken, så den "sett ut som ett timglas", för att få den att vara still, och vad hjälper då hullinglösa krokare och andra finesser...

Alla som regelbundet släpper tillbaka flugfångad fisk – och det blir allt fler – vill naturligtvis göra detta så skonsamt som möjligt. Ett av grundvillkoren är att man undviker att hantera fisken längre än absolut nödvändigt. Avkrokningen går fortare om fisken ligger still, och med det här greppet om underkäken blir fisken genast mer medgörlig. Använder man dessutom krok med nertryckt hulling, så är losstagningen normalt klar på någon sekund.

Men det gäller att tänka på, att en fisk har ett skelett av helt annat slag än landlevande djur. Uppe i luften måste skelettet hjälpa till att bära upp kroppstyngden, medan fisken, som

befinner sig i en vätska med i det närmaste samma specifika vikt som den själv, har betydligt klenare dimensionerade ben. Man får därför inte lyfta en fisk upp i luften genom att hålla om underkäken. Kroppen måste i så fall stöttas under med den andra handen. Därför bör fisk alltid krokas av nere i vattnet. Greppet om käken ska vara fast och bestämt, men aldrig hårt eller krampaktigt. Det behövs inte heller. Fisken kommer att hålla sig lugn.

Ett annat sätt att få fisken att ligga stilla är att hålla den upp och ner. Precis som en höna lagd på rygg, så blir fisken i den ställningen "hypnotiserad". Metoden har också den fördelen, att alla inre organ ligger som i en vagg mot ryggraden, och man håller om fiskens köttiga ryggsida. Risken för klämskador är därför liten. Jag har inte provat den här tekniken – men har vänner som använt den – utan använder alltid själv greppet om underkäken. Tar man ett fast och bestämt grepp, så sargar man sällan fingrarna. Det är då man blir rädd och tvekar inför en stor öring, som greppet kan slinta och man river sig på de vassa tänderna.

En håv med knutlöst nät kan ibland vara en god hjälp. Genom att nätet saknar knutar, så finns det inga hårda upphöjningar i det, vilka kan riva sönder det ömtåliga slemskikt som är fiskens överhud. Håvar är normalt försedda med knutet nät, och därför bör man alltid byta ut detta mot ett knutlöst. Det är för övrigt denna typ

av nät som används i kasseodlingar, eftersom man av erfarenhet vet att de knutförsedda näten ger skador på fisken som resulterar i infektioner. Byt alltså nät – och påverka din leverantör av flugfiskegrejor att tillhandahålla nät av den knutlösa typen. Idag finns mig veterligt bara en typ av håv, som redan vid leveransen är försedd med rätt nättyp – den så kallade Boströmhåven.

Naturligtvis är de här detaljerna bara en del i hanteringen vid återutsättningen. Det gäller att ha gott omdöme, och att inte drillar fisken en sekund längre än nödvändigt. Det gäller också att göra en bedömning med utgångspunkt från vattentemperaturen, eftersom en hög temperatur ger fisken sämre möjlighet att klara sig. Men en snabb intagning kan kompensera detta.

Det gäller också att vara uppmärksam, så att fisken inte blöder ur gälarna. En fisk som krokats i tungan har också sämre utsikter att klara sig, eftersom den lätt börjar blöda. Sådana fiskar ska *absolut* behållas och omedelbart avlivas.

Det har ofta med rätta påpekats att en fisk som kämpat länge, får en hög koncentration av mjölksyra och riskerar att dö även om den verkar frisk när den släpps. Drillar därför fisken så kort stund som möjligt. Ofta kan man "chockta" även relativt stor fisk, och utnyttja den första förvirringen till egen fördel. Ibland kan man också få in en fisk förvånansvärt snabbt genom att sätta väldigt liten press på

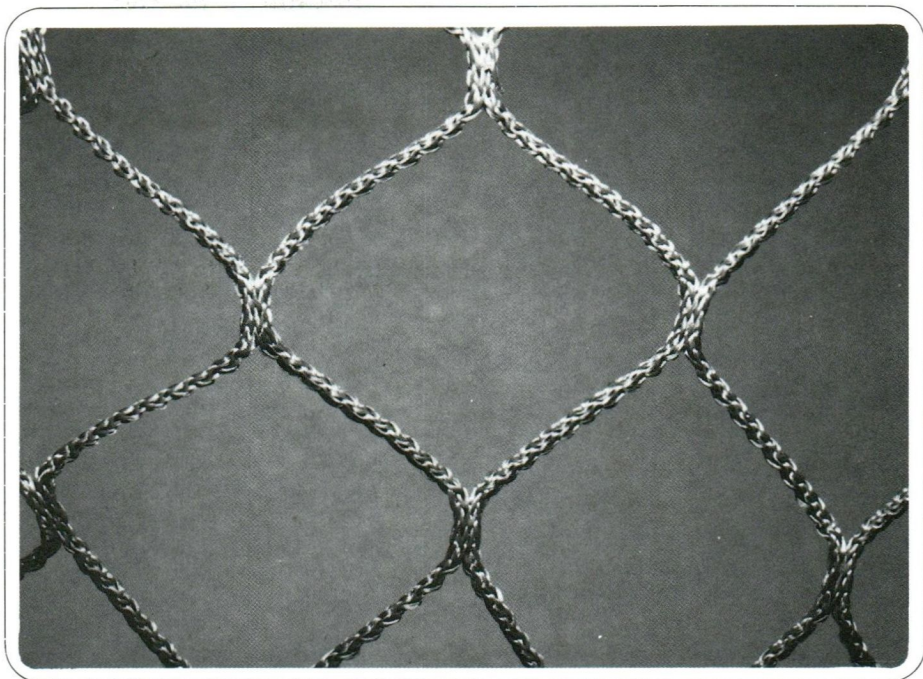
den. Själv har jag flera gånger håvat och krokat loss fisk på över kilot, genom att ta den mycket försiktigt, och genom att i stort sett bara leda den in över håven. Fisken har varit i nätet, utan att egentligen ha märkt att den varit krokad. En sådan fisk riskerar aldrig någon mjölksyreförgiftning.

På senare år har vi fått en del nya mycket starka tafsmaterial. Det har fört med sig att vi börjat fiska med allt tunnare tafsspetsar. De supertunna tafsarnas filosofi är på både gott och ont. De förlänger normalt tiden för intagningen av fisken, men samtidigt ger de den fördelen, att man lätt kan slita av tafsens, om man märker att fisken är lite för stor, och att intagningen därmed kommer att ta för lång tid. Den korta tafsspetsen och flugan kommer att lossna efter någon dag eller två, och kommer normalt inte att förorsaka fisken några obehag.

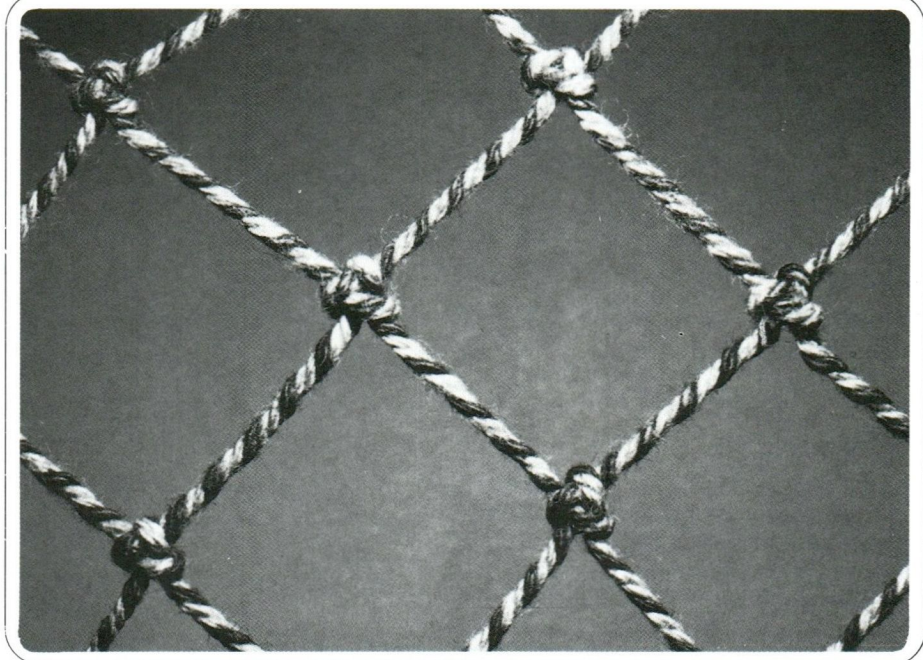
Trots allt är det med något blandade känslor, som jag försöker rekommendera och påverka till återsläppande av fisk. Många gånger har jag sett flugfiskare i all välmening sätta tillbaka fisk, som jag med säkerhet vet inte kommer att klara sig. Orsaken är alltid brist på kunskap och brist på handlag – men det hjälper ju inte den stackars fisken.

Jag ger därför till viss del motståndarna till catch and release rätt i mångt och mycket av deras kritik. Men jag vet också, att en del av deras kritik är allt för generell, och att de i sin ambition att försvara att de vill ta med sig fisken hem, ibland rider allt för högt på bl a uppgifter om dödligheten på grund av mjölksyreförgiftning. Vi ska därför hålla isär de här två debatterna. Jag släpper oftast tillbaka mina fiskar – men jag behåller också gärna en fisk eller två emellanåt. Det ena utesluter inte det andra. Det får därför inte uppfattas – som det ibland framskymtat – att det skulle vara någon form av överdriven flugfiskesnobbism att återutsätta fisk. Men alla vi som släpper tillbaka fisken, ska också med klarhet fastslå, att fisk som tas in snabbt, hanteras rätt och krokas loss varsamt, har alla möjligheter att klara sig.

Själv fiskar jag ofta i ett no-kill vatten, och åtskilliga är de öringar jag fångar flera gånger under säsongen. De har alltså klarat att återutsättas utan några synbara men. I syfte att märka fisken, har jag också tillsammans med andra infångat öring på hullinglösa krokar. Som jag berättade i FiN nr 4/85, så togs vid ett tillfälle över en kort tidsperiod 90 stycken öringar. Fisken förvarades därefter

Det knutlösa nätet (ovan) skadar inte fiskens slemskikt lika mycket som det traditionella, knutna håvnätet (nedan).

under cirka tre veckor i en stor genomströmningsbassäng, och samtliga levde då de efter de tre veckorna överflyttades till ett annat vatten. Över huvud taget vet jag mig aldrig ha upplevt att en oskadad fisk inte klarat en återutsättning om den hanterats varsamt och om vattentemperaturen inte varit extremt hög.

Varför då denna filosofi om återutsättning av flugfångad fisk? Jo, allt flera vatten har visat sig kunna erbjuda allt bättre fiske efter några år av catch and release. Det gäller framför allt små öringvatten.

I många andra länder är återutsättning av fisk i vissa vatten också ett absolut krav. Man vet idag att dessa vatten efter några år ger ett kvalitativt bättre fiske, och även om återutsättningen inte är hela orsaken till framgångarna, så talar den ändå sitt tydliga språk.

Sedan kan man ju alltid diskutera om catch and release i första hand främjar fisken eller fisket. Ibland kan det vara en klar nackdel att inte glesa ur bestånden. I andra vatten – till exempel de flesta av våra klubbvatten

forts på nästa sida

forts från föreg sida

– sker också en kontinuerlig inplantering av framför allt regnbåge. Här är redan naturen satt ur spel, och återutställningen blir därför närmast en ekonomisk fråga. Kanske vill man förvalta klubbens kassa så väl som möjligt genom att fånga fiskarna flera gånger. Den debatten vill jag inte gå in på här – den är mer av moralisk karaktär. Men när det gäller vildlekande öringbestånd, anser jag att no-kill kan vara en av flera konstruktiva åtgärder, för att öka bestånden av värdefull fisk – och därmed också höja kvaliteten på vårt eget flugfiske.

Vi ska inte sticka under stol med att fiskevårdsarbete, av vilket slag det vara må, sällan kommer till enbart i omtanke om fisken. Vi vårdar vatten för att få ett bättre fiske, och en rätt hanterad och återutsatt fisk kan vara en väg att nå det målet.

I detta sammanhang finns det också andra frågor att fundera över. Som framgår av diagrammen i den här artikeln, så har vi t ex helt olika utgångspunkter för fångstbegränsningar i olika delar av världen. Medan vi i den nordiska länderna generellt tillämpar "minstamått-principen", så arbetar man vid de bästa amerikanska flugfiskevattnen efter en helt annan modell. Här har man no-kill för mellanstor fisk – men tillåter fångst av de helt små och de riktigt stora, ofta med inbyggda regler om fångstbegränsningar till visst antal.

Vi anser att våra regler skyddar bestånden, men gör de det lika effektivt som de amerikanska reglerna, vilka är byggda helt på biologisk grund, medan våra också har ett inslag av filosofi, "att det är fult att ge sig på den som är liten".

Den naturliga utglesningen i den stora gruppen unga fiskar är ändå otroligt stor – sportfisket kan varken göra till eller ifrån i de flesta vatten. Samtidigt är de riktigt stora fiskarna i retur, biologiskt sett.

Den amerikanska modellen kan ha fördelen, att den snabbare hjälper mindre fisk att växa till (genom utglesning av bestånden), samtidigt som den sedan bättre kan hävda sig, om konkurrensen från de riktigt stora fiskarna blir mindre.

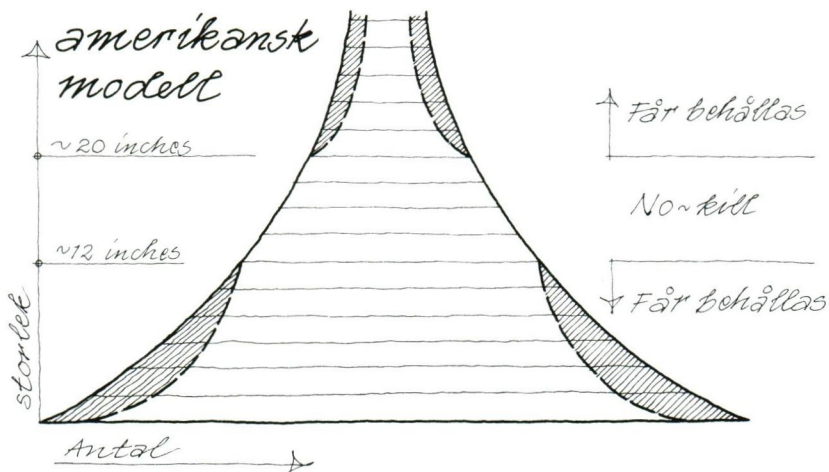
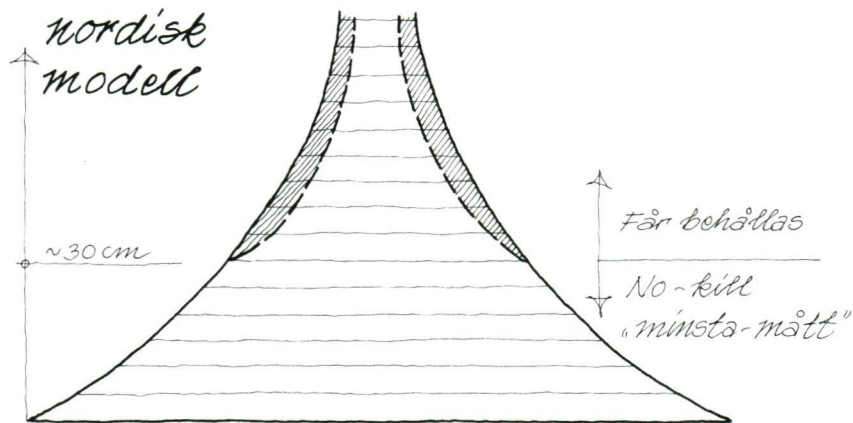
Jag har inget svar. Men efter att ha sett resultaten av amerikanskt fiskevårdsarbete, och efter att ha sett resultaten i några små vatten här hemma, så önskar jag att man tänkte till också på den här sidan Atlanten. Är motståndet mot no-kill och våra bestämmelser om minsta-mått ett hinder i det nordiska fiskevårdsarbetet..?

Sådana här anslagstavlor möter man vid de bästa amerikanska vattenen.

Runda skyltar kan berätta att det är ett catch-and-release vatten, eller att endast hullinglös fluga är tillåten.

Enkel principskiss över en fiskarts tillväxtpyramid i ett tänkt vatten

Alla långkastare i all ära, men vid praktiskt flugfiske i mindre och medelstora strömmar gäller det först och främst att presentera flugan på ett så naturltroget sätt som möjligt – och då är det betydligt viktigare att behärska...

Det perfekta korthållskastet

Av Sune Adolfsson

Det var i slutet av juli och värmeböljan hade fördjupats över Mellansverige. Öringen sökte skydd i den något svalare strömföringen vid ett av mina hemnavatten i Västmanland.

Själv stod jag utvadad till knäna i en av de mer svårkastade forsarna. Växtligheten hängde lummig och grön längs åkanterna, och det var omöjligt att få till ett regelrätt flugkast. Vasslåndorna var i farten och kom glidande med strömmen ned mot forsnacken. Jag fångade en slända i handen och jämförde min fluga med den "äkta varan". Vingarna och antalet stjärtspröt stämde bra överens, och om fisken inte var allt för kräsen denna svettiga sommareftermiddag skul-

Switschkastet löper ut – ett utmärkt kast för trånga utrymmen. Observera snårten och spänsten i kastet! Ett måste om kastet ska bli lyckat.

Fisket i snabbare små och medelstora vatten fodrar korta, exakta flugkast.

le flugan säkert kunna tas för en äkta Vasslända.

Två öringar hade röjt sina tillhåll. Den ena stod i en helt omöjlig position mellan två mycket besvärliga stenar. Den andra däremot hade ett betydligt mer "humanare" tillhåll – endast 6–7 meter snett nedströms alldeles framför en mindre sten. Den sista timmen hade den tagit ett tiotal färdigkläckta Vassländor, så chansen att fånga den med en rätt fiskad imitation var stor.

Problemet var att presentera flugan på ett naturligt sätt. Kastet fick inte bli för långt, det skulle inneburi att flugan troligtvis gått fast i stenen, och öringen skulle säkert blivit skräm

resten av dagen.

Första kastet hamnade för långt upp och kom draggande förbi öringens tillhåll, men den verkade trots allt inte blivit skräm, eftersom den minuten efter åter gick upp och tog en drivande slända. Några luftkast och flugan for ut i ett andra försök och nu en meter uppströms och rätt framför stenen! Öringen steg blixtnabbt och tog flugan. Den var större än jag hade hoppats på och bjöd ett ordentligt motstånd i forsen, men några rusningar senare gled den in i håvgarnet. En vacker öring av den gamla stammen med grönskimrande kropp och röda fläckar.

forts på nästa sida

Korthållskastet går ut på att med största möjliga precision placera flugan i fiskens synfält

forts från föreg sida

Vid det här tillfället som så många andra var kombinationen lämplig fluga, lämplig presentation det avgörande. Oftast verkar till och med presentationen vara mer viktig än själva imitationen. Givetvis är det ett extra plus om flugan liknar den naturliga förebilden – men fiskad på helt felaktigt sätt blir den ändå en dålig imitation, hur bra den än är bunden.

De korta precisionskasten är ofta mycket användbara vid våra svenska skogsåar. Metoden går helt enkelt ut på att med största möjliga exakthet placera flugan i fiskens synfält – och helst 1–2 meter ovanför ståndplat-

sen. Strömhastigheten är av stor betydelse och snabbare ström innebär längre framförhållning. Detta är en effektiv metod vid de flesta strömmande vatten och kan med fördel praktiseras med både flytande och sjunkande flugor.

Kast med krav

De korta kastet det handlat om är inte mer än 6–12 meter, men ska om möjligt utföras med största tänkbara precision. Det har faktiskt hänt att jag fått kiloöring på välriktat 3–4 meters kast!

Ju längre kastet blir desto sämre blir

precisionen. Metoden ställer höga krav på kastaren och har mycket med träning och färdighet att göra. Blir kastet för långt hjälper sällan skickligheten. Strömmen för med sig linan i en båge och flugan kommer obönhörligen att "dragga". Det är viktigt att komma ihåg, att detta i första hand handlar om fiske i mindre och medelstora öringåar, i steniga forsar och snabbare strömmar. Även partier vid småvatten mellan forsar, typ mer lugnflytande pooler över steniga bottenar, är ofta mycket effektiva "korthållsplatser". I mer stillastående vatten och långsamt flytande älvar blir förhållandena annorlunda, och de längre kasten kommer mer till pass.

En förutsättning för att precisionskasten ska fungera i praktiken är att vädrets makter inte är allt för besvärliga. Vid blåsig väderlek blir det väldigt svårt att bedriva något precisionsfiske – men då brukar å andra sidan inget flugfiske vara njutbart!

Switschkastet

Ett användbart kast, som även nybörjaren bör försöka träna in, är det så kallade switschkastet. Det är speciellt effektivt då naturen inte tillåter något större svängrum. Med andra ord ett utmärkt kast för de flesta "trånga" situationer.

Det är i och för sig inget invecklat kast, utan brukar fungera bra efter några dagars träning. Själva kastet sker med bara ett enda utkast. Några meter löslina i vänsterhanden (för högerhänta) och sedan är det bara att "switscha-till". Det är viktigt att ha några meter lina sträckt på vattenytan mellan toppöglan och flugan vid utkastet. Efter en del träning brukar kast på 10–15 meter inte vara omöjliga.

Den enda begränsning switschkastet har jämfört med det korta konventionella överhandskastet är att precisionen inte blir lika fullt så god. I övrigt är det ett oslagbart kast för besvärliga lägen – och väl värt att träna in.

De "tänkta" ståndplatserna

Vid dessa korta kast är det sällan frågan om rent "blindfiske". Ofta brukar fisken inte vara fullt så skygg

Återigen har korthållsmetoden gett resultat – en fin öring tagen på ett knappt tio meter långt kast!

och försiktig vid de snabbare strömmarna, och förr eller senare brukar någon avslöja sitt "gömoställe". Det kan löna sig att före själva fisket ta god tid på sig att spana efter miss-tänkta rörelser i forsen.

Om det inte händer något av intresse, kan man med fördel bedriva korthållsfisket på de "tänkta ståndplatserna". Bakom och framför stenar, mindre forsnackar, blankstryk etc, eller andra ställen i den aktuella forsen, som man själv tror är idealiska tillhåll för fisken. Förr eller senare brukar det stämma. Den "tänkta ståndplatsen" visar sig vara den verkliga ståndplatsen.

Försiktig vadning

Jag vill endast kort nämna något om vadning vid småvatten av den här typen. Om man måste vada för att komma i kastposition vid korthållsfisket, så bör vadningen ske med största möjliga försiktighet och helst från uppströmssidan och ned mot fisken. Men det är alltför lätt att vada sönder fisket, både för sig själv och för andra, och de korta precisionskasten bygger i första hand på exakthet och försiktighet.

Överbelastat spö

Vid forsar med begränsat kastutrymme brukar spön på 7–8½ fot och i klasserna 4–6 vara lämpliga. Vid småvatten, typ mindre skogsåar gör det inget om man går ned till ännu vekare don.

Vid precisionsfisket brukar kastresultatet bli bättre om man överbelastar spöt med en klass tyngre lina. Särskilt vid fiske med kolfiberspön brukar resultatet bli förträffligt! Linan sträcker betydligt bättre vid korta kast och det blir lättare att placera flugan. Att sedan spöt blir något mjukare är ingen nackdel. Tvärtom blir det följ-sammare och ger även en "mjukare" krokning.

Linan bör vara av WF-modell (klumplina) och gärna i en skarpt synlig färg – allt för bästa möjliga linkontroll. Själv använder jag ett 7½ fots kolfiberspö, som jag överbelastar med en klargul WF-lina i klass 6, och till mitt korthållsfiske fungerar det ypperligt.

Bra korthållslina

Under några år har jag testat många av marknadens mest aktuella linor för att om möjligt få fram i mitt tycke marknadens bästa korthållslina. Efter

en del mindre lyckade inköp råkade jag av en slump prova en lina, som genast föll mig i smaken. Det var en Scientific Anglers-lina med namnet Concept, och den var endast 17,4 meter lång.

Till att börja med var jag något skeptisk till den korta längden. Men ganska snart visade det sig, att den mer än väl täckte olika fiske-situationer. Nu har jag fiskat med den i två säsonger, och den har definitivt blivit min favoritlina för ordinära öringströmmar.

Det mest utmärkande för Concept-linan är, att den helt enkelt är väldigt lättkastad! Den har en förträfflig ytfinish, som gör det möjligt att med endast 1–2 bakkast få ut "hela" fluglinan. Under senaste året har linan varit väldigt svår att få tag i, och i skrivande stund är den mig veterligen

omöjlig att köpa på den svenska marknaden. Det är bara att hoppas, att någon importerar den igen.

Kasta prick!

Korthållsmetoden måste som så mycket annat inom fisket tränas in. Jag är själv långt ifrån någon "precisionsmästare". Däremot känner jag några flugfiskare som med förvåningsvärd exakthet kan placera flugan där de vill ha den.

Under senaste året har jag själv tillsammans med några vänner medvetet tränat att kasta prick. Kanske är det något för mindre fiskeklubbar att ta efter och praktisera vid klubbvatt-net? Eller varför inte som vinteraktivitet på den hårda skaren? Träning ger färdighet, och snart lär du dig att behärska – det perfekta korthållskastet!

TIPSRUTAN

Enkelt
engångs-
kök

Anders Forsling

Skulle du någon gång sakna brännaren till spritköket kan du enkelt göra en själv. Man tar helt enkelt en öl- eller läskburk och delar den mitt itu. Sedan är det bara att "knöla till" den så att du får rätt storlek på lågan. Det var fiskevännen Böril Jonsson som gav mig tipset.

Att hitta en ölburk ute vid våra vatten är ju tyvärr inte så svårt. Se bara till att du tar din brännar-burk med hem, när fiskedagen är slut...

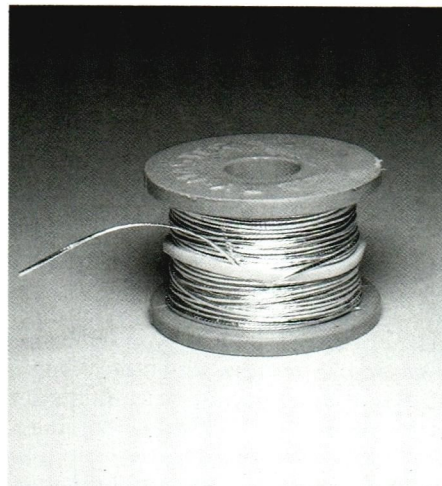
Anders Forsling

Lösa ändar

Tinsel och andra material, som vi förvarar på rullar, har en alldeles speciell förmåga att trassla upp sig. Det fungerar sällan med den lilla skåran i rullens kant, och ett vanligt gummiband håller oftast endast materialet på plats en kort stund. Rätt som det är sticker det ut långa "svansar" av tinsel och tråd, som trasslar in sig i varandra.

Men problemet kan lätt lösas genom att man trår den lösa tinseländen en extra gång runt gummibandet. Nu sitter det säkert på plats utan att nystas upp.

Tomas Olson

Med flugspö längs Lågen

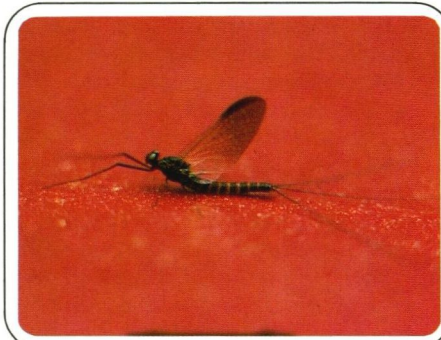
Här fortsätter vi resan från FiN:s februarinummer längs norska Lågen-älven, som ligger så centralt men ändå erbjuder så gott om utrymme, att du säkert finner din egen favoritsträcka.

Av Terje Bomann-Larsen

Innen vi igjen går ned til elvebredden har vi foretatt et langt byks nedover Numedalen. Lågen er ikke lengre ei vilter og krystallklar fjellelv når vi møter den igjen nede i Rollag kommune. På veien hit har den passert flere store innsjøer, gjort sin jobb i kraftverkenes turbiner, men har stort sett budt på små muligheter for fluefiske. Her nede i lavlandet fanger den igjen sportsfiskernes interesse. Men elva er en annen. Den er blitt voksen nå, bred og med verdig ro flyter den gjennom dalen, omgitt av skog, bondegårder og mindre tettsteder. Riksvei og jernbane fjerner det som måtte være tilbake av villmarksillusjoner. Men også kulturlandskapet kan ha sin sjarm, og strekningen Rollag –

Kongsberg byr på adskillige idyller.

Selv om Lågen har fått lavlandselvas bruntone, er den fortsatt relativt

*Lågen är en dagsländeälv och när *Leptophlebia marginata* visar sig är säsongen igång.*

klar, og den huser både fisk og insekter i hyggelige mengder. Hva førstnevnte angår, så har ørreten nå fått selskap av endel andre arter. På stilleflytende strekninger finnes både gjedde, abbor og sik, og dessuten forekommer røye i vassdraget – men da helst i kraftverksamagasinene. Forekomsten av andre arter har naturligvis betydning for ørretens miljø og vekstvilkår. Særlig siken utgjør nok en vesentlig matressurs for den større ørreten, og får ta sin del av "æren" for at det år om annet tas ørret på opptil 5 kg.

Gjedda på den annen side utgjør nok en viss trussel mot ørret i oppveksten, men stort sett virker det som det er god balanse mellom ørret-

En typisk Lågen-öring – den är rena muskelknippet. Tyvärr har det gått några timmar sedan den fångades, så färgerna har hunnit blekna.

og gjeddebestand i denne delen av Lågen. Ørretens kvalitet vitner om det. Den vokser hurtig, blir fet og har utmerket kondisjon. Som nevnt kan den bli stor, men det er ikke eksemplarer på flere kilo som vanligvis stiger til tørrfluene. Fisk som i hovedsak lever på insektsdiett veier normalt mindre enn en kilo, og en gjennomsnittsvikt på fluefanget fisk vil stort sett ligge i underkant av halvkiloen. Imidlertid er det helt normalt at fisk på 7–8 hekto tar overflatføde selv på dager med mindre gunstige forhold. Og under større flekkinger og sverminger av døgnfluer, kan man også se de store velte seg i vannskorpa.

Stor Vasslândia

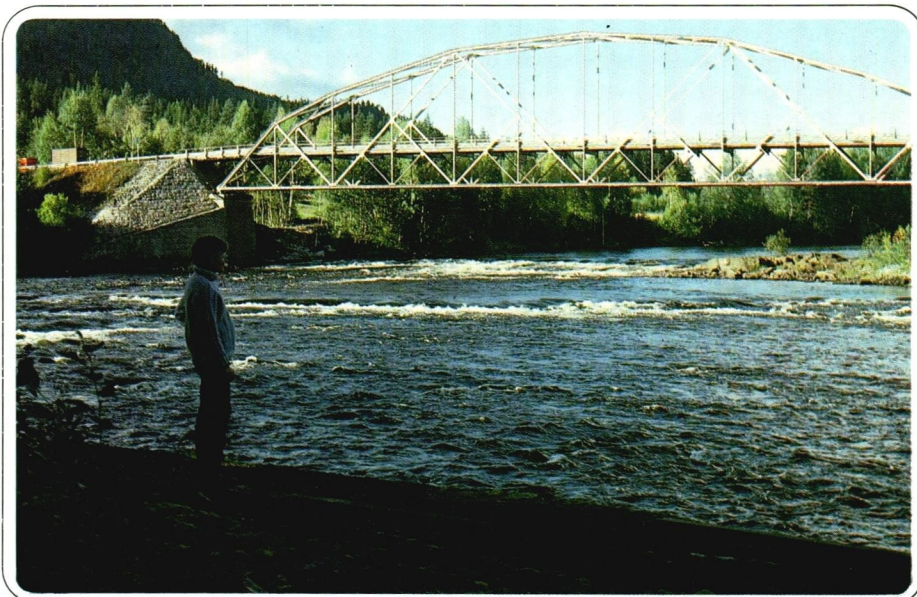
For det er stort sett døgnfluer det handler om. Den første som dukker opp er, som så mange andre steder, *Leptophlebia marginata*, eller Stor Vasslândia som den kalles på svensk. Fra midten av juni kan denne mellomstore, grå-brune døgnflua sees i ganske store mengder, og også den større ørreten kan lokkes til sine første vak. Fortsatt er det snøsmelting i store deler av Lågens høyt beliggende nedslagsfelt, og elva er stor og kald, men finner man de riktige stedene, kan man ha et riktig trivelig fluefiske allerede i siste halvdel av juni.

Våren 1985 kom imidlertid senere enn vanlig, og jeg var helt ukjent i denne delen av Lågen, så jeg kunne notere 2 juli innen jeg fikk mitt første møte med en skikkelig Lågenørret. Elva gikk fortsatt helt opp til sine bredder, og det gjalt å finne fram til steder hvor det overhode var mulig å nå ut til vakende fisk med beskjedne vading eller kast fra land. Etter flere rekognoseringstokter fant jeg til slutt en lovende plass: Skilt fra fastlandet av en grunn strøm, lå en holme ute i elva. Holmen virket som strømkonsentrator, og i strykene såvel på utsiden som på innsiden måtte det finnes standplasser for ørret. Ovenfor holmen, og i en viss grad innen rekkevidde dannet elva en større høl med stilleflytende vann, og her veltet ørreten seg ustanselig i vannskorpa.

Oppstrømsfiske er ikke det jeg helst gir meg ut på, men her var ingen
forts på neste sida

Nere på låglandet rinner Lågen i stort sett bred og lugn...

... men også här finns enstaka forsar. Det här är Grettfoss vid Svene.

En stilla öringström – här är försiktighet ett villkor för framgångsrikt fiske.

forts från föreg sida

annen mulighet. At sola skinte fra skyfri himmel og at vannet var klart og blankt som et speil øket heller ikke oddsen i min favør. Særlig bra gikk det heller ikke. Om jeg i det hele tatt nådde ut til en vakende fisk, fikk flua bare drive noen få desimeter innen den begynte å stripe. Dette førte uunngåelig til at fisken tok en kortere vakpause, innen den igjen begynte å stige – et par meter lenger ute, og utenfor kasthold.

Öring på spagettikast

For å skaffe rom for bakkastet, og derved øke rekkevidden noe, stilte jeg meg ut i strømmen mellom holmen og fastlandet og la bakslengen over stryket. Jeg hadde akkurat lagt ut et langt kast oppstrøms da jeg hørte et hissig plask bak ryggen. Jeg tverrvendte og så pene ringer bre seg ut like i kanten av det grunne stryket. Raskt fikk jeg inn snøret, og la et kort, nedstrøms "spaghetti-kast" som lot flua drive i strømkanten ned mot ørretens standplass. De slakke snørebuktene som langsomt rettet seg ut bak flua skulle sørge for at den ikke begynte å stripe før den var over fisken, noe som var særlig viktig for ei flue som skulle imitere en spent spinner... Schlurp!

Der satt den, og straks raste den ut med 10–12 meter av fluesnøret. Kunne det være kilosfisk? Den virket i hvertfall både tung og sprek, og bevisstheten om at fortomspissen hadde en diameter på 0.12 mm gjorde kjøringen til en nervepirrende og langdryg affære.

Men endelig lå den i håven; en riktig praktørret. Riktignok var den mindre enn jeg hadde håpet, men rund og trinn (ca. $\frac{3}{4}$ kg fordelt på 41 cm), og hvilke farger! Den så omtrent ut som et tysk flagg: Over ryggen; nærmest svart, langs sidene tett besatt av store og intenst røde prikker, buken varmt gul. Stadig måtte jeg kaste et blick på den, og det ble ikke til at jeg fisket stort mer den dagen. Jeg var tilfreds og "mett". Jeg hadde funnet en fiskeplass og fått min første riktige Lågenørret.

Og sommeren skulle by på flere slike. Etterhvert som den skred fram, og vannstanden gikk ned, ble nye fiskeplasser tilgjengelige, – mens enkelte av de tidlige ble ubrukelige. Men hele tida klekket og svermet nye arter av døgnfluer og vårfluer, og hele sommeren igjennom, ja til langt ut på høsten, steg ørreten til overflaten for å forsyne seg av lekkerbisknene.

Det er sesongen 1985 som danner hele min bakgrunn for å skrive denne artikkelen om Lågens midtre deler. En sesong er naturligvis ikke nok til å skaffe seg grundig viten om et så stort og mangfoldig område, men det får våge seg. Jeg har ihvertfall fisket jevnlig i elva fra slutten av juni til begynnelsen av oktober, så jeg tror idet minste jeg har skaffet meg et overflattisk inntrykk av hvordan sesongen arter seg som helhet.

Gott om plats

Jeg har naturligvis heller ikke rukket over hele strekningen med alle dens mulige fiskeplasser, men jeg har funnet noen gode steder, og overlater til mine eventuelle etterfølgere å finne sine. Den delen av strekningen jeg kjenner dårligst, er den delen som renner gjennom Rollag og Veggli. Her oppe er dalen stort sett trangere, og elva stort sett noe striere enn lenger nede. Trangere er det også mellom fiskerne som man her ser drive langs bredden med sine kasteslukstenger og plastkuler.

Kommer man ned til Flesberg, blir dalen mindre preget av turistnæring. Det blir lengre mellom campingplasser og fiskere. Ja, antallet fiskere er forbausende lite, om man tar mulighetene i betraktning. Riktignok kan man av og til se lokale mark- og flueduppfiskere samle seg ved de striere partiene, men ved de mer sakteflytende strekningene, som etter min erfaring er absolutt best egnet for tørrflue, har jeg fått gå alene hele sesongen. Dette til tross for at man her har et godt og stabilt ørretfiske bare 1½ times biltur fra Oslo. Dyrt er det heller ikke; et sesongkort i 1985 kostet kr. 75.– og gjelder med få unntak for samtlige 30 km av Lågen som ligger innenfor Flesberg kommune.

Naturligvis er ikke hele strekningen attraktiv for fluefiskere, her finnes adskillige kilometer hvor gjedde og abbor dominerer, men likvel skulle det være god plass til endel flere svepesvingere enn de som hittil har oppdaget vassdraget. Den relativt se-ne sesongen er nevnt og nettopp det gode ørretfiske man her kan oppleve i august og september gjør Lågen ved Flesberg til et særlig interessant alternativ. Selv under en september måned, som var den nest kaldeste i vårt århundre, vaket fisken i Lågen jevnt og trutt etter klekkende døgnfluer. Ja, så sent som i månedskiftet September/Oktober kunne jeg observere at fire ulike døgnfluearter var under klekking samtidig!

At sesongen begynner og slutter sent gjenspeiler seg også i fiskereglene for Flesberg. Til nå har fisket vært åpent helt til 14 oktober, men fredningsbestemmelsene er under revidering, og vil nok bli noe mer restriktive. Men fortsatt vil man kunne fiske lenger utover høsten enn i de fleste andre ørretelver.

Når man kommer ned til den delen som ligger innenfor Kongsberg kommune, må man løse fiskekort for statens skoger. Dette koster kr. 50.– pr. sesong (men her som i Flesberg får man også rimeligere uke- eller døgnkort), og gjelder i tillegg til Lågen også for en rekke vann i fjellene og skogene rundt Kongsberg. Siden fiskereglene her gjelder felles for hele området, gjelder fredningen også for Lågen fra 10 september. Nå byr forøvrig ikke denne strekningen på like gode muligheter som Flesberg, da den til dels er sterkt utbygget, og elva ellers er temmelig stillestående. Noen av de fineste hølene fra naturens side finner man faktisk i selve byen Kongsberg, og man hører ofte rykter om storfangster tatt så og si i sentrum. For meg betyd imidlertid frisk luft og stillhet såvidt mye at jeg ihvertfall reiser ut av byen når jeg skal på fisketur...

Insekterna och flugorna

Mengden av døgnfluer, og rikdommen på arter er karakteristika ved Lågens insektliv. Når den store "Vasssländan" er i gang med sin bryllupsdans, begynner dens lille grå fetter å krabbe ut av nymfeskinnet, og etterhvert kommer "strömsländor", "simsländor", "åsländor" m.fl. Jeg må innrømme at jeg foreløpig ikke kan gi noen fullgod oversikt over dem alle, men man kan kort og godt gå utfra, at uansett når man kommer, så vil det være høysesong for en eller flere arter. Lågen har ikke, som f.eks. Hem-sila, noen spesiell art som framhever seg sterkt i antall, så ett bestemt flue-mønster vil ikke kunne dekke behovet.

Om man vil være godt rustet, bør man ha et velassortert utvalg av nymfe- dun- og spinnerimitasjoner i krokstørrelser fra 18 til 10. Fargeutvalget ligger stort sett mellom brunt, grått og oliven. De kroknumrene man får mest bruk for er nok 14 og 12, da det stort sett alltid vil finnes døgnfluer på vannet som tilsvarer disse størrelsene.

Nå har jeg ikke inntrykk av at det egentlig er så viktig med eksakte imitasjoner til enhver tid. Antakelig fører

det brede utvalget til at fisken sjelden blir utpreget selektiv. Likevel vil jeg nok anbefale at du kompletterer samlingen med noen Rackelhaner og evt noen større Streaking Caddies, for også vårfluer forekommer, og er særlig aktuelle i sene kveldstimer og på natten.

Viktigere enn sofistikerte fluemønstre er nok måten fluene fiskes på. Siden det ofte handler om døgnfluer, vil man oppleve intense vakperioder i solskinn og vindstille midt på dagen. Under slike forhold er suksessen betinget av at man nærmer seg fisken med den største forsiktighet. Selv om Lågens ørret er lite utsatt for hardt fiske, skal det ikke mye til før den reagerer negativt.

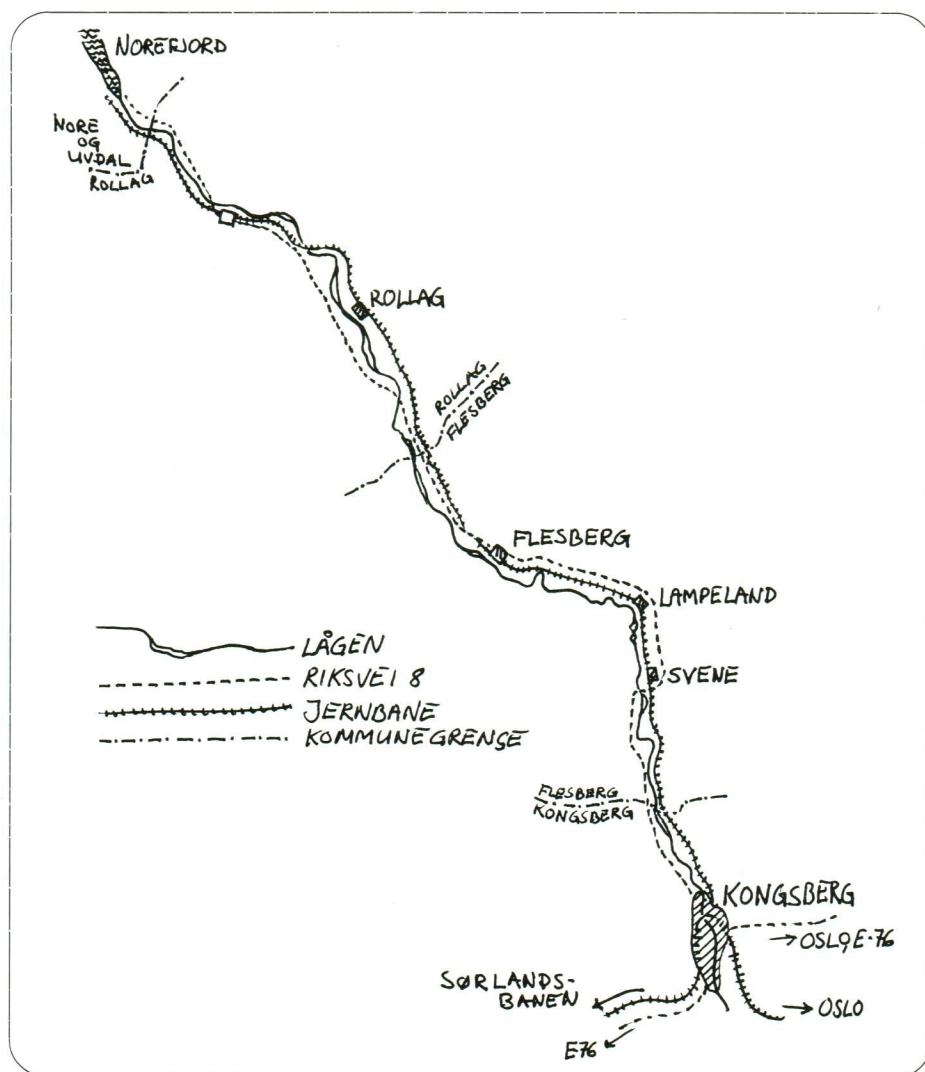
Mer enn en gang har jeg opplevet at jeg har måttet gå ned til 0.12 i fortomsdimensjon for å få fisken til å ta. Med 0.15 har det vært håpløst. Like viktig er det at døgnflueimitasjonene ikke striper. Dette ungår man lettest ved å fiske nedstrøms, samtidig som man stopper kastet i lufta slik at snøret blir liggende i bukter på vannflaten bak flua. Det høres kanskje enkelt ut, men her er det snakk om stor elv og det er ikke alltid enkelt å holde kontrollen over fluas drift når distansen blir 20 meter eller mer. Med velegnet utstyr er man likevel hjulpet et stykke.

Långt spö och lätt lina

Kravet til rekkevidde og kontroll over lang distanse medfører at stanga bør ha en viss lengde. Men kravet til forsiktighet tilsier at den også bør kaste et lett snøre, og skåne tynne fortommer mot brudd. Kompromissløsningen kan være en stang på minimum 8½', som kaster en DT i klasse 4, til nøds 5. Dessuten bør den ha kapasitet til å bære en noe tyngre WF ved fiske i vind og med store fluer i mørke.

Grunnen til at jeg anbefaler en DT (evt en lang longbelly) er at slike snører letter kontrollen med fluas drift, kaster presist og at man i regelen kan velge den lettest mulige AFTM-lassen.

En klar ulempe er imidlertid DT-snørests manglende muligheter når det gjelder å skyte de av og til så nødvendige meter løsløse. Selv har jeg løst dette problemet ved å dele et 30 yds. snøre på midten, og lime det til en skytelina av flettet monofilament. Siden klumpen er såvidt lang (ca. 14 meter i AFTM 4), fungerer den fullt ut som en dobbeltaper, og ikke som et shooting head. Selv under dobbeltaper holdes en del av kasteklumpen

innenfor toppringen, men idet kastet skytes i vei bidrar den lave friksjonen i skytelina til at flua når ut til fisk som står på 25 meters hold eller mer. En brukbar løsning for sky fisk i stor elv.

I tillegg til langtrekkende redskap, er man avhengig av vading for å nå ut til fisken. På forsommeren kommer man ikke utenom vadebuksa, men jeg vil gjerne ta til orde for at man klarer seg med skrittstøvler under lavvannsforhold. Riktignok vil det også da være fisk som vaker utenfor rekkevidde, men hvorfor gå over bekken etter vann? Det vil alltid være noen som står nærmere, og vasser man for mye rundt, kan man lett uroe fisken over et unødig stort område, og derved ødelegge for både seg selv og andre. At utstrakt vading på lengre sikt også kan ha negative miljøvirkninger for ørreten bør man også ha i tankene.

Når det gjelder vading, bør man dessuten være klar over at det skal en eksepsjonelt varm sommer til før Lågen får badetemperatur, og at det på enkelte steder kan være lumsk gjørmebunn. Men stort sett er Lågen godt

egnet for vading. Stor og stilleflytende er den også godt egnet for fiske fra båt, men fiskereglene tillater ikke dette, og man må gå ut fra at dette forbudet også gjelder for flytting.

Tål fiskestrykk

Jeg regner Lågen som mitt "hem-mavatten". Når jeg nå tar sjansen på å presentere det i FiN, er det fordi jeg mener at elva tåler et hardere fiskestrykk enn det den utsettes for i dag. Lågen er stor, og har en rik fiskeproduksjon, så selv om antallet fiskere skulle øke, vil det fortsatt være liten fare for utfisking dersom fiskerne opptrer ansvarsbevisst, og høster sin matfisk med måte.

I det hele tatt tror jeg at de store norske østlandselvene utgjør en viktig, men altfor lite påaktet ressurs når det gjelder å finne et godt, stabilt og rimelig ørretfiske for såvel norske som tilreisende fluefiskere. Lågen er ett eksempel, men hva med de store elvene som omfattes av Drammens- og Telemarksvassdraget? Mulighetene finnes!

Mellan trösklarna i Hallingdal

Utbyggda älvar, skövlade miljöer – men det fiske vi förlorat, kan understundom ersättas med ett annat, helt nytt, som till exempel i Hallingdalselva, vid Gol i södra Norge.

Av Bengt Öste

Foto Lennart Bergqvist

I många år har jag åtskilliga gånger bilat genom Gol i Hallingdal i Norge, på väg till och från fiske längre västerut. På den tiden då den svenska kronan fortfarande hade en liten rest av köpkraft brukade jag övernatta där, och jag har kunnat se denna knutpunkt för Sydnorges turism växa och blomma till den grad – och det vill inte säga litet i Norge – att den numera fått ett eget Vinmonopol...

Den nya butiken ligger givetvis inte vid huvudstråket genom Gol, men dess gömställe kan ändå spåras genom den markanta förändring av turistströmmens riktning den åstadkommer – jag och mina fiskebröder lät oss i fjol somras sköljas med

mot oasen, och hamnade så småningom i en massiv kö som till 99 procent bestod av turister och i övrigt av ortsbor som sannolikt drabbats av maximal **uheld**, d.v.s. fel på hemapparaten just i midsommarhelgen.

Framför mig i kön stod en ung man med en luggsliten March Brown Silver i hatten. Vi kom genast i samspråk, och han berättade att det fångats en torrflugeöring på över 6 kilo i höljan vid campingplatsen i Gol – eller snarare "campingstaden", för tält och husvagnar fyller numera ängarna vid stranden och har klättrat över landsvägen och ett bra stycke upp i skogen.

Informationen om rekordöringen var

inte precis pinfärsk, men öringar av det formatet har ju förmågan att inspirera även många år efter sin hädanfärd... ytterligare en anledning, tyckte jag och mina fiskebröder, att stanna i Gol och pröva fisket i Hallingdalselva.

Men trots de nya provianteringsmöjligheterna och vittnesmålet om storöringen var jag tämligen skeptisk, det måste jag erkänna, till ett flugfiske i Hallingdalselva. Jag har visserligen, åtskilliga gånger, fått vara med om lyckade fisken och stor fisk även i hårt reglerade älvar – men alltför många gånger hade jag, genom bilfönstret, sett älven i Hallingdalen flyta livlös, trög och alggrön i sina nedre delar,

Artikelförfattaren på nacken – byggd av människohand, med natursten – i den stora poolen mitt för campingplatsen i Gol... den pool som gömde den öring som satte ett rekord, på torrfluga.

och småstrila halvljum genom kullerstensöknar i de övre, under torra högsommarveckor... och, naturligtvis, dåna vit-skummande genom dalen under senvårens högvattensperiod.

Fanns det något mittemellan, ett fiskbart "lagom"? Och var det just nu?

– Jodå, hävdade **Tor**, norsk medlem i fiskelaget, som enkom för de svenska fiskebrödernas skull och mot alla odds lyckats övertala sin ålderstigna Citroën att släpa sin rostiga kaross från Oslo till Gol. Tor hade fiskat där förr.

– Andra veckan i juni, sa han, eller veckan efter den, brukade vattnet ha sjunkit just lagom, då var fisket fint, då gällde det att passa på...

Men nu var det sommaren 1985 efter en mycket sen vår – veckan efter midsommar var sannolikt den bästa, gissade Tor. Med andra ord: just den vecka vi befann oss i.

Tor lovade att bli vår guide, och styrde oss österut längs Hallingdalselva, nedströms från Gol och mot en till synes ändlös karavan av husvagnar på väg åt andra hållet. Man kan, om man vill, börja fiska redan i själva Gol, i den pool som norska flugfiskare emellan kallas Kloakhölen – den ligger just nedanför reningsverket – och i den stora, blanka poolen mitt för campingplatsen, den som en gång hyste sexkilosöringen.

Men nedanför den poolen, nedströms en gångbro, följer en lång kedja, eller kanske snarare ett pärlband av långa, breda pooler, sammanlänkade med vanligen ganska korta sträckor av snabbt strömmande, kraftigt brutet vatten. Poolerna är i regel flera hundra meter långa och banan- eller njuformade – små sjöar med ett koncentrerat strömstråk mitt i.

Nyckeln heter vadning

Och det är just där, i strömstråket och dess kanter, som fisken finns. Vattnet mellan strömstråket och poolernas stränder är, när vattnet sjunkit såpass att det blivit vadbart, i det närmaste stillastående – enstaka öringar ger sig någon gång, oftast i skymningen, ut på strövtåg i detta grundare och lugnare vatten men de är inte många och inte heller lättfångade. Flugfiskarens chanser ökar avsevärt om han, eller hon, lyckas vada inom kasthåll från strömstråket – där har fisken mer stadigvarande ståndplatser, där kan man se "steady ri-

Häklösa Hugo fångade, och fotograferade en åttahektosöring i Hallingdalselva... den blev middag, så småningom, åt Kontoristen i Arvika.

sers" gunga i ytan när det börjar bli tätt mellan sländorna.

Tor tog oss med till en av poolerna, några kilometer nedströms Gol, för ett första försök. Den ligger bara ett hundratal meter från vägen, men det blev ändå en ganska lång promenad. Det är gott om små åkerlappar och minihagar, alla omgärdade med gärdesgårdar och/eller taggtråd och det gäller att i tid upptäcka eventuella, i regel övervuxna skyltar med FISKE FORBUDT. Som på så många andra håll i både Norge och Sverige är det inte alla bönder som ställer upp på det gemensamma fisket.

Men vi tog oss igenom, utan att hitta några avvisande skyltar, och kom ned till stranden ungefär trekvartsvägs ned från poolens överände. Längst ned, på nacken, kunde jag se ett par tre fiskar vaka då och då, och mitt för oss ytterligare några, i kanten av strömstråket bara trettio meter ut.

Det verkade färdigdukat och serverat, så att säga – enstaka "hemsedalare" kravlade nära stranden och öringarna därute vakade oregelbundet men glupskt... Några av dem verkade vara av hyggligt format, minst halvkilot. Nu gällde det – var det möjligt att kunna vada inom kasthåll för fisken utan att vattnet skvimpade över kanten på vadarbyxorna?

Det är nämligen huvudnyckeln till ett lyckat flugfiske i detta avsnitt av Hallingdalselva, som i så många andra skogsälvar: den korta försommarfiskesäsongen börjar, och brukar vara som bäst när vattnet sjunkit såpass att man nätt och jämnt når fisken.

Tor är längst, han fick göra första försöket. Han har vadare som smyger sig upp i armhålorna och när även vattnet hunnit

dit bubblar det i näsan på mig och **Flugsnapparn**, som bägge är av normallängd, medan **Häklösa Hugo** vid det laget är helt försvunnen och måste efterlysas i ortspressen... Tor har dessutom, för säkerhets skull, dubbla vadarbyxor, av märket Red Ball – bägge läcker nämligen som de flesta vadarbyxor brukar göra, men även om vattnet genast hittar hålen i de yttre byxorna tar det en stund innan vattnet mellan byxorna letat sig fram till hålen i det inre lagret... och så länge förblir han torr!

Förarglig decimeter

Tor hittade en väg, och med två centimeter till godo kom han tio meter ut och nådde kanten av strömstråket med sin nohackle-hemsedalare. En fisk tog den, lika glupskt som aningslöst, och ytterligare en... och en tredje. Vi andra försökte också, så småningom, men vattnet var överallt minst decimetern för högt för oss. Vi fick söka oss ned mot nacken, där vattnet är grundare men snabbare och fisken mindre – och i tur och ordning förvandlade vi de fiskar som fanns där till tillfälliga matvägrare.

Men i ögonvrån tyckte jag mig ha sett något i poolens översta del, där en ganska smal och mycket snabb ström planade ut över stora, flata stenar. Jag lockade med mig Tor och gick dit. Men även där spökade den förargliga decimetern, och från stranden nådde jag inte de fyra–fem fiskar som då och då visade sig i strömmens mitt – bland dem, och längst ned, en rejäl kluns som jag skattade till minst två kilo.

Men Tor, vår bussige norske kamrat, forts på nästa sida

Uppströms Gol är de konstgjorda poolerna stenigare och kortare... där fanns, före utbyggnaden, mes försöker Tor fresta en av många fisketurister flitigt uppaktad kilosöring.

forts från föreg sida
erbjöd storsint att offra sig – och ett offer var det faktiskt, ty vid det laget hade vatten mellan hans bägge vadarbyxor hittat hålen även i det inre paret och triumferande spritt sig i hellyhansenluddet. Nå, Tor sicksackade sig ut, och lyckades med en Rackelhane lura några fina öringar, den största kring kilot. Omsider hoppade den av kroken. Tvåkilosfisken, däremot, anade oråd och backade längre ned i poolen.

Fint förhöstfiske

Vattenståndet är alltså det som skapar, eller stjälper försommarflugfisket i Hallingdalselva. Inte för mycket, inte för litet, utan just lagom – några centimeter från byxkanten, varken mer eller mindre. Även vi normalvuxna hittade omsider en eller annan grusrygg som gav oss chansen

att få fisk, och H. Hugo, som inte förstod att uppskatta den ärofulla rollen som enbart flugbindare åt oss andra, tycktes omsider ha funnit en alpkedja på botten att balansera på – och i varje fall hyrde han sig en plats i campingens frysbox för en åttahektosöring, avsedd som muta åt **Kontoristen** vid hemkomsten till Arvika.

Ett par dagar kunde vi fiska på detta sätt, innan vädret vände – med regn följde stigande vatten, för mycket även för fiskare med naturliga styltor, som Tor. Men vi lovade varandra att komma tillbaka, och Tor och H. Hugo infriade det löftet redan ett par månader senare – Hallingdalselva bjuder nämligen även på chansen till ett fint förhöstfiske i början av september, då öringen åter börjar vaka flitigt på höstens pyttesmå dagsländor, som höstgenerationen av Röd strömslända, BWO, i storlek 18–20.

Någon trängsel upplevde vi aldrig under vårt fiske i Hallingdalselva, där finns gott om plats. Inte heller påmindes vi om att vi fiskade i ett hårt reglerat vattendrag. Den som inte känner älven väl har i själva verket svårt att se att den är reglerad, trots att pärlbandet av långa och breda pooler kring Gol är ett verk av människohand. De trösklar eller trappsteg i älven, som åstadkommer dessa pooler, är nämligen byggda, men byggda av naturligt material och så skickligt gjorda att de ofta är mycket lika de som naturen själv åstadkommer. Längre upp i älven, däremot, finns trösklar av den linjal-typ i betong, som även på långt håll röjer att poolerna i själva verket är konstgjorda dammar.

Storvuxen öring

Syftet med dessa trösklar är naturligt-

måfisk, men här

En konstgjord pool cirka en mil uppströms Gol – dammbygget, tröskeln, skymtar i höjd med det bruna huset. Här var älven grund och snabb innan dammen byggdes, och öringarna små och få.

Terskelprojektet

Den sexkilosöring som fångades på torrfluga i den stora, snyggt "trösklade" poolen mitt för campingplatsen i Gol var inte den största i den delen av *Hallingdalselva*, skriver jag i slutet av artikeln härintill.

I nr 22 av de 25 delrapporterna från det intressanta norska *Terskelprojektet*, en stor vetenskaplig studie om effekter av vattenreglering som utfördes under tio år (1973–83), omnämns nämligen även en öring på 8,5 kilo, fångad i nät, och en 11-kilos som påträffades död, kroksskadad.

Terskel betyder tröskel och avser de spärrar och nackar, som alltsedan början av 1960-talet byggts i norska älvar, för att hålla kvar vattenet och därmed mildra effekterna av regleringar. Trösklarna är dels en slags landsskapsvård – vattenspeglar i stället för rännilar på botten av en storstenig öken – dels ett skydd för grundvattennivån. Men de är också, i viss utsträckning, fiskevårdande.

Det finns i Norge mellan 600 och 700 sådana trösklar, redan byggda, under byggnad eller planlagda. Genom *Terskelprojektet* har man kunnat ersätta vad som från början var rena gissningar med fakta om vad som händer i och kring de konstgjorda dammar eller pooler som blir det för ögat mest påtagliga resultatet av tröskelbyggandet.

Hallingdalselva är ett av de vatten som studerats – andra är *Hemsila*, *Mörkedöla*, *Eksingdalselva*,

Toåa, *Nea*, *Höyegga*, *Åkrestrømmen* och *Numedalslågen* i Sydnorge, samt *Skjoma* och *Skibotnelva* i Nordnorge. I några av dessa älvar har man kunnat jämföra fiskens tillväxt och antal före och efter regleringen, och många fakta talar för att fisken i vatten som karakteriserats av många långa och grunda forssträckor ökar i antal efter reglering och tröskelbyggande, samt att fisken, om minimivattenföringen är hygglig – det är den inte i alla undersökta älvar, dock i *Hallingdalselva* – i större utsträckning överlever vintrarna och därmed också ökar i genomsnittsvikt.

Alla vattenutbyggnader innebär att man svårt skadar, eller helt skövlar, en miljö där fisken trivs. Men *Terskelprojektet* visar att det ibland är möjligt att ersätta denna offrade miljö med en annan, som också kan ge goda livsbetingelser för vild fisk.

NVE, Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen, har i serien *Kraft og miljø*, som nr 10, utgett en skrift som sammanfattar resultaten av *Terskelprojektet*: Liv i regulerade elver: *Terskelprojektet*, av Pål Mellquist, Oslo, 1985. Den kan skaffas från NVE, Natur- og landskapsavdelningen, Middelthustgt. 29, Oslo 3, Norge (Tel.: (02) 46 98 00). Där kan också de 25 delrapporterna rekvireras – de är av stort intresse för den som har någon av de uppräknade, undersökta älvarna som flugfiskevatten.

B.Ö.

vis att mildra effekterna av en vattenreglering, och ett stort och mycket intressant forskningsprojekt, *Terskelprojektet* – se ruta – har mycket att berätta av intresse för oss flugfiskare. I vissa fall, som i just *Hallingdalselva*, har nämligen tröskelbyggandet inte bara rent estetiskt mildrat effekterna av vattenregleringen, utan skapat en ny sorts miljöer för fisken – de nya, djupare och lugnare poolerna ger t.ex. fisken större möjligheter att överleva vintrarna och att växa till aktningsvärd storlek... torrflugeöringen på 6 kilo är långt ifrån den största!

En annan effekt av tröskelbyggandet är att de nya, konstgjorda poolerna får en botten av annat slag än den som fanns i den vilda, otämjda älven – de stora stenarna täcks av fin sand och grus, att vada där är som att gå på ett parkettgolv... om nu vadarna räcker till, vill säga.

Lax på flytlina

Flytlinans fördelar vid laxälven har allt för länge undervärderats. Varför inte damma av de gamla engelska idéerna och ge dem en rejäl chans till kommande säsong. Här får du lära dig, när förutsättningarna är de rätta.

Av Otto Glenne, Peter Landergren och Magnus Mörth

En kylig morgon i mitten av juni vid en norsk vestlandselv fick vi tydliga bevis för var "gränsen" mellan flytlinefiske och sjunklinefiske går. Kvällen innan hade det varit goda förhållanden för flytlina och vi fick en del hugg och några fiskar landades. Fisket i den här älven startar kl 06.00 på morgonen, och vi trodde att samma metod som vi hade använt på kvällen skulle vara gångbar även nu.

Vi mötte några tyskar som var på väg ned mot älven och noterade att de

hade sjunklina – något som vi aldrig trodde det skulle gå att fånga fisk med den här morgonen, men det förflöt bara någon minut så hade en av tyskarna en fisk. Efter det hade den ene efter den andre av tyskarna fast fisk. Vi kände under tiden ingenting.

Någon kom på att vi skulle ta vattentemperaturen. Den visade sig vara någon grad lägre än kvällen innan. Några av oss gav upp och gick tillbaka tillintetgjorda av tyskarna, som faktiskt var "några glada amatörer" med

en teknik som inte imponerade. Många komiska situationer uppstod när de kastade, men fisk fick de.

Efter ett tag började solen skina ned i dalen och det blev varmare. Huggen för tyskarna blev färre och färre tills de till slut ebbade ut. Vid kontroll av vattentemperaturen konstaterades att den nu var ca 0.2° högre än förut. På med flytlinan igen, och se, fisken högg. Den lilla temperaturskillnaden var fullt tillräckligt för att laxen skulle stiga till en ytgående fluga.

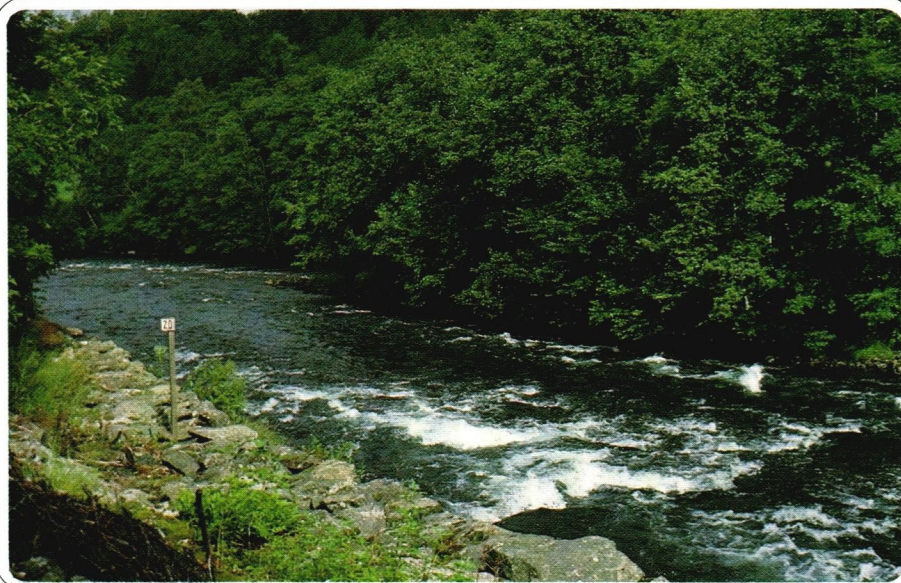

Norska vestlandsälvar bjuder ofta på oförglömliga naturscenerier. Mynningspoolen håller nästan alltid bra med fisk och lämpar sig väl för flytlinefiske.

Det är därför ingen slump att vi har börjat fiska med flytlina när det är möjligt – Waddington och Crossley har fört oss in på den här vägen. De metoder och erfarenheter vi presenterar är direkta verifieringar, som vi har gjort av de här två engelsmännens livsgärningar.

Generellt verkar det vara så, att vid en vattentemperatur av ca 9° och däröver är det lämpligt att fiska med flytlina. Varje älv verkar dock ha sin egen temperatur där övergången mellan flytlinefiske och sjunklinefiske sker, och det är kanske inte så konstigt, när man betänker att varje laxstam har sina egna "vanor". Det betyder att i några stora älvar, där det finns flera laxstammar, har de möjligen olika temperaturövergångar.

Det är precis vad man kan observera t ex i Stjördal. Stjördal har ett biflöde vid namn Forra. Forra är en kallare älv än Stjördal. Vid fiske i Forra har det också visat sig, att fisk där stiger vid lägre vattentemperatur till ytligt fiskade flugor, än vad fisk gör i Stjör-

En typisk laxpool. Vitskummet avfiskas med nedströmskast. Allteftersom strömmen planar ut förläggs kasten mer och mer tvärströms.

dal. De här skillnaderna kan observeras också i andra större norska, laxälvar.

Vi har utöver detta funnit att vattenståndet i älven inte har någon som
forts på nästa sida

Prova flytlinan även i djupa älvar – temperaturen är viktigare än vattenståndet!

forts från föreg sida

helst betydelse för val av metod. Välj lugnt flytlinan om vattentemperaturen är gynnsam. Vattnet kan dock bli grumligt under högvatten (flom). Vår erfarenhet är att då ändras inte metoden utan flugans storlek och färg. Flytlinan är inte endast en metod för lågvatten och varm sommarälv utan en metod för alla vattenstånd och uppvärmd älv. Viktigt är också – fiska aldrig efter almanackan – d v s i juni med sjunklinan, i juli sink-tip och i augusti flytlinan. Använd flytlinan när tillfället är "rätt".

Val av krokstorlek

Att välja krokstorlek är svårt. Troligen det näst svåraste efter val av metod. Generellt kan sägas, att ju högre strömhastighet desto större fluga, samt ju högre vattentemperatur desto mindre fluga. Att avväga de här två faktorerna är svårt. I ett fall ska den ene dominera och i ett annat den andre. Det hela låter kanske krångligt, så ett exempel kan vara på sin plats:

Du vet att vattentemperaturen är 12° och att strömhastigheten ej är särskilt stor. Du väljer här en fluga i exempelvis storlek 8. Du börjar fiska av poolen, och efter kanske ca 10 meter ökar strömhastigheten kraftigt, och du byter då till storlek 6. När du dagen efter mäter vattentemperaturen, har den sjunkit till 10°. Du väljer då en storlek 6 till att börja med. På det snabba vattnet byter du upp dig till storlek 4.

För att göra krokstorleksvalet så säkert som möjligt, är det lämpligt att dela in en pool i sektioner med olika strömhastighet. En pool börjar alltid med ett hårt stryk och övergår allteftersom till s k "glide", som sedan avslutas med en forsnacke, vilken är början på nästa pool. Basflugestorleken väljs efter vattentemperaturen utan hänsyn till strömhastigheten (se tabell 1). Den här flugstorleken är sedan användbar på den sträcka (sektion) som har en strömhastighet, vilken är ett medelvärde av strömhastigheten i den här poolen. Normalt finns sektionen någonstans i mitten av poolen. När sedan strömhastigheten är större än medelvärdet, så välj en större fluga och vid lägre en mindre fluga. Det hela kanske låter teoretiskt men är enkelt i praktiken. Varje älv

har dock sina egna typer av pooler och strömhastigheter, och det är där den här lilla "känslan" du måste ha för vad som är basflugestorleken kommer in.

Utfiskning av en pool

Som vi har nämnt tidigare kan en pool delas in i flera sektioner efter strömhastigheten. Vanligen kan följande sträckor urskiljas:

- hastigt flytande vatten
- varken hastigt eller långsamt flytande vatten
- långsamt flytande vatten
- "the glide"

Alla de här typerna av sträckor kräver sin egen typ av utfiskningsmetod p g a de betingelser som råder vid varje strömshastighet.

Fisk som står i hastigt flytande vatten flyttar mycket ogärna på sig i sidled för att "ta" en fluga. En regel i hastigt flytande vatten är därför att låta flugan röra sig långsamt och helst "hänga" nedströms vid utfiskningen. Detta kan man åstadkomma genom att munda vid lämpliga tillfällen, så att flugan blir kvar "hängande". Ju långsammare vattnet sedan flyter, desto mer rakt ut kan man kasta. I "Gliden" går det exempelvis att kasta ca 60°–90° mot strömmen, till och med uppströms, och sedan fiska hem flugan med hemtagning. Vanligen kastar vi i "Gliden" ca 60°–70° rakt utåt och mendar en gång nedströms. Här får man se till att flugan inte ströpar, och att flugan går precis under ytan.

Det är också viktigt att det hela tiden finns en "båge" på linan, d v s att linan ut till flugan går i ett halvt U. Kom också ihåg att aldrig kasta ut linan så att den sträcker sig, utan låt det vara några mjuka bukter på den. I princip kan man säga, att ju långsammare vattnet flyter desto mera båge på linan, vilket är nödvändigt för att flugan skall röra sig bra i vattnet. När strömhastigheten inte räcker till längre för en utfiskning, börjar du ta hem flugan för hand.

En annan sak du bör tänka på är, att trots hög vattentemperatur (över ca 9°) så känner fisken skillnaden i vattentemperatur mycket väl. Det kan alltså vara fråga om vissa "nyanser", d v s små förändringar av fiskemetoden

vid utfiskningen, som gör att man får fisk vid exempelvis 12° men inte på samma metod vid 13°. Ju varmare det är i vattnet ju snabbare bör flugan fiskas hem.

Vi vill därför lägga till en metod, som gör det möjligt att fiska hem flugan snabbt/mycket snabbt. Metoden är användbar vid en vattentemperatur över ca 12°, och den fungerar så att flugan fiskas hem tvärströms. Tvärströmsfiske kan användas på alla vattenhastigheter. En stor fördel med tvärströmsfiske är att man kan täcka en mycket större vattenareal på kort tid än under samma tid med vanligt flytlinefiske. En jämförelse med sjunklinefiske blir nästan löjväckande, om arealen per tidsenhet jämförs. Mer om hur tvärströmsfiske går till i nästa avsnitt.

Flugans gång i vattnet

Flugans gång i vattnet beror av hur strömmen är fördelad i ett tvärsnitt över älven. Själva tekniken att fiska hem flugan tvärströms är enkel. Det hela går ut på att flugan skall preseneras i 90° eller mer mot strömmen. Detta är inte möjligt under hela utfiskningen och vid alla situationer (såvida inte hemtagning av flugan genomförs), men i de flesta fall är det genomförbart. I slutet av varje utfiskning kommer flugan (i de flesta fall) att presenteras i en vinkel mindre än 90° mot strömmen. Även allt det här låter väldigt teoretiskt, men är lätt att utföra.

Flugan skall inte i något fall "hänga" nedströms. Fördelarna med den här metoden är många, exempelvis är mendning i de flesta fall onödigt – endast om flugan ströpar så tillgrips mendning. Vi tror nämligen att det är en fördel om flugan i olika skeden av utfiskningen rör sig med olika hastigheter, ömsom "flyr" och ömsom saktar in för att sedan ta ny fart. Strömmen i vattnet får helt och hållet styra vart flugan skall gå.

I praktiken går utfiskningen till så, att du först lokaliserar var "mitt"-strömmen går – d v s var strömmen i älven är som starkast. Om det finns flera strömkoncentrationer, så är det lämpligt att börja fiska av den närmaste för att ej skrämma fisken. Kasten läggs så att flugan landar på "and-

ra" sidan om strömkoncentrationen. Hur stor vinkeln i kasten skall vara mot strömmen bestämmer du själv – det är så du reglerar hastigheten på flugan. Vi lägger kasten ca 60° mot strömmen i moderat strömmande vatten. Se dock till att flugan inte ströpar – detta blir då den maximala hastigheten för just den här flugan. En större fluga får tillgripas, om man vill ha en högre hastighet på flugan (eller möjligen en fluga bunden på ett speciellt sätt). Vissa typer av krokhar har lätt för att ströpa, andra har det inte.

Hur långt flugan kommer att röra sig tvärströms beror på hur långt bortanför strömkoncentrationen flugan läggs. *Hastigheten på flugan bestäms, som sagt, av hur stor vinkel som kastet läggs mot strömmen samt genom mending. Vi vill dock tillägga att det inte verkar gå att fiska hem en fluga för fort – fisken stiger ändå.* Även stripande flugor kan ibland göra "susen" och räd- da en fiskedag, speciellt om fisken har stått ett tag i älven.

Krokning av fisk

Mothugg eller inte det är frågan, och om det i så fall ska ske direkt eller inte. Vi har lärt oss att direkt mothugg är lika med tappad fisk vid nästan alla tillfällen. Den enklaste metoden (och som vi tycker är den bästa) är att inte göra någonting när fisken hugger. Det här gäller endast när flugan fiskas hem tvärströms. När fisken hugger är det bara att vänta – fisken krokhar sig själv.

Det här beror på att linan ligger i en båge på vattnet (det finns "löslina" på vattnet) och därmed fiskas flugan in i vinkel mot strömmen. Fisken kommer att "bita" flugan rakt över och sedan vända tillbaka mot sin ståndplats. Flugan kommer då att glida ned i mungipan – vilket är den säkraste platsen för krokning.

Hugg rakt nedströms är svåra. Det enda verkar vara att ha en hög spöföring (vilket man alltid skall ha vid utfiskningen av ett kast – det förhindrar reflexmothugg) samtidigt som man håller ca 2–3 m löslina i vänster hand. Vid hugg sänks spöt och löslinan släpps. Sedan är det bara att vänta och hoppas att fisken krokhar sig själv.

TABELL 1

Vattentemperatur	Krokstorlek
4°–10°	1–4
10°–15°	6 el 8
över 15°	10 eller mindre

Löslina kan givetvis användas vid alla huggsituationer. Det viktigaste när du fiskar tvärströms är ändå att komma ihåg; *gör ingenting när det hugger*, men var beredd på att hugg kan komma rakt nedströms – håll därför löslina i handen. Fiskar du inte hem flugan tvärströms, så måste du använda löslinemetoden på åtminstone det snabba vattnet. På lugnare vatten bör du fiska hem flugan mer eller mindre tvärströms, så där går det bra att bara vänta.

Det här med krokning är "kinkigt" och du kommer säkert att tappa många fiskar innan du gör rätt. Men utan de här metoderna kommer du att tappa oändligt många fler fiskar. Vi vet, för vi har gjort misstaget att tro, att det inte går att kroka fisk så här. Men senaste säsongen har vi legat på en tapp-procent på endast ca 15–20%.

När på dygnet

Många hävdar att laxen är en dagfisk, och det är den säkert också, men tro inte att den går och lägger sig när det blir mörkt. I norra Norge blir det ju aldrig mörkt under säsong, och där fiskas det dygnet runt – med bäst resultat på natten. Vår erfarenhet är att natten är en bra tid för laxen även i sydligare delar av Norge.

Vi tror att det beror på fisketrycket, och att fisken därmed blir störd på dagen. Ofiskat vatten verkar vara långt viktigare än själva tiden på dygnet och ljuset som råder. När mask- och räkfiskarna har gått hem kan det bli högtidsstunder. Det verkar som om laxen snarast blir skrämmd av den typen av beten på varm älv och då flyttar den sig ned i vitskummet. Fisken kommer dock snabbt tillbaka till sina ordinarie ståndplatser om man låter vattnet vila en stund. På natten är det lugnare, eftersom de flesta har gått hem, och skall du fånga fisk på fluga bör du fiska då. Men att fiska på natten vid flom/högvatten verkar vara en hopplös uppgift.

Stripande fluga

En gång i somras fiskade vi i en älv under nästan omöjliga förhållanden. Vi hade gått en hel dag utan att känna någonting och nu var också kvällen långt gånge. Klockan var ungefär 11. Vi hade provat precis varje metod – trodde vi. Någon timme senare, efter lite filosoferande vid strandkanten, kom vi på att hemtagning med flugan hade vi inte provat.

TABELL 2

Rek. tafstjocklekar	
Krokstorlek	tafstjocklek
1–4	0.35–0.40
6 el 8	0.30–0.35
10 eller mindre	0.30 och under
Detta är riktlinjer, som gäller under normala förhållanden.	

Nu hör det till saken att den sträckan vi satt vid inte var någon sträcka som man egentligen provar hemtagning på – det var ganska strömt. Men det fanns en berghäll, som stack ut en bra bit i älven, och bakom denna ett bakvatten. Vi hade sett fisk då och då som visade sig i det här bakvattnet. En av oss gick ut och provade.

Ett kast lades ca 90° mot strömmen varefter hemtagning omedelbart påbörjades. Flugan gick otroligt fort och stripade faktiskt några gånger, men ändå så var en fisk uppe vid en av stripningarna – den missade dock hugget. Nytt kast, men ingen reaktion. Efter ett par koppar kaffe provades fisken på nytt. Vid första kastet steg fisken igen – den här gången missade inte fisken hugget utan den var på. Älven gick låg när det här hände och vattentemperaturen var 18°.

Episoden visar att det lönar sig att fiska kreativt – det finns varken omöjliga omständigheter eller metoder.

Flytlineälvar

Ni kanske tror att inte alla älvar lämpar sig för flytlinefiske, men det vill vi på det bestämdaste hävda att det gör de. Även djupa älvar lämpar sig för flytlina – fisken stiger gärna ibland från flera meters djup. *Det enda som kan vara ett hinder är vattentemperaturen.* Men i Norge där vi fiskar, så är den inget större problem. Normalt är de flesta älvar i månadsskiftet juni/juli uppvärmda över 9°. Älvar som dränerar glaciärer är betydligt kallare och ibland kan inte flytlineförhållanden råda förrän i augusti.

Vi vill inte här ge tips om bra älvar. Var och en bör själv besluta vart man skall åka och varför. När det gäller fiskemetod vill vi bara säga: var inte rädd för att experimentera. Att falla in i någon sorts slentrian ger inte någon lax. Du kommer snart att märka, att när det händer något vid älven så händer det plötsligt och snabbt, och då gäller det att vara beredd. Endast korta perioder är det fart på fisken – var då vid älven. Vila när det är lugnt. Det är det som är det riktigt svåra med laxfiske – att veta när – för det är det som ger fisk.

Mellanljusnan

Hälsingland har fortfarande kvar några fina harrovatten. Det största av dem – Mellanljusnan – lockar med ett tidvis mycket bra fiske i en av landskapets skönare delar.

Av Håkan Öhrn

Mellanljusnan kallas den närmare fem mil långa sträcka av Ljusnan, som är belägen inom Ljusdals kommun. I söder avgränsas den av Arbråsjöarna och i nordväst av kraftverket vid Laforsen, dit laxen en gång i tiden vandrade. Sedan 1971 har kraftbolagen försökt få tillstånd att bygga ut forsarna, men hela tiden har viljan att rädda det sista av Hälsingeljusnan varit stark. Nu senast har debatten gällt den nedersta delen vid Edänge mellan Järvsö och Ljusdal.

Mellanljusnan är ett särskilt intressant vatten för flugfiskare i Mellansverige. Från t ex Stockholm tar resan inte mer än fyra–fem timmar med bil. Själv bor jag i södra Hälsingland och fiskar allt mer i Mellanljusnan istället för att åka längre norrut, eller också stannar jag 1–2 dagar på väg till eller från laxfisket i Norge. Söderifrån kommer man till Ljusdal genom att från Gävle åka E4:an omkring fem mil upp till Noran. Där viker man in på väg 83 (tidigare 303) mot Bollnäs-

Ljusdal. Vill man sedan ta sig upp mot Mellanljusnans övre del, tar man i Ljusdal väg 84 mot Färila-Sveg.

Om man inte har bil, så går det bra att åka tåg till Ljusdal. Därifrån finns bussförbindelser upp till de övre sträckorna. Från väg 84 på den sydvästra sidan av älven finns det småvägar, som leder ner till forsarna, och till en del av dem visar små skyltar vägen. På den nordöstra sidan finns en mindre väg. Även från den leder vägar ner till älven.

Mellanljusnan är i första hand ett harrvatten.

Övernattningsmöjligheter finns bl a vid campingplatserna i Färila och Skytesvallen eller på vandrarhemmet i Håvra. Allemansrätten ger också fina möjligheter till camping i tallskogen, och dessutom kan man övernatta i vindskydden efter älven.

Långa fiskesträckor

Den del av älven, som jag tänker beskriva, går från Färila upp till Laforssen och är omkring två mil. Mina egna erfarenheter är grundade härifrån, men också mellan Färila och Edänge finns fina forsar, som dock kanske inte är lika lämpade för flugfiske. Även dessa nedre delar av Mellanljusnan är värda ett besök för naturen är fin och harr finns det.

Det är lite svårt att exakt beskriva var de bästa fiskeplatserna finns på den övre delen, eftersom många som fiskar här har olika favoritsträckor. Dessutom är Ljusnan ett ganska stort vatten och den är även dygnsreglerad, men vattenståndet brukar inte variera så mycket. Själv fiskar jag helst mellan Hoppströmmen och Håvrahällan. Är vattnet sommarvarmt väljer jag kanske att fiska i de lite stenigare forsarna på område 2–4 (se karta) medan jag på hösten gärna provar längre ner, t ex vid Sandbergs-holmarna.

Jag kommer att tänka på en fisketur för två år sedan. Det var en kväll i slutet av augusti som jag hade parkerat bilen och var på väg ner mot älven. Väl nere satte jag mig, läste vattnet och valde fluga medan solen sjönk ner över älvrinken i nordväst. Rakt framför mig låg ett blankt svart lugnvatten, som sedan övergick i en perfekt strömsträcka med grusrevlar att vada på. Efter en stunds blindfiske på forsnacken tog en harr min Europea 12, men jag missade den. Jag fortsatte en bit ner och vadade ut på en grusbänk. Några meter längre ut gick en

skarp strömkant, som jag började kasta mot, men det var svårt att få flugan att inte dragga.

Men så slappnade jag av lite, flugan togs av strömmen och på en gång högg en harr. Jag ledde den runt några minuter, innan jag kunde lyfta upp den med handen. Uppskattningsvis vägde den knappt ett halvt kilo. Sedan fick jag mer harr, när jag fiskade flugan med små dragningar över ytan.

Den kvällen fick jag alltså av en ren tillfällighet reda på vad jag senare läst mig till, att Europea-12 som imiterar äggläggande nattsländor bäst fiskas med små hasningar över ytan.

Det är upplevelser av det här slaget som i första hand lockar fiskare till Mellanljusnan. Har man krav på storfisk ska man nog åka till ett annat vatten. Men några harrar upp mot kilot fångas dock varje år. Stora öringar får man också, men oftast då på spinn, mask eller agn.

Man bör försöka leta sig ner mellan de namngivna strömmarna. Där kan man hitta "egna" sträckor på flera hundra meter som är mindre fiskade. Nere vid Forsänget och Knutnäsud-den finns det fina områden att vada på. En som brukar fiska mycket där är Jon-Erik Malm. Han berättar att det ibland bara tycks finna småfisk här, men vid andra tillfällen går det att få fin harr. Mest använder han dubbelkrokade våtflugor som t ex March Brown och Alexandra.

Fisket i älven

Mellanljusnan är ett välbesökt fiskevatten. Under semestertidens kvälar ser man många, som söker sig ner till älven för några timmars avkoppling. Men man känner ändå aldrig av någon trängsel, eftersom det är fråga om så stora ytor. Tidigare kunde man fiska harr hela hösten, och under

Hjorthårsnattslända à la Goddard

Gul forsslända

Nattsländepuppa

Vattenbagge

Bindbeskrivningar: se nästa uppslag.

oktober–november togs då mycket av den stora harren upp genom maskmete. Det var en av anledningarna till att man under 1985 endast tillät fiske under tiden 15/5–15/9. För 1986 för-

forts på nästa sida

Fiskesträckor i Mellanljusnan

1. Laforsen

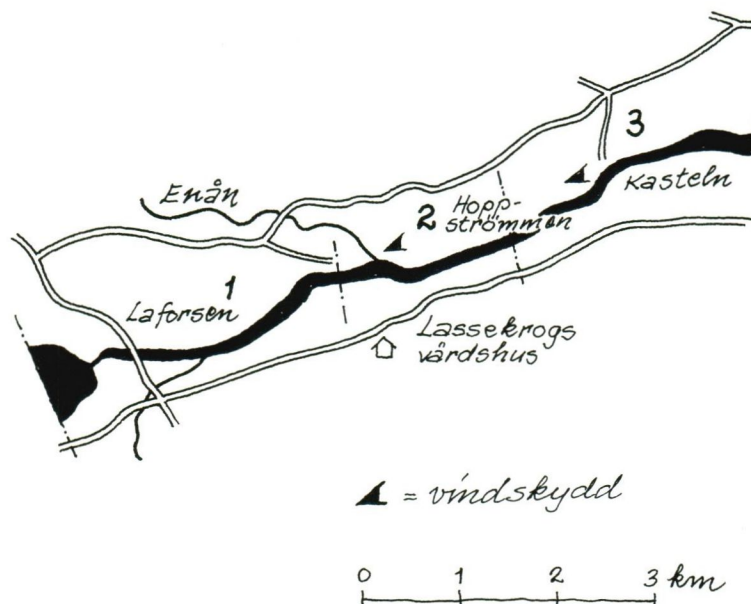
Inte så lämplig för flugfiske på grund av klippstränder och djupt vatten. Chans till större öring och harr gör det ändå värt att försöka här. Särskilt under hösten kan harrfisket vara bra.

2–3. Hoppströmmen-Kasteln

Sträckan mellan de båda forsarna är många favorit. Bästa vadarmöjligheterna på norra sidan. Här fångas fin harr.

4. Kölströmmen

Mellanljusnans mest kända och välbesökta fors. Delvis vadbart. Storslagen utsikt från parkeringen.

5–6–7. Långstrand-Skytesvallen-Sandbergs-holmarna

Särskilt norra sidan bjuder här på långa vadbara områden vid lämpligt vattenstånd. Kanske Mellanljusnans bästa vadar- och flugfiskesträcka.

forts från föreg sida

längs det klokt nog till sista september.

Det är lättast att få öring när vårflo- den har nått maximum och är på väg ner. Det brukar inträffa i andra hälften av maj, och då kan ett streamerfiske nära land ge bra resultat. Första veckan i juni sjunker vanligtvis vårflo- den undan, och då är oftast harrfiske bra i några veckor. Om vattnet blir varmt i juli får man förlägga fisket till natten. Höstfisket hör sedan till höjdpunkterna med kyliga morgnar, klar luft och lysande färger.

Någon riktig "torrflugeälv" är inte Ljusnan. Trots det har jag fått mina finaste harrar på torrfluga. Många av

de lokala fiskarna använder olika nymfer men även engelska våtflugor.

Leif Ingvarsson i Mellanljusnans flugfiskeklubb berättar, att för honom och hans kompisar är det olika nattsländeimitationer som bildar stommen i flugasken. Man använder egna mönster samt Rackelhanen och Europe-12. Han säger också att nattsländorna förekommer rikligt, men tyvärr tycker han sig ha märkt att dagsländorna har minskat. För att få reda på vilka insekter som finns i älven, planerar klubben att göra en undersökning.

Om man har möjlighet att välja utrustning när man ska dra åt Hälsingland, så tycker jag att ett ganska långt

spö kan vara lämpligt för fisket i Mellanljusnan. Vadarbyxor är att föredra framför stövlar, och en vadarstav kan vara bra att ha på de bitvis steniga bottenarna.

Fiskevårdsplan

Inom Färila fiskevårdsområde satsar man mycket på Ljusnan. Ordförande Sören Eriksson berättar att man tillsammans med kommunen och övriga områden håller på att göra en fiskevårdsplan. Utifrån den kommer man att ta ställning till olika åtgärder. Man kommer att satsa på den egna öringstammen. Enån, en av Ljusnan-

Bindbeskrivningar:

Leif Ingvarsson och Bernt Lundkvist fiskar ofta i Mellanljusnan. Här följer bindbeskrivningar på deras favoritflugor för älven:

Nattslända

Krok: 12.

Kropp: Hjorthår naturel som klippes till v-form.

Hackel: Grizzle.

En enkel fluga att binda. Den har ett mycket bra flyt.

Gul forsslända

Krok: 12–14.

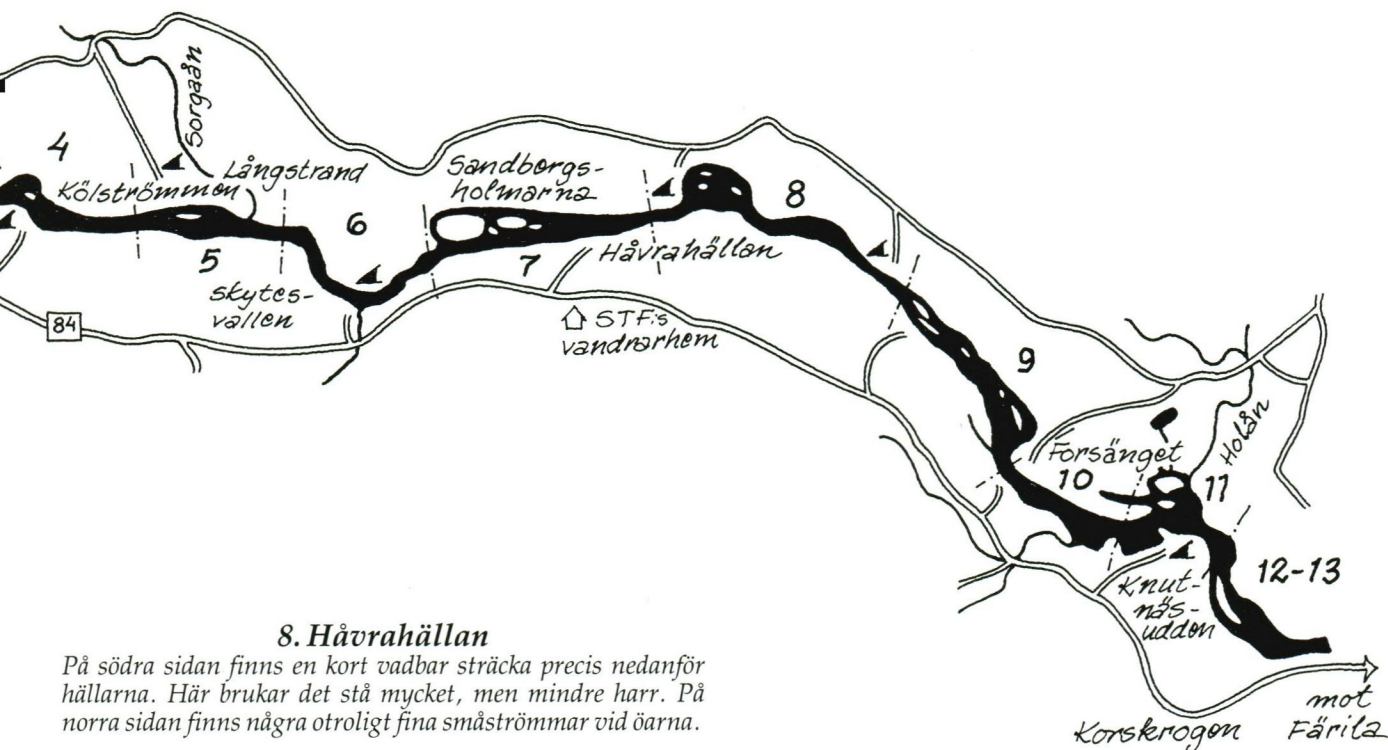
Stjärt: Hackelfibrer av Blue Dun.

Kropp: Gul dubbing.

Ribb: Bindtråden – grå.

Vingar: Grått hönshackel.

Hackel: Blue Dun.

8. Håvrahallen

På södra sidan finns en kort vadbar sträcka precis nedanför hållarna. Här brukar det stå mycket, men mindre harr. På norra sidan finns några otroligt fina småströmmar vid öarna.

9–10–11. Forsånget-Knutnäsudden

Här finns stora vadbara ytor. Området är mindre besökt än de övre sträckorna. Chans att hitta egna smultronställen.

12–13. Knutnäsudden-Henriksforsen

Mitt för Färila är det lugnvatten. Henriksforsen är svårvadad.

öringens lekåar, kommer man att försöka få restaurerad eftersom den är flottningsrenad.

Redan nu sätter man i Ljusnan ut öring av den lokala stammen för omkring femtio tusen kronor varje år, och man har börjat odla upp fisk i nätkassar. Intäkterna från fiskekorts-försäljningen inom området varierar mellan sjuttio och hundra tusen kronor per år, varav ungefär 90% kommer från fiskare som besöker Ljusnan.

Som synes satsas det på fiskevård i Mellanljusnan och planerna för framtiden kan betyda en ytterligare förbättring. Allt ser med andra ord ganska bra ut – om nu inte kraftbolagen...

För den som besöker området finns också många tjärnar där man planterar ut fisk. Ta gärna med familjen, för med Ljusdal eller Järsö som bas finns det ett stort utbud av aktiviteter under sommaren. Det finns fina möjligheter till bad och det ordnas en rad arrangemang, som t ex Hälsingehambons final i Järsö i början av juli.

Mellanljusnan borde kunna bli ett "närsvatten" för fiskare från Mellansverige. Ett vatten att återvända till och lära sig – först då kan ju som alla vet fiskelyckan bli riktigt god.

Vi, som försöker rädda älven, välkomnar alla att uppleva Mellanljusnans skönhet!

Nattsländepuppa

Krok: 12–14.

Kropp: Gul och brun dubbing blandat. Förtyngd med koppartråd.

Ribb: Koppartråd.

Thorax: Hare eller opossum.

En nymf för hela säsongen. Leif och Bernt fiskar också med en lila variant, speciellt på hösten.

Vattenbagge

Krok: 12–14.

Kropp: Svart dubbing.

Thorax: Flashabou.

Rygg: Svart raffia som lackas.

Fälskt hackel: Svart.

Ett mönster av Bernt som visat sig mycket bra hela säsongen.

GUIDE TILL MELLANLJUSNAN

Fiskekort

Färila, Texaco 0651/202 50 (Färila fvo).

Ljusdal, Turistbyrå 0651/120 77 (Ljusdals fvo).

Fiskeförbud

Öring 1 sept–31 dec (länsfiskestadgan).

Harr 1 okt–15 maj (Färila fvo).

Min mått

Harr 25 cm.

Turistbyråer

Färila 0651/205 75 (15/6–15/8).

Hela året 0651/113 66, 403 06.

Stugor och camping

Finns öppet 15/6–15/8 i Skytesvallen, Ljusdal, Färila och Järsö.

Vandrårhem

Håvra – öppet året om. 0651/260 55.

Hotel o Pensionat

Lassekrogs Vårdshus 0651/850 30.

DT-linan både kastar bättre och är lättare att manövrera på vattnet.

DT-linan är min lina!

Den dubbeltaperade linan har kommit i skymundan, menar författaren till den här artikeln. Numera startar nybörjaren med en klumplina och lär sig därmed sällan att kasta riktigt rätt. DT-linan har många fördelar, och samtidigt slipper man klumplinans avigsidor. Kanske är det dags för de dubbelt avsmalnande linornas renässans...

Av Lars-Åke Olsson

Fantastiskt vad den här linan flyter genom luften, löd Jan Klausers spontana utrop. Han hade tidigare inte varit riktigt nöjd med sin kastteknik, och nu var han elev i Gimdalens flugfiskeskola.

Jag hade studerat hans kaststil och kunde inte peka på något direkt fel. Därför visste jag också med vilken

medicin han skulle behandlas. Jag tog av min egen flugrulle från spöet, och tillsammans bytte vi lina på hans spö.

Hans omedelbara kommentar blev den ovannämnda, "oj, fantastiskt vad den här linan flyter". Hans fluglina var av en annan typ än min egen. Ungefär sju flugfiskare av tio använder samma lintyp som Jan Klauser,

nämligen klumplinan. Tidigare trodde jag att klumplinefiskarna kom från södra och mellersta Sveriges sjöfiskeområden. Jag hade fel. Fler och fler flugfiskare använder av någon anledning klumplinan i stället för den dubbeltaperade, vare sig de fiskar i sjöar eller strömmande vatten. Jan Klauser är inte den första, som jag lånat en av

mina dubbeltaperade linor till. Han är inte heller den första, som förvånat upptäckt att den dubbelavsmalnande fluglinan påverkar hans kastteknik positivt.

Jag hör ibland, och läser någon gång då och då, att nybörjaren skall skaffa sig en klumplina – för då lär han sig snabbare att kasta. Kasta betyder då ofta att kasta långt, inte kasta rätt. Kastträningen äger för det mesta rum på en gräsmatta eller på en badbrygga. Det betyder att ytan framför kastaren är stor och ett kast på 8–10 m ser väldigt kort ut. Kastlängden "måste" ökas, och eftersom kastaren är nybörjare sker det genom extra kraft och med största säkerhet blir kastet misslyckat.

Det är min absoluta övertygelse att nybörjarens första fluglina bör vara dubbelavsmalnande (dubbeltaperad). Med den lägger han en god grund till den kastteknik, som skall följa honom genom resten av livet. Det är mycket viktigt att den första kontakten med det första flugspöet och den första fluglinan blir positivt. En viktig sak är också att den dubbelt avsmalnande linan inte har samma status, som klumplinan i längdkastarsammanhang. Det betyder att nybörjaren lugnt kan koncentrera sig på att

lära sig de rätta rörelserna med den linlängd som han behärskar.

Min fluglina

Jag växte upp tillsammans med dubbeltaperade silkelinor och fiskade i små vattendrag där presentationen av flugan var det viktigaste. Jag blev medveten om det under mitt första flugfiske, som bedrevs med metspö, nylonlina och våt- och torrfluga i en liten bäck på cykelavstånd ifrån mitt hus. Den här lilla bäcken, som hade ett fint bestånd, inte av bäcköring, utan av harr, lärde mig hur jag skulle sätta ner en liten torrfluga eller föra en våtfluga med hjälp av mitt metspö, som hade linan fastknuten i toppen. Under flera somrar och många intressanta fiskestunder lärde jag mig att flugan/flugmönstret inte var det viktigaste – utan hur jag visade flugan för fisken.

Efter ett par flugfiskeutrustningar, och ett tiotal år som flugfiskare skaffade jag mig en dag den "nya" fluglinan, klumplinan. För att göra en lång historia, kort, så har jag aldrig någonsin tyckt om klumplinan. Jag har använt den i strömmande vatten och i sjöar under skiftande förhållanden

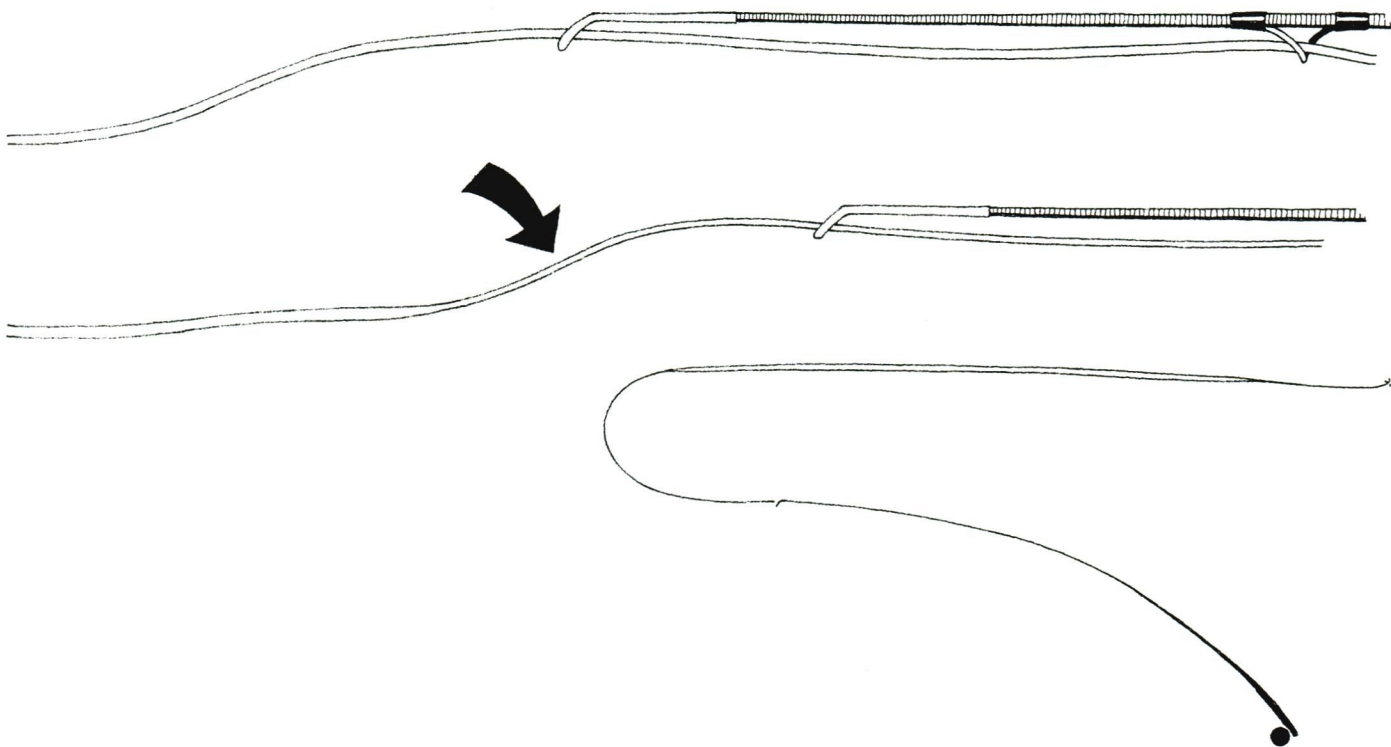
men den har aldrig tagit första platsen från den dubbeltaperade fluglinan utan förblivit en komplementlina, som jag lagt ner i fjällpackningen ifall jag skulle råka komma till en röding-sjö. Jag har ibland använt den en gång per år eller en gång vartannat år. Det är allt.

Det är mycket möjligt att det för mig mera handlar om känslor och mindre om teori och förnuft, men faktum är att jag kan göra allt med den dubbeltaperade fluglinan, som jag kan göra med klumplinan och samtidigt slippa de negativa upplevelsorna som jag får med klumplinan. Klumplinan är för mig mera okontrollerbar, ryckig, fladdrig och dominerande – ungefär som om den gör som *den* vill, inte som *jag* vill. Bara känslan när jag håller den tunna skjutlinan bakom klumpen mellan vänsterhandens fingrar, i stället för det trygga "där-är-den-medvetandet", som den tjocka dubbeltaperade linan ger mig, är nog.

Den avgörande testen

I somras bestämde jag mig för att bestämma mig: Dubbeltaperad lina och klumplina eller enbart dubbeltaperad lina.

forts på nästa sida

Den dubbelavsmalnande linan är lättare att menda och att rollkasta, eftersom kraften från spöet kontinuerligt överförs till linan. Övergången från WF-linans klump till den tunnare skjutlinan bildar däremot ett "gångjärn" (se pilen), som gör vissa kast svårbemästrade, eftersom en del av kraften går förlorad. Det är också här, i själva övergången, som klumplinan slits som hårdast vid vanliga överhandskast.

DT-linan är överlägsen vid mendning och rollkast och kastar längre än de flesta tror...

forts från föreg sida

På kastplanen utanför huset stegade jag upp en längdkastningsbana och tog fram mitt 10 fot långa flugspö och två fluglinor, en WF-lina (klump-lina) i klass 6 och en DT-lina (dubbeltaperad eller dubbelavsmalnande) i klass 6.

Resultatet av en timmes "tävling" blev:

1. Med DT-linan kastade jag som längst 28 meter, med WF-linan 30 meter.
2. Med DT-linan kunde jag kasta en rak lina och tafs i 7 av 10 kast. Med WF-linan kunde jag aldrig sträcka linan och tafs (gällde alltså vid långkast).
3. Jag kastade snabbare 28 meter med WF-linan än med DT-linan.
4. Jag blev imponerad över DT-linans utomordentlig skjutegenskaper, som många menar är mindre goda. Med 10–12 meter lina utanför toppöglan sköt den med lätthet 5–7 meter lina. WF-linans goda skjutegenskaper är ju kända. Klumpen drar lätt med sig den tunna skjutlinan. DT-linan blir för varje meter utanför toppöglan tyngre och tyngre, och drar därigenom mer och mer av den del som finns i spöringarna.
5. WF-linan uppförde sig i luften som de drakar vi gjorde som pojkar, dvs de drakar som inte fick någon stjärt eller för kort stjärt. Den blev slängigare och mera okontrollerbar och kunde inte vid extrema kastlängder läggas rak. DT-linan flöt, som Jan Klauser sade rakt och säkert i luften eftersom den är lika tjock hela vägen så när som spetsen. WF-linan däremot har en smal skjutlina mellan spöspetsen och klumpen som bryter helheten.
6. Jag upptäckte att det gick att kasta långt med en DT-lina.

Mitt linsortiment består numera av dubbeltaperade linor i klass 4, 5 och 6!

DT-linans goda egenskaper

Jag har redan nämnt en del av de goda egenskaper som DT-linan har, bl a träffsäkerheten, mycket beroende på att man hela tiden "håller i den" och aldrig släpper den ifrån sig. En annan är dess goda ekonomi dvs dess livslängd.

För några år sedan köpte jag en

dubbeltaperad lina i en mellanprisklass, varken dyr eller billig. Eftersom linan smalnade av åt bägge ändarna hade jag två linor i en. Den ena halvan av linan användes medan den andra satt längst in på rullen. Under tre intensiva fiskesomrar fiskade jag med den och fick i slutet av den tredje sommaren de svarta prickar, som förebådar sprickorna. Men den sprack aldrig. Jag vände den i alla fall och fiskade med den andra halvan ytterligare två säsonger utan att få sprickor!

Fem år använde jag fluglinan! Jag hade kunnat fortsätta om jag velat, men andra intressanta linor väntade på sin chans.

En fluglina består av en inre flätad kärna, som utanpå har ett eller flera skikt av syntetmaterial. Det säger sig självt att den tjocka "magen" hos den dubbeltaperade linan är starkare än den smala klumplinans tunna ytterhölje. Den flätade kärnan är lika tjock hos de bägge. Det är också WF-linans tunna skjutlina, som oftast ligger i toppöglan och glider fram och tillbaka under luftkastan medan linhanden ökar tempot och intensiteten. Det är här sprickorna kommer.

Det sägs många gånger att klumplinan kastar bättre i stark vind, men jag håller inte med om det. Visserligen är den dubbeltaperade fluglinan tjockare, har större yta och fångas på så vis lättare upp av vinden, men samtidigt är den tyngre och kraften hos kastaren och spöet transformeras effektivare ut till spetsen av linan utan att brytas. Här har klumplinan sin svaga länk i den tunna men lätta skjutlinan, som inte kan och inte heller ska hjälpa till i kastet, utan bara har till uppgift att vara en sammanbindande länk mellan klumpen och kastaren.

DT-linan rullkastar eller switschkastar alldeles utmärkt, eftersom den tjocka delen hela tiden finns inne i spöringarna. WF-linans korta klump tar snabbt slut, och sedan kommer skjutlinan, som givetvis inte förmår förmedla kraften hos spöet och kastaren ut i klumpen.

Inte heller kan WF-linan mäta sig med DT-linan vid mendning, dvs att lyftas uppströms eller nedströms för att på så vis få linan, tafs och flugan att flyta rätt på eller under vattenytan.

Vid överhandskast (det vanliga flugkastet) med backhandavslutning eller forehandavslutning finns DT-linans tjocka del inne i spöringarna och

medför att linan styrs i luften ned mot vattnet med fullständig kontroll.

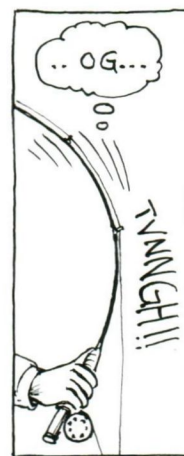
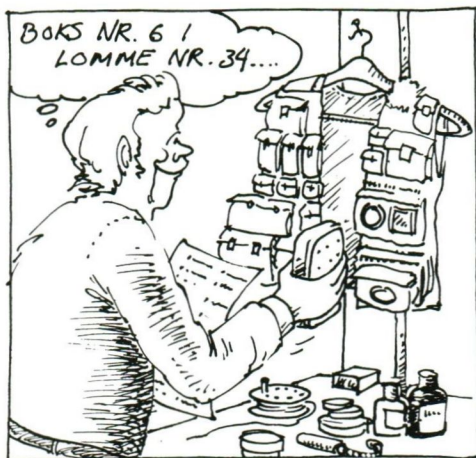
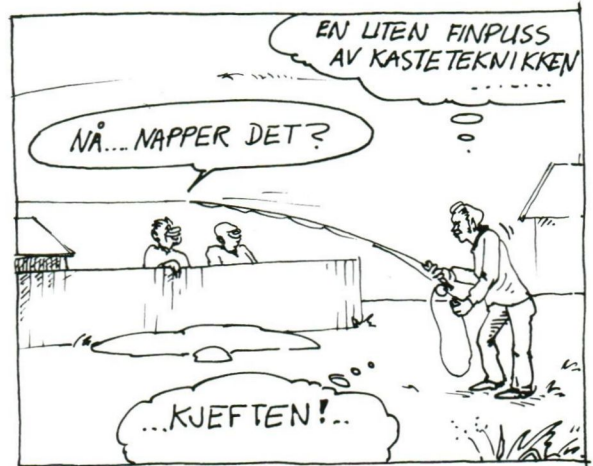
Dags för renässans

De två bästa kastarna, som jag sett under mitt flugfiskarliv, är Johnny Johansson från Sverige och Jim Hardy, Hardy Brothers, från England. Det är en njutning att studera dessa mästare, som kastar långt eller kort med samma eleganta, kraftbesparande stil utan att till synes anstränga sig. Teknik är ju att utföra rätt rörelse vid rätt tillfälle med alla tillgängliga muskelfibrer koncentrerade i rörelsen, därefter avslappning och så kraftsamling igen under bräkdelen, den rätta bräkdelen, av en sekund.

I somras hade jag vid en av Gimdalens strömmar tillfälle att studera Johnnys eleganta stil. En stil, som han utan tvivel skaffat sig genom många års träning och umgänge med den dubbeltaperade lina. Han hade vadat ut mot en liten strömnacke och förlängde linan mer och mer. Den rann genom spöringarna utan att man märkte att kastaren behövde anstränga sig. Med sitt mjuka spö visade Johnny upp ett rytmiskt fulländat flugkast. Allt fungerade i ett perfekt samspel, överarm, underarm, handled, tumme, spö, lina – mjukt och avslappnat men ändå med skärpa.

Den dubbeltaperade fluglinan har under några år fört en undanskymd tillvaro. Jag är glad att jag med den här artikeln fått tala om att den finns till. För nybörjare såväl som för experter är den en suverän fiskelina. För mig är den fluglinan nummer ett!

Vår norske medarbetare Terje Bomann-Larsen har lovat glädja FiN:s läsare med sin serie *Flueflipp* också i kommande nummer. Visst känner vi igen oss i huvudfigurens öden och äventyr... Här är Terje verkligen i sitt esse – han är professionell serietecknare, och har arbetat för Gutenberghus/Disney, Semic/Nordic och Gevion förlag. Sedan gott och väl tio år har han också sysslat med tecknad film. Att Terje dessutom är flugfiskare av rang gör ju inte saken sämre!

TÄNK OCH TYCKT

Stackars ekorre!

Har FiN verkligen sjunkit så lågt att ni tar in artikeln "Ekorrflygan" i nr 5/6 1985 av Lars-Åke Olson? Visserligen ursäktar sig författaren med att ekorn redan var överkörd, men man ser ju hur han njöt av att kunna få ett riktigt äkta skinn. Är han så fascinerad av att få denna stackars ekorre, så står han väl där snart med bössan i högsta hugg.

Till Gunnar Johnson vill jag säga, att jag är verkligen besviken på dig. Tidigare har jag njutit av din konstnärliga förmåga att teckna fåglar, fiskar och natur, men tyvärr har jag misstagit mig. Det förstår jag, när jag ser din otäcka teckning av hur man får en liten ekorre.

Istället för att bara göra reklam för laxen, så borde FiN också trycka upp plastkassar med texten "Rädda ekornen – snart kan det vara för sent".

Ann-Christine Erlandsson, Valje

Alldeles speciellt för att glädja Ann-Christine visar jag här en alldeles levande jordekorre, tecknad i full frihet i Idaho i USA, långt borta och i säkerhet för Lars-Åke Olson. Jag lovar att inte berätta för Lars-Åke exakt var jag såg den. På hedersord! Idaho är stort och han har ingen chans att få tag i den...

Gunnar Johnson

Helgeån

Jag har tillbringat minst en dag i veckan vid Helgeån de tre senaste säsongerna. Att örtingen inte vakar speciellt ofta beror bl a säkert på att regnbågen stöter undan den. Vi hade också en lång vinter och en regnig vår förra året. Insektslivet blev stort, och fisken livnärde sig nere vid botten. Det är mycket bäcksländenympor i Helgeån på våren. De är bruna med gult bröstparti och ca 10 mm – med andra ord en Mini-Montana. I juni och juli finns det gott om dagsländenympor, och en marchbrownfärgad nymf i storlek 14–16 går bra.

Men någon större aktivitet syntes inte i ytan under sommaren 1985. Åren dessförinnan var fisken emellertid aktiv. Allt kan inte skyllas på vädret. Därför kan man misstänka att det också hänt något med miljön i eller kring ån.

Peter Svensson, Asarum

Skattepengar till fiskeklubbar

På västkusten framför vi sportfiskare alltid stark kritik mot det omfattande nätfiske som bedrivs i havet. Vi utför merparten av fiskevårdsarbetet, men de skördar 90% av resultatet. Ståndpunkten är rimlig och inte föremål för debatt inom leden.

De allra flesta sportfiskare delar vidare uppfattningen att havsöringen skall beskattas i havet helt och hållet som sportfisk och definitivt inte i småbäckar arrenderade av sportfiskeklubbar för internt sportfiske. Att fåtalet skaffar sig fördelar på det allmännas bekostnad är inte särskilt rättvist!

Låt oss se på laxfisket. Där ställs problemet på sin spets! Västkusten har flera fina älvar och efterfrågan på kort är enormt stor. Ofta är det svårt att få plats. Men visst finns det ut-

vecklingsmöjligheter! Vissa delar av betydande omfattning arrenderas idag av sportfiskesällskap för internt klubbfiske. Så länge de själva svarar för de kostnader som är förknippade med fiskevården är det kanske inget att säga om det, men idag är det allmänna skattemedel som håller uppe fisket. Därför har en ny problematik uppkommit!

I Åtran togs år 1985 på Falkenbergs stads Laxfiske drygt 500 laxar, medan Åtransystemet som helhet gav ca 1 400 laxar. Vissa fångster faller på privata markägare uppströms Falkenbergs Laxfiske, men merparten fångas av slutna klubbar.

I Åtran genomförs sedan år 1978 ett kalkningsprojekt av stora mått. Hittills har det kostat skattebetalarna 6 miljoner kronor. Fr o m 1986 är den årliga kostnaden 1 miljon/år! Åtgärderna riktas speciellt mot biflödet Högvasån, som är särskilt betydelsefull.

Uppströms Falkenbergs stad finns det 27 kilometer strömmande vatten som slutna klubbar har monopol på, samtidigt som många sportfiskare inte får någon rejäl chans att fiska lax.

– Varför har inte berörda kommuner och Fiskenämd vidtagit några åtgärder för bildande av fiskevårdsområde med upplåtelse till allmänheten för dessa vatten?

– Varför tiger sportfisketidskriftern om denna tillgång?

– Är berörda klubbar beredda att ta konsekvenserna av den nya tidens nödvändiga subventioner av laxfisket och släppa in de som betalar kalaset – nämligen skattebetalarna!

Åtrans och Högvasåns laxfiske är av riksintresse och utgör en av Hallands förnämsta turisttillgångar. De slutna klubbar som finns där idag har under efterkrigstiden utfört ett viktigt arbete för att på olika sätt bredda vägen för ett sportfiske. Idag är Åtran Sveriges bästa laxälv. Detta är emellertid i första hand fiskemyndigheternas och det allmännas förtjänst. Den lokala och turistande laxfiskande allmänheten slåss idag på Falkenbergs stads 2 km långa sträcka, medan de slutna sällskapen skördar frukterna av det allmännas sådd i allsköns ro. Är det så vi vill ha det?

Avslutningsvis bör tilläggas att ovanstående problematik i grunden också gäller Rolfsån i Kungsbacka även om summorna inte är så höga och laxfisket långt ifrån så bra som i Årans vattensystem. Det finns säkert liknande exempel också på andra håll i Norden.

Tänkt och tyckt av
signaturen Blue Charm

NY KATALOG

Du får den för en tia, som dras av vid första ordern

Allt för Flugbindaren

Nya krokar
Nya material
Nya verktyg
Nya städ
Nya böcker

Allt för Flugfiskaren

Nya spön
Nya linor
Nya rullar
Nya flugaskar
Nya småprylar

FLY - DRESSING

Box 2003
561 02 Huskvarna
036 - 13 41 97

ÅRETS VADARNYHET!

RB:s Latexvadare

Det har under senare år visat sig besvärligt att få tag på latexvadare som inte varit behäftade med vissa felaktigheter. Vi har därför tillsammans med ett ledande företag på latex, tagit fram vadare som består av den mest åldringsbeständiga latexen som går att tillverka. Vadarna har glatt yta på både in- och utsida. Den första omgången tillverkas endast i storlek medium. Limmar man på stövlar kan dock längden anpassas så att byxan passar till de flesta. Vid köp medföljer en instruktion som beskriver hur man på rätt sätt limmar på stövlar. Vi har valt att tillverka dem i svart då denna färg har de bästa åldringsegenskaperna.

Beställ snarast. Vi kommer att ha begränsad leveranskapacitet i inledningsskedet. De första vadarna kommer att kunna levereras under andra hälften av maj månad.

Introduktionspris **695:-**

Komplettera byxan med RB:s ihopfällbara vadarstav med hölster. Femdelad stav med hölster. Längd 1200 mm **Pris 360:-**

Sexdelad stav med hölster. Längd 1450 mm **Pris 380:-**

Vid köp av både vadarbyxa och stav. Lämnas 20% rabatt på staven.

Skandnaviens Sportfiskecenter AB

Postorderadress: Box 9, 287 01 Strömsnäsbruk · Besöksadress: Glasbruksvägen *Lühr Passet* · Ordertel 0433/215 25, 215 26

BOK- BITEN

Redaktör Jan Sekander

Äntligen dags igen! Ja, inte för Bokbiten utan för VÅREN, som åtminstone här nere i söder kan anas så smått. Den nymornade flugfiskarsjälens har krupit ur vinteridet och spanar längtansfullt efter de kära vårtecknen. Kvällarna inbjuder kanske inte längre till bokläsning, utan fylls istället av sommarplanering och flugbindning. Därför inleder vi också Bokbiten med en video i sistnämnda ämne...

Jan Sekander

Flugbindning på video

Lennart Bergqvist – Bengt Öste
Flugbindning I, Grundläggande teknik.

Flugbindning II, Imitationsteknik.

Bilder & Bokstäver,

Box 218, 671 01 Arvika.

Pris: ca 600 SEK per kassett

Hyrpris hos Sportfiskarna: 75 SEK/6 dygn.

I två videoprogram, system VHS, ger Lennart Bergqvist och Bengt Öste beskrivning av och bindteknik för sammanlagt fjorton olika flugor – torrflugor, nymfer, streamers. Bland dessa återfinns i det första programmet t ex Europea 12, Blue Dun, Montana, Pheasant Tail Nymph och Mickey Finn.

Den andra delen, Imitationsteknik, omfattar mönster som Simsländenymp, Nattsländepuppa och fallskärms hackad Sjösandslända med förlängd kropp. Samtliga mönster kan anses synnerligen representativa och utgöra grund för det mesta flugfisket efter öring, sik, harr och regnbåge i våra vatten.

Men programmen är mer än en flugbindarkurs. Ett lättsamt men informativt småprat mellan Bengt Öste och Lennart Bergqvist om materialets, färgens och storlekens betydelse, fisketaktik m m lättar upp innehållet, som kanske detta förutan skulle ha blivit alltför enahanda. Litet av "Visst Nappar Det"-andan har, positivt uttryckt, smittat av sig i program-

men. Men ibland blir det likväl en smula för mycket kringprat, då kameran envist vilar på Bengt i halvprofil och Lennart en face, kanske på bekostnad av ännu fler utmärkta närbilder av arbetsmomenten.

Programmen är sådana, att de mycket väl kan visas vid en klubbträff med behållning. Lennarts sätt att få perfekta vingar på en torrfluga, att dubba eller att binda upp ett hackel ger tillsammans med många andra goda tips kunskaper även åt ganska avancerade flugbindare. Näst efter tillgång till en duktig instruktör är de två programmen det bästa som hittills kommit fram som videokurser. En kombination av de två borde kunna ge en ganska så gedigen flugbindarutbildning, särskilt om man har permanent tillgång till program och video med slow motion och frysning av enskilda bilder. Då får man bättre möjlighet att under ett antal kvällar i lugn och ro närstudera programmen samtidigt som man binder någon eller några av de flugor som presenteras.

De flesta flugbindare har förmodligen redan Modern Flugbindning av Bergqvist-Peterson-J:son. Den blir ett förträffligt komplement till videokurserna, lämplig att studera hemma vid bindstället mellan träffarna. Övning gör som bekant mästaren.

Ytterligare ett plus är den materialförteckning över de i programmen ingående flugorna som finns på kassetternas omslag.

Jan Sekander

Fiskekokbok

Sportfiskarens Kokbok

Red. Lars Malmström

Ill. Gunnar Johnson

Inb. 132 s.

Sportfiskaren

Pris: SEK 138:–

Medl. pris SEK 97:–.

Sportfiskarens Kokbok är som sådant en ganska originell kokbok. Inte

därför att de 20 medarbetarna tillhör de mera kända sportfiskeskribenterna i vårt land, utan därför att de var och en berättar om och ger recept på sin favoritfisk.

Inledningskapitlet behandlar ingående och instruktivt hur man avlivar och tillvaratar sin fångst dvs hur man rensar, flår, filéar, saltar, gravar m m. De övriga kapitlen inleds med små kåserande avsnitt om de olika fiskarna, fiskeupplevelser, fiskehistorik eller små tips om hur den särskilda fisken fångas. Sätten att beskriva recept och tillagning av de olika fiskrätterna är nästan lika många som antalet författare. Och visst ger det både en personlig touch och omväxling åt innehållet. Likväl är det en smula irriterande, att inte överallt få en lättläst och korrekt ingrediensbeskrivning som inledning, eller få angivet mängd råvara (fisk) eller för hur många personer rätten är beräknad. Det skulle underlätta kockens arbete. Luddigheten som "en ål" eller "en stor regnbåge" är en styggelse i receptsammanhang. Förhoppningsvis inser den något matlagningskunnige att med en buljong på "fiskrenset" endast avses huvud utan gälar, ryggben – sedan fisken filéats – stjärt och ev fenor. Om inte, avstår jag gärna från den buljongen.

Tagen med "en nypa salt" blir boken dock en omfattande samling goda, ibland "exotiska" och ofta personliga recept på söt- och saltvattensfisk, en bok för något matlagningskunniga av ett antal matglada amatörkockar – i ordets positiva mening, och med J:sons välgjorda och instruktiva teckningar.

Jan Sekander

LAX

Jan Grünwalds omskrivna bok om laxflugfiske. Den behöver säkert inte någon mer presentation.

Vi har den till försäljning!
Pris 180:– plus frakt, alt. kr 190:–, som du kan sätta in på postgiro 4907744-9

Välkomna till butiken !
Öppet: Tisd., Ons., Torsd. 16.30
– 18.30; Lörd. 9 – 12

Wittlock Sportfiske

Hvitfeldtsgatan 17 B
302 34 Halmstad
tel. 035-11 21 91

Thunder Creek

Keith Fulsher: *Thunder Creek*

Fly-Dressing, Huskvarna

Pris: SEK 67:-.

Bindning av och fiske med gli-imitationer har fört en ganska undanskymd tillvaro i flugfiskelitteraturen. Däremot har åtskilliga hyllmetrar skrivits om hur man binder och fiskar med konstgjorda kopior av dagslän-dor och nymfer. Undersökningar av maginnehållet i öringar har emeller-tid visat, att i synnerhet den större öringen – över trettio centimeters längd – till en mycket stor del lever av småfisk.

Thunder Creek är namnet på en serie om femton tämligen exakta representationer av bytesfiskar för öring i strömvatten och sjöar. Samtliga imitationer har buck-tail som grundmaterial. Speciellt intressant är den teknik författaren använder för att av buck-tail forma ett proportionerligt huvud på sina småfisk-imitationer. De sju grundläggande bindmomenten, som är gemensamma för samtliga flugor, beskrivs både i text och bild i en inledande del. Därefter följer särskilda beskrivningar av de femton mönsterna med ev varianter liksom en kort redogörelse för deras

levande förebilder. De följande kapitlen behandlar utrustning och fiske-teknik. Boken avslutas med två korta kapitel om flugornas lämplighet vid havsfiske och några ord om vårt ansvar som fiskare.

Thunder Creek är en ganska lättläst bok och ger på sina ca 100 sidor en bra beskrivning av hur man binder och fiskar denna speciella typ flugor.

Visst skulle väl dessa imitationer kunna visa sig begärliga inte bara för våra öringar utan även för gädda, abborre och horngädda för att nämna några.

Jan Sekander

Amatör eller proffs ?

Alla har glädje av

ADEXA TRIDENT LONG CAST

Nyutvecklade, lättkastade, långtskjutande
high tech kolfiberspön i längder från
8½" - 16" i linklasser från 5 - 12.

ADEXA

TRIDENT

ADEXA

Industrigatan 8
461 37 Trollhättan
tel. 0520-377 30

MULTISPORT GLASSES

Vi har det du trenger
for fluefiske.

BE OM VÅR KATALOG

Stream Side Service
Sommerroveien 9c
3200 Sandefjord
NORGE

**Stream
Side
Service**

Multisport solbriller m/3 par glass, ekstra stenger samlet i et elegant skinnetu. v/Andersen & Kristoffersen

Under den här vinjetten presenterar vi kända och okända favoritflugor. Har du ett eget specialmönster – sänd in en fluga till redaktionen plus bindbeskrivning och gärna lite "kött på benen"!

En dubbelhacklad torrfluga, en gräshoppa som blev nattslända och en streamer för vårens havsöringar blir månadens tips från FiN:s egna läsare.

Fore and aft'

Tomas Olson har vi mött tidigare på FiN:s sidor. Även om flugan här intill inte är hans egen absoluta favorit, så vill han gärna peka på en metod att binda flugor, som av allt att döma är ganska okänd här i Norden – det är flugor med familjenamnet "Fore and aft" – med andra ord flugor med dubbla hackel.

En av fördelarna med dessa flugor är, skriver Tomas, att det bakre hacklet bär upp tyngden från krokbojen bättre än de traditionella stjärtspröten. Välbekanta flugor som t ex Buzz Hackel och Renegade ingår i denna flugfamilj. Under de senaste säsongerna har jag använt en typ av fore and aft-hacklad fluga, där det bakre hacklet är fyra krokklasser mindre än fronthacklet. Fördelen med detta är att hackelspröten får en större anliggningsyta mot vattnet än då hacklet står mera vinkelrätt mot ytan. Dessa flugors sätt att flyta medger också att de kan rulla med vinden på ytan, och alltså fiska lika bra med krokspetsen snett åt sidan eller uppåt. Framförallt använder jag de här flugorna i strömmande vatten, och fiskar dem då på samma sätt som stora Variantflugor.

Midnattsländan

Flugan med det här poetiska namnet är en vidareutveckling av Joe's Hopper – med andra ord en gräshoppa som i svensk tappning blivit till nattslända, vilket kanske inte är så konstigt, eftersom upphovsmannen Kjell Midbjer bor i Bräcke och har Gimån som hemmavatten. Här är nattsländorna viktiga.

"Flugan provade jag för tre år sedan på Storflaket i Gimån", berättar Kjell. "Fisken vakade fint, och efter lite funderingar knöt jag en Joe's Hopper på tafs. Redan i första kastet gav flugan en öring, och sedan ytterligare några. Allt sedan dess har flugan fiskat mycket bra, främst på dagen eller sent på eftermiddagen innan nattsländorna riktigt kommit igång. Eftersom den visade sig så bra, började jag experimentera med flugan för att ge den nattsländeprofil och bra flyt. Belöningen kom i form av en öring på 2 kilo, och dessutom en på cirka 3 kilo – men den senare missade jag vid landningen."

Kjell Midbjer har naturligtvis delat med sig av sina flugor till de närmaste fiskekompisarna, men nu tycker han att den är värd ett bättre öde än bara

bli ett lokalt mönster längs Gimån. Därför presenterar vi den i FiN under vinjetten Tre favoriter. Kudden av poly vid stjärten ger naturligtvis extra flytförmåga, men den kanske också fungerar som riktmärke då fisken stiger mot flugan.

Brogård-streamern

I mitten av 70-talet började en god vän, Lasse Mehlin, och jag diskutera en streamer för vårt vårfiske efter havsöring i Suseån på Västkusten, berättar Claes Hederstierna i Falkenberg.

"De första vakande öringarna på våren tog bäcksländor, gissade vi. De insekter vi fångade var gråbruna och hade nästan silverskimrande vingar – sett uppifrån. När vi skulle konstruera vår streamer, utgick vi från en guldfärgad kropp, som gav en bra lys-ter i åns starkt humusfärgade vatten. Vingen kom från svansen på vinterkorren, och för att ge den ytterligare silverskimmer la vi isbjörn överst. Ekorrhåret gav liv i vattnet och isbjörnen tillförde rätt färg. Genom att binda in vingen framåt, och sedan vika den bakåt, så fick vingen bättre omfång och höjd.

Flugan kom för att stanna, och fick namnet Brogård efter en av gårdarna utefter ån".

Fore and aft'

Krok: Lätt torrflugekrok 10–14.

Hackel: Medium Dun, Badger, Cream, Ginger eller annat tupphackel, som motsvarar vingfärgen på de dagsländearter, som är vanligt förekommande där Du fiskar.

Kropp: Hackelstam uppmjukad i vatten. Den kan dock uteslutas.

Midnattsländan

Krok: 10, 12, 14.

Stjärt: Röda eller bruna hackelstrån.

"Kudde": Rostbrun polypropylen.

Kroppshackel: Coch-y-bundhu.

Vingar: Mörkbruna saddlehackel

Fronthackel: Coch-y-bundhu

Bindtråd: Brun

Antenner: Om man så vill, kan man lämna stammarna från saddlehacklen.

Brogård-streamern

Krok: Streamerkrok 6–8

Bindtråd: Svart

Stjärt: Guldfasan tippet

Kropp: Guldtinsel

Rib: Guldwire

Hackel: Brun höna

Vinge: Ekorrsvans, som binds in framåt och sedan viks bakåt och binds ner. Överst några få strån av vit isbjörn.

KÖP SÄLJ & BYT

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s prenumeranter. En annons per nummer i mån av utrymme, bestående av högst tre annonserade artiklar, plus namn och adress får Du gratis. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg

Säljes: Winston 8,5 fot AFTM 6, glasfiber, 1.700 kr. Winston 9 fot AFTM 10, glasfiber, 1.500 kr. Winston 8 fot AFTM 6, cane, 6.000 kr. Walton Powel 8 fot AFTM 6, cane, 3.000 kr. Bogdan Babytrout nr 5, 3.000 kr. Molander, tel 08/49 50 00 eft kl 19.00

Säljes: Dingley 4½ wide laxrulle, Dingley 4 laxrulle, MacPhearson 4 laxrulle, Farlow 4½ laxrulle. Raul, tel 0410/193 25.

Säljes: Hardy LRH Dry Fly 8'9" AFTM 6, 3-del, 2 toppar, E-nr, 950 kr. Bruce & Walker 7' AFTM 2-3, 300 kr. Pateke Morton 8'6", AFTM 6, 300 kr. Rune Alm, tel 0250/132 31 eller 119 00 arb.

Säljes: Splitcane spö Farlow Sharpe 8,5 fot, 5-6. Kolfiberspö Blue Diamond 7 fot, 3-4 med rulle o lina. Arne Meuller, tel 035/12 18 07.

Säljes: P T Jacobsen Tørfluefiskeri 1'ste udg, aldrig laest, højeste bud. Fiskejournalens årsbok 1-6, DK 120 kr. Sportsfiskeren 1958, 1960 indb. 70 stk 1961-1969. 200 stk 1970-1983, højses-te bud. Købes: FiN nr 6/1979, FiN årgång 1980-81, god pris. Ross Reel RR2 ell RR 3,5. Henning Andersen, tlf DK 08/62 44 18.

Säljes: Hörgård Splitcane, Konkuranse E-D, 8,5 fot AFTM 8. Stefan, tel 044/12 74 76 kvällstid.

Köpes: Laxspö Bruce & Walker: Walker 16'6" eller Walker 17'6". Lax-saltvatten rulle typ Fin-Nor 4, B. Pate, Pflueger Supreme 578 eller likadan. Bra betalt. Tel. 0910-606 00 ank. 444 (8-16), 0910-612 21. Fråga efter Lubbe.

Säljes: Sage Graphite II 10' 9-10. Hardy's The Zenith. Scientific Anglers Ultra WF-9 Floating, WF-9 Sink Tip. Tel: 0302-147 19 efter kl. 17.00, Janne.

Købes: Flugbindarbrev 1-5. Jeg er særlig interesseret i nr 3 og nr 5. Jeg giver 300 kr stykket. Zubair. K. Moghal, Tibirkegade 2. 1 tv, DK-2200. København, Danmark.

Uthyses: Fiske til leie ukene 23-27, nedre Driva, 3 km - flue og slukstrekning. Telefon Oslo 59 43 06 kl 9-16 eller 50 16 83 eft kl 17, Østerberg.

Säljes: Orvis Zephyr AFTM 3-4, 9 fot, 3-del. Plus ytterligare några splitcane-spön. Göran, tel 0910/704 46.

Säljes: Hardy Favourite Graphite, 16 fot AFTM 10-12. Bengt Pettersson, tel 0454/151 29.

Säljes: Hörgård HC Splitcane 12 fot, AFTM 8-10, 2 toppar knappt använt, 1.200:-. Göran 08/718 17 46.

Säljes: Falconserie i cane, 12 till 17 fot. Hörgård "Namsen" 15,5 fot. Pezon et Michell 14 fot. Daimaru 16 fot (kolfiber). Tel: 046/511 55, 586 33.

Säljes: Flugrulle Pleuger Medalist 1494½ samt lina Air Cel Ultra WF7F inkl. backing. Pris 250:-. Ring Lars-Olof Skoog, tel 026/406 64 efter 18.00.

Säljes: Flugspön i Splitcane av Thomas Brandt: 8 fot AFTM-5 1.900:-, 7 fot AFTM-4 1.500:-. Flugrullar: Bo Mohlin öringrulle ny 2.000:-, Mörner trout 600:-, Hardy Perfect 3¼ 400:-. Diverse fiskeböcker: Hans Lidman, Curt Lindhé, Nils Färnström m fl. Fiskejournalen hela årgångar 1974-85. Tel 018-40 31 84.

Önskar byta: Silkeline med hörbagline for laksefiskeri (fra 1935-40) ønskes byttet med Scientific Anglers Air Cel Wet Tip DT 7 eller tilsvarende. Neopenwaders i god stand størrelse 45 eller 46 købes. Jason Træff, telf DK 02-88 17 32 efter 17.

Fiskeklubb: Intresserade av att bilda en flugfiskeklubb i Huddinge, kontakta Per Johansson, tel 08/774 98 32.

Köpes: Hardy Marguis Salmo 2, Martin MG 9 eller Beaulite laxrulle. Björn Holm, tel 090/13 09 87.

Köpes: Topppdel till Lamiglas 14 fot, el. 10½ fot AFTM 8/9, båda i kolfiber. Ring Lars G Nyström, tfn 08-767 34 94.

Säljes: RST kolfiber laxspö 15 fot AFTM 10-11, Hardy Salmon No. 3 Silent med DT-11F, extra spole med DT-11S och backing (allt fr. Masterline) anv. 3 ggr. - tillsammans kr 3.400:-. Hartmut Kloss Hofaeckerweg 6, 7262 Althengstett 2, V-Tyskland eller telefonera 00949-7051 38 84 på tyska, engelska eller svenska.

Säljes: Laxspö Sharpe 14 fot holkat, fint skick, 1.500 kr. Sören Alwerholm, Carlavägen 8, 633 50 Eskilstuna.

Säljes: Orvis Trout 8' AFTM 5-6 grafit, 1.300 kr. Bruce & Walker 10,5' AFTM 5-7 grafit, 1.400 kr. Sv Fiske 1977-84, 500 kr. Fiskejournalen 1976-84, 550 kr. Rune Andersson, tel 08/45 86 22.

Säljes: Flugspö Kingfisher Black Habit grafit 14 fot AFTM 10 Kr. 1.000:-. tel 060/11 25 96 kl 9.00-16.00 Olsson.

Säljes: Garrisons A Masters guide to building a bamboo fly rod till högstbjudande. 1 Metz-nacke blue dun 350:-. Ulf Green 0456/117 87.

Säljes: Hardy Grafit kl 4-5, 7,6 fot, Hardy Favourite kl 5-6, 8,6 fot og Daiwa 731A flugrulle, alt s. meget rim. tel Norge 02-55 73 54, Finn Waage-Nielsen.

Bogdan laxrulle med extra spole. Vänster vevad, helt perforerad, svart, 7.000 sv. kr. F.E. Thomas 13' med två toppar, 2.000:- Leonard 11', ½ hands med 2 toppar, 3.500:- Leonard 14', två toppar, 3.000:-, Montague 13' med 2 toppar, 3.000:-. Fenwick Boron-X 16', 4.500:-, Zwart 3/0 höger vevad, utväxlad, 5.500:-, Vom Hoffe 6/0 höger vevad utväxlad, 6.000:-. tel. 08-49 36 15.

Malmö Flugfiskeklubb söker fler medlemmar såväl manliga som kvinnliga, seniorer som juniorer. På vårt program har vi bl a flugbindning, spöbyggnad och kasteteknik. Förbereder fjällresor och mycket annat. Kom med i en krets av verkliga fiskekamrater. Ring eller skriv till: Malmö Flugfiskeklubb c/o S Holländare, Lundavägen 2, 212 18 Malmö, tel 040/93 82 04.

Säljes: Hardy Fibatube Graphite/carbon AFTM 3-4, 7'6". Hardy fluehjul Flyweight (67 g), Rodon Borcast flueline AFTM 4 WF + backing (nypris 2.700 kr) aldrig brugt, 1.800 kr. Toni Sørensen, tlf DK 07-13 23 58.

Säljes: Cortland 444 SL, WF 4 F, 5F och 9F, 250 kr/st. Michael, tel 040/47 28 62.

Med flugspö i GIMDALEN

Midsommarveckan 23 juni - 28 juni
 Septemberveckan 22 sept. - 27 sept.

Rolf Smedman

som hela sitt liv jagat och fiskat i Norrlands skogar och älvar är torrflugans mästare. Han lär dig, hur du skall kasta din fluga. När nattens fåglar gör sällskap med oss runt lägerelden och sotpannan, berättar han på sitt fångslande sätt om sina fisketurer med Påfågelnymfen och Européan.

Leif Milling

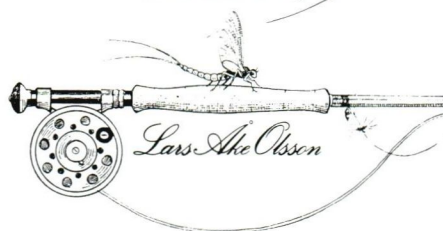
är inte bara flugfiskare och naturmänniska utan också en av Sveriges skickligaste fotografer. Ingenting i vår natur undgår hans ögon. Han är en bildpoet, som får bilderna att dofta och leva.

I kursavgiften kr 2.100:- ingår:

mat och logi; kursen; veckofiskerkort; transport på platsen; flugbindningsmateriel; spinningblock.

Deltagarantal 15 personer, minåldern 17 år. Sista anmälningdagen för midsommarveckan: 15 maj, för septemberveckan: 15 augusti.

Rolf Smedman
 Leif Milling
 Ulf Pierrou
 Lars-Åke Olsson
 Tora och Margit

Tora och Margit bjuder bl.a. på:
 smörgås, gröt, fil, flingor, ägg,
 ost, korv, te och kaffe
 &
 hembakade piroger, hembakat bröd,
 sallad och citrondricka
 &
 rostbiff, potatisgratäng o. tomat-
 sallad
 &
 rabarberpaj, glass, kaffe och
 mycket, mycket mera

Ulf Pierrou

författare till "Flugfiskarens Insekter" - vår första bok om larver, nymfer och sländor - arbetar dagligen med vatten i olika miljöer och former. Med honom samlar du in och studerar Gimåns insekter och lär dig bestämma dem. Du kan inte få en kunnigare guide med dig in i insekternas fascinerande värld.

Lars-Åke Olsson

fiskar varje dag i Norrlands strömmar och sjöar samt i fjällen. Han hjälper dig finslipa din kastteknik med fallskärmskast, överhandkast med forehandavslutning, rullkast och mycket annat. Du får se och träna klassiskt våtflugefiske och uppströms våtflugefiske.

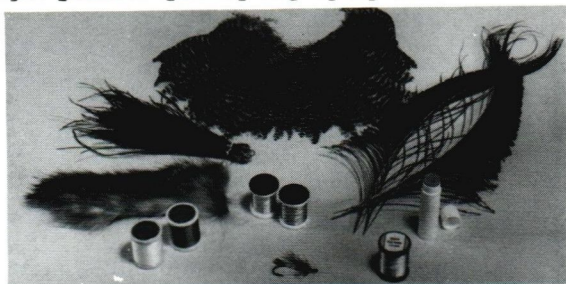
kursprogrammet bjuder också på:

kanotpaddling på lugn skogså med övernattning utomhus i vindskydd; vadning; att läsa vatten; biotopvård; flugbindning med Gimåns sländor som förebild.

Välkomna med förfrågningar till Lars-Åke Olsson, Gimdalen, Bräcke, tel. 0693/13034/13056

BUY DIRECT FROM U. S. A.

Single pattern quality fly tying kits

R.A.T. Series: Rusty R.A.T. kit

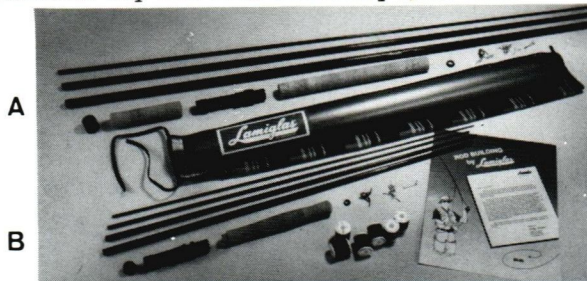
This 10 piece kit is for tying the authentic pattern. It features a grizzly patch (genetically raised in U.S.A), a soft tanned grey fox skin patch, fine and medium French tinsel, tan and red pre-waxed thread and a tube dubbing wax for tying durable flies. It comes with a sample fly and instructions.

SEK 150:- + 40 shipping (by air)

Other patterns also available.
 Write for details.

LAGARTUN fly rod kits and ready-made rods

We supply graphite, boron-graphite, fiberglass and the newest material, High Strain Graphite fly rod kits made in U.S.A. by Lamiglas to our specifications. Every fly rod kit comes with pre-ground guides, shaped cork handles ready to mount, high density poly-tube, a soft cotton flannel bag for protection and the book "Rod Building" by Lamiglas.

A. 14' # 11/12 AFTMA, 3 piece, 2 handed graphite salmon rod, graphite reel seat.

SEK 1365:- + shipping

B. 8' # 6 AFTMA, 4 piece backpack graphite fly rod with black anodised aluminum reel seat. Rod sections only 68 cm long.

SEK 685 + 72 shipping (by air)

Ready-made rod SEK 900:- + 72 shipping (by air)

Lamiglas Inc. warrants all rod/blanks for defects in material and workmanship for the lifetime of the original owner.

LAGARTUN Fjaer og Fluor, 16173 Glynn Rd., E. Cleveland, OH 44112, U.S.A.

Tel. (216) 541 9004

En aktiv 100-åring!

Danmarks äldsta sportfiskeklubb – "Lystfiskerforeningen af 1886" i Köpenhamn – vilar minsann inte på sina lagrar, åldern till trots. Klubben är mycket aktiv och i samband med hundraårsjubileet i april i år har klubben gett ut inte mindre än två fiskeböcker. Böckerna utges på Halkiers Forlag, men är initierade och framtagna av "Lystfiskerforeningen".

Den ena boken är skriven av **Bent Lind Jacobsen** – känd under smeknamnet Peter Pirk – och bär titeln "Et liv med fiskestangen". En spännande och lärorik skildring, som börjar i de gyllene år, när Bent upptäckte det fantastiska havsöringsfisket längs danska kuster, och som fortsätter över det berömda tunafisket i Öresund, lax- och gäddfiske på Jylland och fram till författarens rekordlax på 22,1 kg från Namsen förra året. Läsarna får också följa med på exotiska fisken efter hajar, sailfish och black marlin.

Den andra boken är efterlängtat av många. Det är tecknaren, målaren och flugfiskerestorn **Svend Saabye**, som efter flera års förarbete ger ut sin "Fangstjournal". Boken är naturligtvis rikt illustrerad med Svends eminenta tuschteckningar och innehåller bl a en fullständig redovisning av **alla** söt- och saltvattensfiskar i Skandinaviska vatten, som är av intresse för sportfiskaren! Här finns också utrymme för läsaren att själv fylla i data och uppgifter om egna fångster. "Fangstjournal" är på 160 sidor med 45 större teckningar och ca 70-talet tecknade vinjetter. Svend Saabye har dessutom också illustrerat Bent Lind Jacobsens bok "Et liv med fiskestangen" – ett 70-tal småteckningar av Svend finns på bokens 192 sidor.

Båda böckerna kommer att kunna köpas över disk i Danmark och troligen även i Sverige. Den som är intresserad kan redan nu beställa böckerna direkt från förlaget. Priset i Danmark är 298:- Dkr inkl moms. För svenska köpare bli priset 210:- SEK. Sänd pengarna till Erik Halkier, Hvilevej 12, DK-2900 Hellerup, Danmark, postgiro 4000781, så kommer boken/böckerna portofritt på posten.

JP.

EINE KLEINE NOTIZ AUS MÖRRUM...

Två personer har dömts till en månads fängelse vardera för tjuvfiske i Mörrum. Vid ett tillfälle, då de ertappats vid ån, hade också bevakningspersonalen hotats, vilket knappats bedömdes som någon förmildrande omständighet.

En av de åtalade, en utländsk medborgare men bosatt i Mörrum, förklarade sitt "fiske" med att han endast höll spöet åt en annan fiskare, som hade hoppat i vattnet. Att han befann sig vid ån klockan 02.00, inte bara den natten, utan också de tre föregående nätterna, förklarade han med sitt stora fiskeintresse! Platsen var pool 4.

Tingsrätten såg allvarligt på de åtalades förehavanden, och det är bara tacknämigt att myndigheterna på detta sätt ingriper på ett kraftfullt sätt – allt för att stävja ett fortsatt tjuvfiske vid ån.

Nu är det bara att hoppas, att tiden för avtjänandet av straffen sammanfaller med bästa fisketiden vid ån. På det viset svider det två gånger... Red

Laxen i Skjern Å

En arbetsgrupp har bildats för att rädda den spillra, som ännu finns kvar av den en gång så talrika laxen i Skjern Å. Trots det stora nätfisket och föreningarna i ån, så har ett litet bestånd överlevt på en nästan orörd sträcka av ån. Det är Danmarks sista naturlevande laxbestånd.

Arbetsgruppen vill nu göra en kraftansamling för att få sportfiskare, vattenägare, yrkesfiskare och myndigheter att gå samman i en massiv kampanj för att rädda de återstående spillrorna. Räddningsaktionen för laxen i Skjern Å har gironummer 4 31 30 70. Sänd ditt bidrag dit. Vill du ha mer information eller hjälpa till med aktionsgruppens arbete, så kan du kontakta Hans Johnsen, Påbølvej 5, Hoven, 6880 Tarm. Du kan också ringa på telefon 05-34 31 61 kvällstid. Red

Nils Färnström avliden

Med sorg och saknad har vi mottagit budet att Nils Färnström, Malmö, avlidit i en ålder av 77 år. Nils var en av det nordiska sportfiskets – och framför allt flugfiskets – förgrundsgestalter under åtskilliga år. Genom ett flertal böcker och otaliga tidskriftsartiklar inspirerade och vägledde han många av oss att bli dunkrokens vänner.

I nästa nummer (nr 3/86) återkommer FiN med ett minnesporträtt av Nils Färnström. Red.

FLYTANDE FLUGLINOR

Nr. 14 Air Cel DT4F-DT9F WF5F-WF9F. **162:-**
 Var. 15 Air Cel SUPREME
 DT3F-DT11F WF4F-WF13F **184:-**

Nr. 31 Air Cel ULTRA
 DT3F-DT11F WF3F-WF11F **256:-**
 Nr. 32 METEOR DT4F-DT10F **89:-**
 Nr. 25 CONCEPT WF5F-WF9F 17,4 met. **97:-**

SJUNKANDE FLUGLINOR

Nr. 19 Wet Cel INTERMEDIATE
 DT51-DT101 WF51-WF101 **179:-**

Nr 20 Wet Cel 11 Snabbsjunkande
 DT4S-DT11S WF4S-WF12S **179:-**

Nr 21 Wet Cel Hi-D Ex. Snabbsjunkande
 DT7S-DT10S WF6S-WF12S **179:-**

Nr 33 METEOR DT6S-DT10S **89:-**
 Nr 26 CONCEPT WF5S-WF9S **97:-**
 Nr 27 Wet Cel Hi-Speed Hi-D Super snabbjs.
 WF6S-WF13S **217:-**

Nr 28 Wet Cel Hi-Speed Hi-D Super snabbjs.
 30 fot. ST6S-ST15S Shooting Taper **129:-**

Nr 34 DEEP WATER EXPRESS 30 fot.
 Grain 550. 700. 850. **147:-**
 36 gr. 46 gr. 56 gr.

FLYTANDE FLUGLINOR MED SJUNKANDE TOPP.

Nr 22 Air Cel Wet Tip 3 met. Snabbsjunkande
 WF5/S-WF10F/S **179:-**

Nr 23 Air Cel Wet Tip Hi-D 3 met. Ex. Snabbsjunkande
 WF5F/S-WF13F/S **179:-**

Nr 30 Air Cel Wet Belly Hi-D 6 met. Ex. Snabbsjunkande
 WF7/S-WF10F/S **179:-**

Nr 35 Air Cel ULTRA Hi-Speed Hi-D 3 met. Ex. Snabbsjunkande
 WF5F/S-WF10F/S **269:-**

Nr 24 Air Cel Wet Head Hi-D 9 met. Ex. Snabbsjunkande
 WF7F/S-WF12F/S **179:-**

vår-REA

Scientific Anglers/3M

Max fem linor per kund
 så länge lagret räcker.
 Postförskottsavgift
 och porto tillkommer.

BODEX AB

Box 67
 440 60 Skärhamn.
 Tel. 0304-704 79-704 89.

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
Flugfiske i Norden

Följande välsorterade red-
skapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnnummer:

Göteborg

Strömvalls, Ö:a Larmgatan 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahléngatan
13

Halmstad

Wittlock Sportfiske, Hvitfeldtgat 17 B

Helsingborg

Scandinavian Sportsmen, Drottninggatan
60

Kalmar

Vapencentralen AB

Karlstad

Vidars Fiske, Kvarnbergsg. 44

Kristianstad

Scandinavian Sportsmen,
Hovslagareg 1 A

Kristinehamn

Fiske & Hobbyhörnan, Spelmansg. 16

Lund

Sportfiskehuset,
S:a Esplanaden 20

Malmö

Fiske & Fiskar, Köpenhamnsv. 7
Wobblers Sportfiske, Tessins väg 6

Mörrum

Mörrums Fiskeriförvaltning

Smedjebacken

Claeson Cykel o Sport, Risgatan 2

Stockholm

Karpens, Vallhallavägen 46
Royal Coachman, Kungsholmsg. 12
Utters, Kommendörsgatan 11

Strömsnäsbruk

Skandinaviskt Sportfiske Center,
Glasbruksvägen, Luhrpasset

Sölvesborg

Fiskehörnan, V. Storgatan 21

Tidaholm

Fiskelyckan, Barkvägen 4

Umeå

Blixtsport, Storgatan 87

Uppsala

Malens Sportfiske, St. Olofsg. 37

Vetlanda

Vetlanda Vapen & Fiske

Västerås

Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28

Örebro

Östlunds Sportaffär, Stortorget 11

Östersund

Sportfyndet

Danmark

Glente Kiosken, Glentevej 1, Randers
Jagt & Fiskerimagasinet, Vester Voldgade
10, Köpenhamn
Jock Scott, Silkeborgv 162, Århus C
Sport-Dres, Fredriksundsvej 20, Köpen-
hamn NV

Norge

NOR Sport A/S, Trondheim

Västtyskland

Fly Fishing Brinkhoff,
Engersche Str. 74, Bielefeld
Eduard Kettner, Krebsgasse 5, Köln
Angel-Fachgeschäft,
Hanjo Cramer,
Nobiskrüger Allée 12, Rendsburg

Vilka fluglinor väljer du?

Ultimate fluglinor ger dig valfrihet!
Du kanske t o m väljer två eller flera linor
för att bättre kunna anpassa ditt fiske —
Ultimate ger dig råd till det.

Hög ytfinish och ypperlig sträck- och skjut-
förmåga är kännetecknande för linorna.
Kvaliten prutar vi aldrig på.

Valet är ditt!

ultimate

Ultimate 75	Longbelly. Ca pris i butik 220:—
Ultimate 85	Normalflytlina. DT 178:— WF 199:—
Ultimate FS	Sinktip. DT 178:— WF 199:—
Ultimate 140	Sjunklina. DT 178:— WF 199:—
Ultimate 160	Snabbsjunkande. DT 199:— WF 220:—

AGENT
SPORTAG
MALMÖ

Flugfiskevatten i Skandinavien

Under denna rubrik kommer vi även i framtiden att presentera för flugfiskare intressanta fiskevatten. Vill du själv annonsera ut ett fint fiskevatten, ta kontakt med vår annonsavdelning (jfr. förlagsrutan) för närmare upplysningar!

Kedjeåsens Sportfiske och Fiskodling

I kristallklart källvatten fiskar du på grov regnbågslox (1-5 kilo). Endast grupper om 5-10 pers. Förläggning i timmerstuga. Pris per dygn kr 350:- per person inkl. förläggning.

Anläggningen ligger 16 km norr om Karlskoga vid vägen mot **Loka Brunn**.

PA. Christian Höll Nielsen; Bohultsg. 4 A; 691 33 Karlskoga; tel. 0586-180 59

Insjö med insatt regnbåge, öring och röding!

830 93 Stora Blåsjön Tel. 0672/210 40

40-talet tjärnar och strömmande vatten runt Stora Blåsjön

Sportfisket i Jämtlands nordligaste spets är sedan länge välkänt. Blåsjöns Fjällhotell disponerar enastående fjällvatten på olika platser inom området.

REKVIRERA VÅR FISKEBESKRIVNING!

LÄNSTULL

BRÄCKE
0693-10000

GIMAN

Giman är 8 mil lång, mycket varierande med sjöar, strömmar och sel. Fint flugfiske på harr, öring, sik och id.

Hotell, vandrarhem, privatrum, campingplats finns inom området!

Fiskekort: dags-, vecko-, månads- och årskort.

Information: LÄNSTULLEN, Box 110, 840 60 BRÄCKE; tel. 0693-100 00

MAURVANGEN HYTTEGREND & CAMPING

Sjodalen, N-2680 Vågåmo
tel. 062-38922/37659

Gjennom Sjodalen renner örret-elva Sjoa og du finner vannene Gjende, Øvre- og Nedre Sjodalsvann.

Sjoavassdraget ligger i Sjodalen ved porten til det mektige fjellområdet Jotunheimen og ligger i Langmjørke statsalmenning

Skive-egnens Turistforening

KARUP A - naturskönhet og et spaendende fiskevand Karup å er garneret med en naturskönhet som få vandløb og det er et spaendende fiskevand med fangster på havørreder helt op på en halv snes kilo og endda derover.

I sommertiden er der et væld af baek- og regnbueørreder at kaste törflen til.

Information

Skive-egnens Turistbureau; Dk-7800 Skive
tel. (0)7-52 32 66

HAGTJÄRN

Hagtjärn är en insjö på c:a 10 ha vid Grunnerud, någon mil väster om Säffle. Sjön har ett bestånd av odlad regnbåge, öring och röding.

Dygnskortet kostar kr 50,-. Tre ädelfiskar får tas. Barack med 4 sängar kan hyras för kr 60:- dygnet. Båt finns att hyra för sportfiskare.

Informationsblad från POLKAGRISEN, V:a Storgat.8, 661 00 Säffle eller Turistbyrå, Billerudsg. 5-7. Vidare information genom GUNNAR JOHANSSON, tel. 0533-650 08, BROR JOHANSSON, tel. 0533-65040 eller CONNY JOHANSSON tel. 0533-650 10.

Koppang Camp og Hytteutleie N-2480 Koppang, Tlf. 064-60234

Glomma

är Norges bästa flugfiskeälv för fiske efter Öring och harr under tiden 10.5. - 31.12. varje år.

Koppang ligger i Hedmark Fylke, norr om Rena. I dammar, insjöar och rinnande vatten finner man naturliga bestånd av öring, harr och sik samt regnbåge.

Fiskekort, vecko- och årskort finns på campingplatsen.

STIFTELSEN SÄVENFORS
FISKE- OCH FRITIDSCAMP

Bäversjön och Lilla Tjärn i skogen vid den lilla byn Sävsjön 17 km norr om Hällefors. Företrädesvis grov regnbåge (1-4 kg)samt mindre klarälvslox. 4-timmarskort kr 100:-; ingen fångstbegr. Abonn. av sjö kr 2.200:- inkl. 50 kg nyinsatt extrafisk och 12 timmars fiske. Vid löskortsförsäljn. max 5 fiskare per 4-timmars pass och sjö.

PA. Bergslagsgården/Camp Sävenfors, Sävsjön, 71200 Hällefors; tel. 0591-180 10; 180 49.

Lättillgängligt fiske för alla i storslagen fjällnatur. Fiskestigar, rastplatser, nära **Blå Vägen E 79**; hotell och stugor.

Information genom Tärna Turistbyrå; V.Strandv. 11, 920 64 TÄRNABY; tel. 0954-104 50

Flugfiske på naturliga bestånd av öring, röding och regnbåge. Olika typer av fiskekort. Hotell, vandrarhem, hytter och tältmöjligheter.

Testeboån

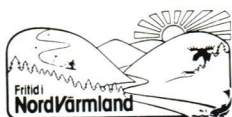
En naturskön skogså, där du kan fiska havsöring, öring och harr i ren vildmarksmiljö!

Hotell, Campingplats, tältmöjlighet

Vattnet är beläget 3 km norr om **Gävle** centrum!

Fiskekort: Forsbykiosken 026-10 36 81; GDG Service 026-12 45 17

Information kl 17 - 20 per telefon 026-18 65 52 eller 026-12 62 57

I **Klarälven** i Nordvärmland, ett av Sveriges förnämsta harrvatten fiskar du harr och öring på på forssträcken mellan **Höljes** och **Sysselsbäck**!

Du bor på Sysselsbäcks Fiske- och Familjecamping eller på vandrarhem, campingplats eller tältplats.

Information: Stiftelsen Fritid i Nordvärmland, box 55, 680 60 Sysselsbäck; tel. 0564-104 10.

Nedre Dalälvens Fiskevårdsområdes Förening

I Dalälvens nedre lopp, c:a 9 km från mynningen, fiskar du på lax, havsöring, öring och harr.

Endast naturliga bestånd!

Inkvartering på hotell, campingplats eller privat.

Olika typer av fiskekort: dagskort, veckokort eller säsongskort

Information genom: Nedre Dalälvens Fiskevårdsområdes Förening, Box 5, 810 71 Älvkarleby
tel. 026-722 93 (07.00-09.00; 17.00-18.00)

Det perfekta fiskehotellet med fullständig fiske-service. Billigt boende - lägenheter för fiskare - guidning - fiskekurser under hela sommaren - och så fisket, förstås!

Information och broschyrer från: Hotell Skinnargården, Grönlandsv. 24, 782 00 Malung; tel. 0280-117 50

Läs artikeln i FiN nr 5/6-1984: Malung satsar på sportfiske!

Enångers Fiskevårdsområde

erbjuder ett tiotal ädelfiskvatten bl.a.:

Enångersån: öppen c:a 4 km fr.o.m. 15/4 t.o.m. 15/5 för havsöringsfiske.

Ysen: För flugfiske väl lämpad sjö med regnbåge och öring. Flera sommarisättningar.

Svarttjärn: liten, endast för flugfiske upplåten tjärn.

Dygnskort endast 20 kr.

Upplysningar: Bengt Sättlin, Steng.33C, 825 00 Iggesund; tel. 0650-202 70.

SKARP'S FLY FISHING AB

FLUGFISKEREDSKAP AV HÖGSTA KVALITET

Farlow/Sharpe, Rodon Boron/Graphite Rods, Hardy, Pflueger, Scientific Anglers, Borkast, J M Dubos Silkelinor, Cortland, Nylorfi, Orvis, Ashway, Dan Bailey Flugor, Common Sense Flugaskar, Wheatley, De Witt Box, Billingham Väskor, Stream Design, Royal Red Ball, Seal-Dry, Marathon m. m.

Rekvirera vår nya katalog, vilken erhålles mot kostnaden kr 10:-

Obs! ny adress

Bangatan 36; 412 53 Göteborg; tel. 031 - 14 00 16

Öppet: Vardagar 9 - 19; Lördagar 10 - 13

Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer med-arbeta. Små filosofiska funderingar, arga åthutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

Laxkalve... øv!

De forfulgte mig, talte højrøstet, slog smut med sten i strømmen eller løftede op i kjolerne og vadede barbenet ud i det lave vand...

Solen bagte og jeg var varm og svedig og ikke indstillet på disse kontaktforsøg. Fiskeri er konsentration og alvor og jeg forklarede dem at jeg betalte penge for at fiske i elven og hverken laksen eller jeg brød os om forstyrrelser – og endelig forsvandt de.

Jeg nærmede mig forsigtigt en stor tæt busk der hang ud over elokanten. Laksen stod ofte lige foran busken hvor den tunge strøm skar helt ind mod land og jeg krøb frem og lod fluen i korte kast afsøge de nærmeste pladser. Bag busken, i selve strømrønden, fandtes den sikreste plads. Jeg forlængede langsomt linen og lod fluen danse ude af syne om bag busken. To gange trak jeg forsigtigt linen ind og byttede flue og til sidst sad der en lille dobbeltkroget March Brown størrelse 12 på forfanget.

Endelig kom hugget og det var voldsomt ubønhørligt – 10 meter line blev straks trukket af hjulet med stor kraft, hvorefter fisken stod stille og bare rykkede i linen. Jeg holdt stangen vandret ud over strømmen for at klare linen fri af buskens underste grene, da den pludselig blev slap!

Åh nej! råbte jeg inden jeg begyndte at rulle den tomme line ind, men inden jeg kunne se forfanget komme til syne bag busken, strammedes linne igen og denne gang for alvor! Fisken for målbevidst ned af elven men holdt sig besynderligt nok inde ved kanten og ville ikke ud i hovedstrømmen. Intet kunne stoppe denne kraft og da samlingen til baglinen forsvandt i rasende fart ud gennem topøjet, var jeg klar over at jeg måtte en tur i vandet, for at komme uden om busken og følge laksen.

Jeg havde kun skridtstøveler på og strømmen var stærkere og dybere end jeg havde ventet! Med højt løftet strang og i vand til over brystet, førte strømmen mig hurtigt uden om og forbi busken – hvor to hoveder kiggede målløse ned på mig i vandet!

Hovederne flækkede i høj latter og frydefulde hvin, inden pigerne smed min flueline fra sig i en bunke på jorden og tumlede op over skrænten... laksalve – øv!

Jan Grünwald

Flugfiske i Norden

Nr 2 apr 1986
Årgång 8

Redaktör:

Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:

Nore Sundin

Layout och grafisk utformning:

Jerry Pettersson

Redaktionskommitté:

Kenneth Boström

Preben Torp Jacobsen

Gunnar Johnson

Jerry Pettersson

Nore Sundin

Bengt Öste

REDAKTION: Gunnar Johnson,
Box 22, 570 20 Bodafors, tel
0380/311 25. OBS! Nytt tel.nr!

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnnummer etc): Bertil Ekholm Erb,
Box 64, S-291 21 Kristianstad, tel
044/12 26 28.

Prenumerationspris: för 1986 Helår
180:- svenska kronor. Du tjänar
nästan ett nummer på att prenume-
rera jämfört med lösnnummerpriset!
Vårt postgironummer är 10794-6.

Utländska betalningar per check
ska ställas på: Sparbanken Kronan
8169-5, konto nr 713380278-0. Där-
med tillkommer ingen extra debite-
ring för bankavgift.

Payment from abroad by euroche-
que or international money order in
Swedish crowns payable to Flugfis-
ke i Norden, Box 11062, S-250 11
Helsingborg, Sweden.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR
DU FLYTTAR!

Redaktionen tar gärna emot artik-
lar, reportage och bilder från läsar-
na. För ej beställt material ansvaras
icke.

Eftertryck eller annat mångfaldi-
gande av innehållet i denna tid-
ning, helt eller delvis, är ej tillåtet
enligt lagen om upphovsmanna-
rätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlags-
aktiebolaget Flugfiske i Norden, Box
11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen
utkommer med sex nummer om året,
fördelade på tre på våren och tre nr på
hösten/förvintern.

Tryckt 1986 hos Abetryck, Helsing-
borg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 3 av Flugfiske i Norden
1986 beräknas utkomma i juni.

Kingfisher tar för sig!

Nya Kingfisher High Composite ger alla möjlighet att prova P.C.T.

Du känner säkert till våra välkända flugspöserier Kingfisher Black Habit i kolfiber och Kingfisher Long Bow i boron. Båda kända för sina goda kastegenskaper tack vare PCT – "Progressive Compound Taper" – en aktionstyp där kraften i klingan ökar med belastningen. Man ökar alltså både kastlängd och precision.

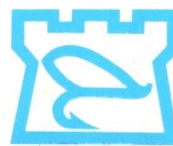
Nu har vi överfört PCT-aktionen i vår nya High Composite-serie. Och med en unik blandning av 50% kolfiber och 50% glasfiber har vi lyckats få fram en mycket plånboksvänlig serie flugspön – utan att för den skull ge avkall på vare sig finish, kvalité eller PCT.

Kingfisher tar för sig. PCT åt alla. High Composite, kolfiber eller boron. Ta för dig du också!

Namn	Längd	AFTM	Ca pris
Green Peacock	8,5'	4-5	443:–
Green Drake	9'	5-6	452:–
Green Matuka	10'	6-7	546:–
Green Highlander	14'	10	1120:–

P.C.T.
Progressive Compound Taper

AGENT
SPORTAG
MALMÖ

HARDY

**högst på önskelistan
hos de flesta flugfiskare**

I mer än hundra år har Hardy haft en ledande ställning när det gäller utveckling och tillverkning av högklassig utrustning för flugfiske. Inget annat företag i branschen kan uppvisa motsvarande erfarenhet.

Hardy spön har ständigt utvecklats i takt med att nya material och ny teknologi kommit in i bilden. Kännetecknande för alla dessa spön, oavsett material, har varit förstklassigt arbete och outstanding funktion. De nya graphite carbon-spöna är "kronan på verket". Flera spöserier att välja mellan med "Hardy De Luxe" som top of the line.

Hardy Golden Prince

Ett gott exempel på Hardy's tekniska kunnande. Speciellt konstruerad bromsmekanism inbyggd i centrum av spolen gör rullen mycket kompakt – ett under av mekanisk precision.

Se Hardy hos auktoriserade Hardy-affärer landet runt – för Du vill väl ha det bästa – eller hur?!

Nor**mark**[®]

Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel